ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيشا درويشيان

1500 Լ.Ո. 83ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 205 (23310) ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 11 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2009 10 ԷՋ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԵՏ ՍԱՀՄԱՆԻՆ ՎՐԱՅ ԹՐՔԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆԱԿԱԿԷՏԵՐԸ ՊԻՏԻ ԱՒԵԼՆԱՆ

Թրքական «Սի. Էն. Էն. Թուրք» պատկերասփիւռի կայանը կը տեղեկացնէ, որ Թուրքիոյ պաշտպանութեան նախարարը յայտնած է, որ Քրտական աշխատաւորական կուսակցութեան դէմ պայքարի ծիրին մէջ պիտի աւելցուին Թուրքիոյ սահմաններուն վրայ գոյութիւն ունեցող պահակակէտերը, ներառեալ՝ Հայաստանի հետ սահմանին վրայ:

Թուրքիոյ պաշտպանութեան նախարար Վեճտի Կէօնիւլ՝ կառավարութեան ներկայացնելով պաշտպանութեան նախարարութեան պիւտճէն՝ հանդէս եկած է յայտարարութեամբ մը:

Ըստ նախարարին, Քրտական աշխատաւորական կուսակցութեան ուժերը կը թուլնան եւ շեշտած է, որ թրքական անվտանգութեան ուժերը վճռական են ահաբեկչութեան դէմ պայքարին մէջ: Թուրքիոյ պաշտպանութեան նախարարը նշած է, որ Սուրիոյ հետ սահմանին վրայ կը կառուցուին 18, Իրանի եւ Իրաքի սահմաններուն վրայ՝ 17, եւ Հայաստանի հետ սահմանին վրայ՝ 11 նոր պահակակէտեր, որոնց շինարարութիւնը պիտի աւարտի 2010 թուականի վերջաւորութեան:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՎԵՐՋԱՊԷՍ

Վերջապէս: Այո՛, վերջապէս, չորս ամիս եւ տասներկու օր տեւած քաղաքական ոդիսականէ ետք կպմտուեցաւ Լիբանանի կառավարութիւնը: Կը թուէր պահ մը, որ Քաթարի համաձայնութենէն ետք նախագահի ընտրութեամբ, խորհրդարանական կեանքի վերադարձով, ընտրական նոր օրինագիծի քուէարկութեամբ եւ խորհրդարանական ընտրութիւններով սկսուած ուղղուածութիւնը վերստին աւանդական շեղում կ'արձանագրէր, երբ անորոշ ժամկէտով քաշքշուքի նոր փուլ կը սկսէր՝ կառավարութեան կպմտութեան ճակատագիրին շուրջ մեծ հարցականներ ստեղծելով: Վերստին հիասթափութեան հանգրուանին յայտնուած էր լիբանանեան հասարակութիւնը, որ ընդմիշտ կ'ուզէր էջը փակուած տեսնել քաղաքական անհամաձայնութիւններուն, պետական հաստատութիւններու անդամալուծման եւ փոխադարձ ամբաստանութիւններու անվերջանալի ոլորապտոյտին:

Միաժամանակ աւելի պարզ եւ համոզիչ կը դառնար լիբանանցի ժողովուրդին, որ ըստ ձեւի կուտ լիբանանեան հարթութեան վրայ համաձայնելի եւ լուծելի խնդիրները հիմնովին կապուած են շրջանային կեդրոններու, որոնք իրենց կարգին միջպգային մակարդակի վրայ միջպետական յարաբերութիւններու օրակարգերուն հետ կ'աղերսէին Լիբանանի վրայ իրենց բանեցնելիք ապդեցութիւններուն գինը:

Լիբանանեան խնդիրներու միջպգայնացումը աւելի կը բարդացնէր գործընթացը: Պարզ այն պատճառով, որ այդ մակարդակներուն վրայ համաձայնութիւնը աւելի քան անհրաժեշտ էր, որպէսզի առարկայանար ներլիբանանեան համախոհութիւնը: Շրջանային հարթութեան վրայ կատարուող պարանաձգութիւնը եւ քաղաքական առեւտուրը ուղղակիօրէն կ'ապդէին լիբանանեան ճգնաժամի երկարաձգման վրայ: Վարչը շրջանայինէն դէպի միջպգային մակարդակ անցում կը կատարէր եւ լիբանանցիները ականատես կ'ըլլային աշխարհաքաղաքական ուժերու արտաքին գործոց նախարարներուն թէ բարձրաստիճան պաշտօնատարներուն դիւանագիտական տողանցքին՝ իրենց մայրաքաղաքին պետական ժողովասրահներուն մէջ:

Առ երեւոյթ կը թուէր, որ այս կամ այն թեկնածուի առաջադրումը, դիմացի կողմէն մերժումը, երեսփոխանական ընտրութիւններուն ձախողած թեկնածուներ կառավարութեան կազմին մէջ ներառելու կամ չներառելու, նախարարական պաշտօններու տուչութեան կամ ստանձնման անհամաձայնութիւններն էին, որոնք կ'արգելակէին կառավարութիւն ձեւաւորելու օրինական ընթացակարգը: Երեւցածը այդ էր. խորքը՝ տարբեր: Փաստը ցոյց տուաւ, որ յանկարծակիօրէն մետասաներորդ պահուն, երբ կանաչ լոյսերը վառեցան, կանապան կեդրոններէ շարժիչ գործօնները բանեցան եւ կառավարութիւնը մարմնաւորուեցաւ:

Ճիշդ այստեղ կը սպասուի լիբանանեան բոլոր կողմերէն յաւելեալ կգօնութիւն, սթափ վիճակ՝ կոճակի մէկ սեղմումով կազմուած համախոհութիւնը միեւնոյն արագ կշռոյթով չկպմալուծելու: Այս երկիրն ու պետութիւնը որոշ ժամանակէ ի վեր քաղաքական, ապահովական եւ տնտեսական առումներով դէպի բնականոնացում ճանապարհը ընտրած են եւ ետքայլը, շեղումը այս ուղեգիծէն անկանխատեսելի դժուարութիւններու կրնայ մատնել ամբողջ երկիրը:

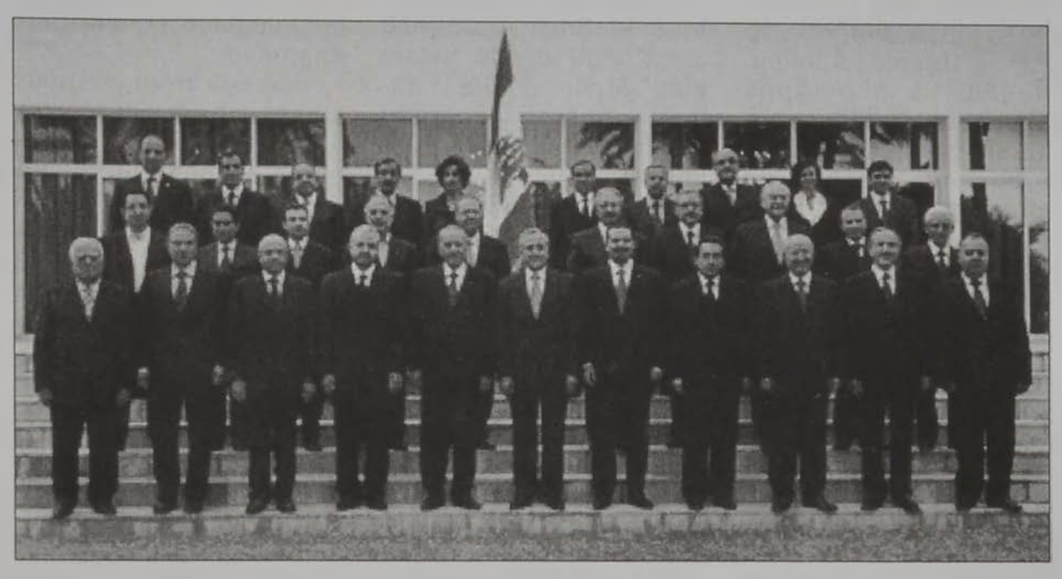
Բնական է, որ տարակարծութիւններ, հարցերու շուրջ անհամաձայնութիւններ յատկանշեն երկրի քաղաքական կեանքի տարբեր հանգրուանները: Քաղաքական գերլարուած կամք կ'ակնկալուի բոլոր կողմերէն՝ ներլիբանանեան համաձայնութիւններուն թէ անհամաձայնութիւններուն տալու կուտ լիբանանեան բնոյթ եւ էութիւն: Համալիբանանեան շահերու գերադասումն է, որ նոյնիսկ անհամաձայնութիւնները կրնայ պահել բնական եւ օրինաչափ սահմաններու մէջ եւ իբրեւ այդպիսին յաղթահարելի վերածել նոր ուղիին վրայ երեւնալիք կանապան տեսակի դժուարութիւնները:

Ինչ խօսք, որ բոլոր տեսակի հարցերուն լուծման բացարձակ բանալին, եղանակն ու միջոցները պէտք է համարել միայն ու միայն երկխօսութիւնը, քաղաքական բանակցութիւնը, կառուցողականութիւնը: Այս միջոցներէն դուրս չկայ, գոյութիւն չունի այլ ճանապարհ, որ կը ծառայէ լիբանանեան շահերուն: Այլոց՝ այո, բայց ոչ Լիբանանին եւ լիբանանցիին:

Ներկայ կառավարութեան կազմութիւնը յարգած է լիբանանեան քաղաքական դաշտի բաղադրիչներուն ներկայացուածութեան տարողութիւնը: Յարգուած են նաեւ համայնքներու մասնակցութեան չափաբաժինները:

Առարկայական տուեալները աշխատանքի ենթահողի դրական մեկնակէտ ապահոված են: Համալիբանանեան քաղաքական կամք պէտք է արտայայտուի արտասանուած սկզբունքային եւ հեռանկարային կարգախօսները գործի վերածելու:

ՆՈՐԱԿԱԶՄ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԳՈՒՄԱՐԵՑ ԻՐ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՆԻՍՏԸ ԵՒ ԿԱՋՄԵՑ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԾՐԱԳԻՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԸ

Վարչապետ Սաատ Հարիրիի կազմած կառավարութիւնը երէկ հանրապետութեան նախագահ գօր. Միշել Սլէյմանի եւ խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի հետ ստացաւ իր խմբային լուսանկարը Պաապտայի պալատին մէջ:

Լուսանկարուելու արարողութեան ներկայ գտնուեցան կառավարութեան բոլոր անդամները, բացի Փաղանգաւոր կուսակցութեան նախարար Սելիմ Սայեղէն:

Նախքան լուսանկարը ստանալու պաշտօնական արարողութիւնը, հանրապետութեան նախագահը հանդիպում մը ունեցաւ խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի հետ, որոնց միացաւ նաեւ վարչապետ Հարիրին:

Նշենք, որ նախարարները մութ գոյնի **քոսթիւմ** հագած ստացան իրենց լուսանկարը նկատի ունենալով, որ աշուն է եւ աշնան ընթացքին կառավարութեան խմբային լուսանկարին համար հարկ է հագուիլ սեւ, լազուարթ կամ մոխրագոյն **քոսթիւմ** եւ ոչ թէ սպիտակ, ըստ լիբանանեան **փրոթոգոլին**:

Խմբանկարը ստանալէ ետք Պըրրի նախագահական պալատէն մեկնեցաւ:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՆԻՍՏ

Լիբանանի նորակազմ կառավարութիւնը երէկ նախագահական պալատին մէջ գումարեց իր անդրանիկ նիստը

Շար.ը՝ էջ 2

ԲԱԽՈՒՄ ԵՐԿՈՒ ՔՈՐԷԱՆԵՐՈՒ ԾՈՎՈՒԺՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ

Հարաւային քորէացի պաշտօնատարներ «էսոշիէյթըտ Փրես» լրատու գործակալութեան յայտնեցին, որ հարաւային քորէական մարտանաւու մը հետ երէկ տեղի ունեցած բախումէ մը ետք, հիւսիսային քորէական մարտանաւ մը, որուն վրայ հրդեհ ծագած էր, նահանջեց:

Հարաւային Քորէայի բանակի սպայակոյտի պետը յայտարարութեան մը մէջ նշեց, որ հարաւային քորէացի զոհեր կամ վիրաւորներ չեն արձանագրուած, սակայն տակաւին յստակ չէ, եթէ հիւսիսային քորէական կողմը զոհեր կամ վիրաւորներ ունի: Երկու երկիրները գիրար ամբաստանեցին ծովային սահմանի բռնաբարման յանցանքով:

Հարաւային Քորէայի սպայակոյտի պետ Լիի Քի Սիք Սէուլի մէջ լրագրողներուն յայտնեց, որ «ցաւալի դէպք մըն է: Հիւսիսային Քորէայի դէմ խիստ կերպով կը բողոքենք եւ անոր կոչ կ'ուղղենք կանխարգիլելու նմանօրինակ դէպքերու կրկնութիւնը»:

Հիւսիսային Քորէայի բանակը յայտարարութիւն մը հրապարակելով Հարաւային Քորէան այսպանեց «գիճեալ լուրջ գրգռութեան» համար՝ յայտնելով, որ հարաւային քորէական նաւեր Հիւսիսային Քորէայի տարածքը մուտք գործած են:

Յայտարարութիւնը կը նշէ, որ հարաւային քորէական նաւերը կրակ բացած են, սակայն փախուստ տուած են, երբ հիւսիսային մարտանաւերը «կտրուկ հակահարուած» մը տուած են: Յայտարարութիւնը նշեց, որ Հարաւային Քորէա պէտք է դէպքին համար ներում հայցէ:

Հարաւային Քորէայի նախագահ Լի Միունկ Պաք, որ ապահովական արտակարգ նիստի մը հրաւիրեց, իր երկրին պաշտպանութեան նախարարութեան հրամայեց բանակը պատրաստ վիճակի մէջ դնել:

Հարաւային Քորէայի սպայակոյտը յայտարարութեան մը մէջ ընդգծեց, որ հիւսիսային քորէական նաւ մը կէսօրւան ժամը 11:27-ին մուտք գործած է ծովային վիճելի սահման մը, ինչ որ հարաւային քորէական մարտանաւու մը ստիպած է զգուշացման գնդակներ արձակել: Ապա հիւսիսային քորէական նաւը կրակ բացած է, իսկ հարաւային քորէական նաւը պատասխանած է, որմէ ետք հիւսիսային քորէական նաւը նահանջած է դէպի հիւսիսային քորէական ծովային տարածքներ:

Բախումը տեղի ունեցած է Հարաւային Քորէայի վերահսկողութեան տակ գտնուող Տայէչոնկ կղզիին մօտ Ինչէոն ծովեզերեայ քաղաքէն 220 քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ:

Բախումը տեւած է շուրջ երկու վայրկեան, որուն ընթացքին հիւսիսային քորէական նաւը շուրջ 50 փամփուշտ արձակած է եւ թեթեւօրէն վիրաւորած հարաւային քորէական նաւը:

ԸՍՏ ԼԵՈՆԻՏ ԻՎԱՇՈՎԻ

«ՌՈՒՍԻԱ ԿԸ ԿՈՐՍՆՅՆԷ ԻՐ ԴԻՐՔԵՐԸ ՆՈՅՆԻՍԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ»

Ըստ «Նեզավիսիմայա Գազետա» թերթին, Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարարութեան միջազգային գիճուորական համագործակցութեան գլխաւոր վարչութեան նախկին պետ, գնդ. Լեոնիտ Իվաշով յայտարարած է, որ Ռուսիա կը կորսնցնէ իր դիրքերը

Շար.ը՝ էջ 9

ՍԵՄՆԵՊԻ. «ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՆԵՐԿԱՅ ՍԹԱԹԻՒՄ ՔՈՆ ՉԻ ԲԽԻՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱՀԵՐԷՆ»

«Քոմերսանթ» թերթին տրուած հարցազրոյցին ընթացքին Հարաւային Կովկասի մէջ Եւրոպական Միութեան յատուկ ներկայացուցիչ Փիթըր Սեմնեպի

Շար.ը՝ էջ 2

«ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԲՈՂՈՔԻ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՐԶԵՐՈՒՆ ՄԷՋ»

Կ'ԸՍԷ ԱՐԱ ՆՈՒԱՆԵԱՆ

Հայաստան - Թուրքիա արձանագրութիւններուն դէմ Դաշնակցութեան բողոքի շարժումները կը շարունակուին Հայաստանի տարբեր մարզերուն մէջ: «Կրաւորականութիւն չի նկատուիր: Թերեւս այդպէս է Երեւանի մէջ, բայց մենք աշխուժօրէն կը հանդիպինք մարզերուն մէջ», երէկ «Ուրբաթ» ակումբին մէջ լրագրողներուն հետ հանդիպման ընթացքին նշեց Հայաստանի Ազգային ժողովի ՀՅԴ խմբակցութեան անդամ Արա Նուանեան:

Ըստ Ա. Նուանեանի, մարզերուն մէջ տեղի ունեցող նախաձեռնութիւններուն նպատակն է հայ-թրքական յարաբերութիւններու իրական հեռանկարներուն ու հետեւանքներուն մասին մարզերուն մէջ բնակող բնակչութիւնը տեղեակ պահել:

Ա. Նուանեան նաեւ նշեց, որ մարզերու բնակիչներուն հետ հանդիպումներուն ընթացքին պարզուած է, որ անոնք տեղեակ չեն, թէ ինչ կը կատարուի: Տեղեկութիւնները կը ստանան բացառապէս «Ֆ1»էն. թերթերուն ծանօթ չեն, իսկ ռատիոկայանները աշխուժ չեն:

Դաշնակցական գործիչը համոզում յայտնեց, որ ժողովրդական ալիք պէտք է սկսի, սակայն անիկա պէտք չէ միայն Երեւանին վերաբերի:

Մարզերը՝ եւս պէտք է աշխուժանան, որովհետեւ շրջաններուն մէջ կ'ապրին նոյնինքն այն անապահով խաւերը, որոնց ընկերային վիճակին վրայ կը խաղան իշխանութիւնները:

Իսկ երբ ժողովուրդին հետ զրուցելու ընթացքին կը ներկայացուի իրական պատկերը, մարդիկ կը գիտակցին, որ հայ-թրքական յարաբերութիւններու կարգաւորման ներկայ գործընթացը երբեք իրենց շահերէն չի բխիր:

Արա Նուանեան յայտնեց, որ քաղաքական մեծամասնութեան մէջ կան մարդիկ, որոնք չեն ուզեր հայ-թրքական յարաբերութիւններու մասին խօսիլ, որովհետեւ լուրջ հարցեր կը տեսնեն այդ ոլորտին մէջ: Ըստ դաշնակցական գործիչին, թէեւ հանրապետական կուսակցութեան բազմաթիւ գործիչներ այնքան ալ համաձայն չեն այս գործընթացին, սակայն իրենց տեսակէտը հրապարակաւ չեն յայտներ: Ինչ կը վերաբերի արձանագրութիւններուն վերաբերեալ Ազգային ժողովի մեծամասնութեան դիրքորոշումին, ըստ Նուանեանի, ճեղքեր կը նկատուին այդ մեծամասնութեան մէջ:

ՀՅԴ խորհրդարանական խմբակցութիւնը 2010 թուականի պետական պիւտճէի նախագիծին նկատմամբ դրականօրէն չի վերաբերիր, քանի որ անոր մէջ դրական որեւէ կէտ չկայ: «Դժբախտաբար, դրական միտումներ չկան ոչ այս պետական, ոչ ալ այն տնտեսական քաղաքականութեան մէջ, որ փաստացի կ'իրականացուի», ըսաւ Արա Նուանեան:

«Այս տեսքով պիւտճէին խորհրդարանական ընդդիմութիւնը կողմ քուէարկելու հիմքեր չի տեսներ», ընդգծեց տնտեսագէտ պատգամաւորը:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄ ՂԱՐԱԲԱՂ - ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ ՃԱԿԱՏԻՆ ՎՐԱՅ

Ըստ Լեռնային Ղարաբաղի իշխանութիւններուն հետ նախօրօք ծեռք բերուած համաձայնութեան, երէկ ԵԱՀԿ-ի առաքելութիւնը դիտարկում կատարած է Լեռնային Ղարաբաղի եւ Ազրպէյճանի զինեալ ուժերու շփման գիծին վրայ Հորատիզ բնակավայրին մերձակայքը:

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարարութեան մամլոյ ծառայութիւնը կը յայտնէ, որ դիտարկումին ընթացքին զինադադարի դրութեան խախտումներ չեն արձանագրուած:

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան բանակի դիրքերուն դիտարկման խումբը գլխաւորած է ԵԱՀԿ-ի գործող նախագահի անձնական ներկայացուցիչ, դեսպան Անճէյ Քասփրչիք: Խումբին մաս կը կազմէին նաեւ ԵԱՀԿ-ի գործող նախագահի անձնական ներկայացուցիչի դաշտային օգնականներ Փիթըր Քին (Մեծն Բրիտանիա), Իրժի Սպերլեն (Չեխիա) եւ ժասլան Նուրթազին (Ղազախստան):

Դիտարկման առաքելութեան դարաբաղեան կողմէն ուղեկցած են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան արտաքին գործոց եւ պաշտպանութեան նախարարութիւններու ներկայացուցիչները:

ՊԱՊՏԱՅԻ ՄԷՋ

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԼԷՅՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հանրապետութեան նախագահ զօր. Միշել Սլէյման երէկ Պաապտայի մէջ ընդունեց պետական նախարար Ատնան Քասսարը, որուն հետ քննարկեց Լիբանանը յուզող ընդհանուր իրադարձութիւնները:

Նախագահ Սլէյմանի այցելեց նաեւ ամերիկեան պատուիրակութիւն մը, որուն մաս կազմեցին վեց ամերիկացի երեսփոխաններ, որոնք կը ներկայացնէին հանրապետական եւ դեմոկրատական կուսակցութիւնները:

Հանդիպումին ներկայ գտնուեցաւ նաեւ Լիբանանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Միշել Սիսըն:

Ամերիկեան պատուիրակութիւնը հանրապետութեան նախագահին փոխանցեց իր շնորհաւորութիւնները կառավարութեան կազմութեան առիթով:

Ան նկատել տուաւ, որ այդ քայլը կ'օժանդակէ ամերիկեան եւ լիբանանեան խորհրդարաններուն միջեւ յարաբերութիւններուն, ինչպէս նաեւ երկուքին միջեւ գործակցութեան տնտեսական հարցերը դիմագրաւելու ծիրին մէջ:

Յանձնախումբին անդամները դրուատեցին Լիբանանի եւ Միացեալ Նահանգներու միջեւ լաւ յարաբերութիւնները:

Նախագահ Սլէյման ողջունեց ամերիկեան պատուիրակութիւնը նկատել տալով երկու երկիրներուն միջեւ հասարակ յայտարարները:

Նախագահ Սլէյման իր ողջոյնները յղեց Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պարաք Օպամային մաղթելով, որ Ուաշինկթըն շարունակէ Լիբանանի նկատմամբ իր օժանդակութիւններն ու երկկողմանի յարաբերութիւններուն բարելաւումը:

Նախագահ Սլէյման ընդունեց նաեւ ներքին ապահովութեան ուժերու ընդհանուր տնօրէն զօր. Աշրաֆ Ռիֆին, որուն հետ քննարկեց Լիբանանը յուզող իրադարձութիւնները, ինչպէս նաեւ ապահովական մարզին վերաբերող մանրամասնութիւնները:

ՈՒԱՀԱՊ ԿԸ ՆԱԽԱՏԵՍԷ, ՈՐ ՀԱՐԻՐԻ ՔԱՆԻ ՄԸ ՕՐՈՒԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ ՍՈՒՐԻԱ ԱՅՑԵԼԷ

Թաուհիտ հոսանքի նախագահ, նախկին նախարար Ուիամ Ուահապ, հանրապետութեան նախկին նախագահ զօր. էմիլ Լահուտի հետ ունեցած իր հանդիպումէն ետք կատարեց շարք մը յայտարարութիւններ, որոնց մէջ ան յայտնեց, որ ինք կը նախատեսէ, թէ վարչապետ Սաատ Հարիրի յառաջիկայ քանի մը օրուան ընթացքին այցելէ Սուրիա, ինչպէս նաեւ երեսփոխան Ուալիտ Ժոմպլաթի եւ այլ անձնաւորութիւններու այցելութիւնները յաջորդեն Հարիրիի այցելութեան:

Ան ըսաւ, թէ Դամասկոս կատարուելիք այցելութիւնները այլեւս քննարկուելիք հարցեր չեն: Ան աւելցուց, որ ինք կը նախատեսէ, որ Հարիրիի եւ սուրիական իշխանութիւններուն միջեւ երկկողմանի յարաբերութիւնները հեզասահ ընթանան:

Միւս կողմէ, Ուահապ նշեց, որ Թաէֆի համաձայնագիրը կը յանգի երկիրը արտաքին պայմաններով վարելու երեւոյթին: Ան նկատել տուաւ, որ անցեալ հանգրուանին սուրիացին, սէուտցին եւ ամերիկացին էին, որոնք վարած են երկիրը եւ հարց տուաւ, որ Լիբանանէն սուրիական ուժերուն հեռացումէն ետք ի՞նչ են հանրապետութեան նախագահին իրաւասութիւնները:

ՍԵՄՆԵՊԻ. «ՂԱՐԱԲԱՂԻ . . . »

Շարունակուած Ա. էջէն

նշած է, որ հայ-թրքական սահմանի բացումը պիտի ըլլայ այն ոչ բնական կացութեան յաղթահարման ուղղուած առաջին քայլը, երբ շրջանի ամէնէն երկար սահմաններէն երեքը Հայաստանի եւ Թուրքիոյ, Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի, Ռուսիոյ եւ Վրաստանի միջեւ, փակ են: Այս երեւոյթը կը խոչընդոտէ շրջանի բնականոն զարգացումը:

Ըստ անոր, այսօր հայ-թրքական յարաբերութիւնները հասած են սահմանագիծի մը, որմէ ետք առաջընթացը կարելի է: «Հայաստան - Թուրքիա արձանագրութիւններուն վաւերացման գործընթացը բարդ պիտի ըլլայ:

Սակայն ատիկա կը բխի թէ Հայաստանի, թէ Թուրքիոյ շահերէն: Ես վստահ եմ, որ երկար շունչի վրայ անիկա ձեռնտու է նաեւ Ազրպէյճանի համար, քանի որ ան նոյնպէս շահագրգռուած է, որ շրջանին մէջ սահմանները բաց ըլլան, ըսած է Սեմնեպի:

Ըստ անոր, Վրաստանի մէջ պատերազմը ցոյց տուաւ, որ Հարաւային Կովկասի երկիրները խոցելի են, եւ վիճակը կարելի է շտկել լուծելով գոյութիւն ունեցող խնդիրները:

*«Համոզուած եմ, որ Հայաստանի ղեկավարութիւնն ալ այդպէս կը մտածէ, եւ որ Ղարաբաղի ներկայ **սթափ քոն** չի բխիր Հայաստանի շահերէն. անիկա չի կրնար յաւերժ անորոշ վիճակի մէջ գտնուիլ», ըսած է Սեմնեպի:*

Ան նաեւ ընդգծած է, որ յաջողութեան գրաւականներէն է երրորդ կողմին օրինակ Ռուսիոյ կամ Եւրոպական Միութեան աշխուժութիւնը:

ՆՈՐԱԿԱԶՄ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԳՈՒՄԱՐԵՑ ԻՐ ԱՌԱՋԻՆ ՆԻՍՏԸ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

նախագահ Միշել Սլէյման հանրապետութեան նախագահին:

Նիստէն ետք տեղեկատուութեան նախարար Թարեք Մըթրի յայտնեց, որ նիստին ընթացքին նախագահ Սլէյման ողջունած է նախարարները եւ նկատել տուած, որ ամէնէն կարեւորը այն է, թէ կառավարութիւնը կը ներկայացնէ լիբանանեան ընկերութիւնը կազմող բոլոր շերտերը:

Մըթրի ըսաւ, թէ նախագահ Սլէյման շեշտած է կառավարութեան միասնականութեան անհրաժեշտութիւնը, ինչ որ կը նշանակէ ցեխարծակումի արշաւներուն կանխարգիլումը:

Ան նշեց, որ նախագահ Սլէյման կարեւոր նկատած է աշխատանքային ծրագիրի արագ մշակումը. ան նշած է, որ այս ծրագիրը պէտք է հիմք ունենայ նախորդ կառավարութեան աշխատանքային ծրագիրը, նախագահական երդման արարողութեան իր ճառը, այլ ճառեր, որոնք արտասանուած են իր կողմէ, ինչպէս նաեւ նախանցեալ օր վարչապետ Հարիրիի արտասանած ճառը:

Իր կարգին, վարչապետ Հարիրի յոյս յայտնեց, որ ինք օր մը մաս կազմէ ընդդիմութեան շարքերուն:

Հարիրի շեշտեց նաեւ երկխօսութեան անհրաժեշտութիւնը:

Մըթրի նշեց, որ կառավարութեան աշխատանքային ծրագիրը մշակելու համար կազմուած է կառավարական յանձնախումբ մը, որուն մաս կը կազմեն նախարարներ Պութրոս Հարպ, Թարեք Մըթրի, Մոհամետ Ֆընէյշ, Ժան Օղասապեան, Ուալէ Ապու Ֆաուր, Ջիատ Պարուտ, Ժըպրան Պասիլ, Ալի Շամի, Շարպել Նահհաս, Սելիմ Սայեղ, Ղայա Հաֆֆար եւ Եուսեֆ Սաատէ:

Յանձնախումբը այսօր կէսօրուան ժամը 1:00-ին, վարչապետարանին մէջ պիտի գումարէ իր առաջին նիստը:

ՓԱՂԱՆԳԱՒՈՐ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՄԵՐԺԷ

Փաղանգաւոր կուսակցութիւնը բաւական դժգոհ դուրս եկաւ կառավարութեան կազմութեան գործընթացէն նկատի ունենալով, որ անոր յատկացուեցաւ միայն մէկ նախարարութիւն, նախարարութիւն մը, որ անոր հիմնական պահանջը չէր գոհացներ:

Նկատի ունենալով այն իրականութիւնը, որ Փաղանգաւոր կուսակցութեան գործադիր մարմինը ամբողջ գիշերուան ընթացքին իր ժողովը բաց պահած էր, առաւօտեան կանուխ ժամերէն արդէն իսկ սկսան շրջան ընել լուրեր, թէ Ամին Ժեմայէլ մամլոյ ասուլիսի մը կը պատրաստուի յայտարարելու համար, թէ Փաղանգաւոր կուսակցութիւնը այլեւս մաս չի կազմեր Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերուն:

Սակայն ասուլիսը տեղի չունեցաւ. անոր փոխարէն Ժեմայէլի խորհրդատու Սըժաան Քազզի յայտնեց, որ վարչապետին հետ հաղորդակցութիւններն ու խորհրդակցութիւնները ընթացքի մէջ են աւելցնելով, որ աւելի ուշ Փաղանգաւոր կուսակցութեան գործադիր խորհուրդը պիտի գումարէ իր նիստը եւ այս առումով պիտի տայ իր վերջնական որոշումը:

Քազզի յայտնեց, որ Փաղանգաւոր կուսակցութիւնը Ամին Ժեմայէլի նախագահութեամբ գումարած է իր նիստը, որուն ընթացքին քննարկուած են կառավարութեան կազմութեան վերաբերող իրադարձութիւնները, ինչպէս նաեւ կառավարութեան մէջ Փաղանգաւոր կուսակցութեան մասնակցութիւնը:

Քազզի յայտնեց, որ կուսակցութիւնը երկրորդ նիստ մը պիտի գումարէ այսօր կէսօրէ ետք եւ վերջնական որոշում մը պիտի տայ կառավարութեան մասնակցելու կամ մասնակցութիւնը **պոյքոթի** ենթարկելու, թէ այլ քայլեր առնելու իմաստով:

Ան շեշտեց, որ Փաղանգաւոր կուսակցութիւնը ինչպէս իր պատմութեան ընթացքին, նոյնպէս այսօր պատրաստ է ստանձնելու իր ազգային պարտականութիւնները: «Բոլոր ընտրանքները եւ կարելիութիւնները հաւանական են», ըսաւ ան:

Նշենք, որ վարչապետ Հարիրի այցելեց կուսակցութեան Սայֆիի կեդրոնատեղին, ուր ան հանդիպում մը ունեցաւ հանրապետութեան նախկին նախագահ Ամին Ժեմայէլի հետ:

Հինգ վայրկեան տեւած հանդիպումէն ետք Հարիրի մեկնեցաւ մերժելով մեկնաբանութիւն կատարել:

Աւելի ուշ յայտնուեցաւ, որ Հարիրի Սայֆի այցելած էր նախարար Սայեղը իր հետ Պաապտա տանելու, սակայն ան մեկնած էր, երբ մերժուած էր անոր առաջարկին ընդառաջել:

Միւս կողմէ, Ժեմայէլ առաւօտեան դռնփակ հանդիպումներ ունեցած էր իր զաւկին երեսփոխան Սեմի Ժեմայէլի եւ երեսփոխան Օքապ Սաքըրի հետ:

Սակայն ի վերջոյ անկարելի եղաւ համոզել նախարար Սելիմ Սայեղը, որ անդրդուելի մնաց եւ չմասնակցեցաւ կառավարութեան ստացած խմբային լուսանկարին:

Հարկ է աւելցնել, որ Ամին Ժեմայէլ հեռաձայնային հաղորդակցութիւն մը ստացած էր նաեւ հանրապետութեան նախագահին կողմէ: Քննարկուած էին կառավարութեան մէջ Փաղանգաւոր կուսակցութեան մասնակցութեան վերաբերող հարցեր:

ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐՈՒ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Նորակազմ կառավարութեան մէջ պաշտօններ ստանձնելու առիթով լիբանանեան մամուլն ու տարբեր լրատուամիջոցները կատարեցին շարք մը հարցազրոյցներ նախարարներուն հետ: Կատարուած այդ հարցազրոյցներուն ընդմէջէն ամփոփ կերպով կ'անդրադառնանք նոր նշանակուած նախարարներուն կատարած յայտարարութիւններուն:

Կենսոլորտի նախարար Մոհամետ Ռահհալ յայտնեց, որ ամէն ջանք ի գործ պիտի դրուի, որպէսզի կարելի ըլլայ կառավարութեան կեանքէն կորսուած անցած 4 ամսուան աշխատանքը ամբողջացնել:

Պետական նախարար Եուսեֆ Սաատէ ընդգծեց, որ Մարատա հոսանքին համար պետական նախարարի պաշտօն ստանձնելը պարտութիւն կամ ձախողութիւն չէ:

Զբօսաշրջութեան նախարար Ֆատի Ապպուտ շեշտեց, որ զբօսաշրջիկները Լիբանանի մէջ պէտք է ապահով զգան:

Ելեւմուտքի նախարար Ռայա Հաֆֆար յայտնեց, որ եթէ աշխատելու կամք գոյութիւն ունի, ապա շատ մեծ նուաճումներ կարելի է իրականացնել:

Արտաքին գործոց նախարար Ալի Շամի յայտնեց, որ նախարարութեան մը ստանձնումը ազգային պարտականութիւն է աւելցնելով, որ ամէն զոհողութեան պատրաստ պէտք է ըլլալ ազգային պատասխանատուութիւն ստանձնելու համար:

Կրթութեան եւ բարձրագոյն ուսման նախարար Հասան Մնայմնէ շեշտեց, որ նորակազմ կառավարութիւնը նախ եւ առաջ պէտք է աշխատանքի եւ գործելու կառավարութիւն ըլլայ:

Պետական նախարար Ատնան Սէյիտ Հիւսէյն շեշտեց, որ կառավարութեան աշխատանքային ծրագիրը մշակելու առումով լուրջ տարակարծութիւններ չկան:

Պետական նախարար Մոնա Օֆէյշ նշեց, թէ ինք լաւատես է կառավարութեան իրականացնելիք գործունէութեամբ:

Հաղորդակցութեան միջոցներու նախարար Շարպել Նահհաս յոյս յայտնեց, որ քաղաքական տարակարծութիւնները տեղ չգտնեն կառավարութեան սեղանին վրայ:

Առողջապահութեան նախարար Մոհամետ Խալիֆէ յայտնեց, որ այս կառավարութիւնը երկարակեաց պիտի ըլլայ եւ ի վիճակի պիտի ըլլայ բազմաթիւ ծրագիրներ մշակելու ու զանոնք գործադրելու:

Ներքին գործոց նախարար Ջիատ Պարուտ ընդգծեց, որ Ապահովական կեդրոնական խորհուրդի ծիրին մէջ փոխադարձ գործակցութիւնը ամբողջական է:

ՈՂՋՈՒՆՈՒՄ

Սպիտակ տունը ողջունեց Լիբանանի մէջ ազգային միասնականութեան կառավարութեան կազմութիւնը եւ մաղթեց, որ կառավարութեան աշխատանքային ծրագիրը կառչած մնայ միջազգային բանաձեւերը տառացիօրէն գործադրելու Լիբանանի յանձնառութեան:

Ֆրանսայի նախագահ Նիքոլա Սարքոզի վարչապետ Սաատ Հարիրին եւ լիբանանցիները շնորհաւորեց Լիբանանի կառավարութեան կազմութեան համար, ան կոչ ուղղեց Հարիրիին այցելելու Ֆրանսա:

ՄԱԿ-ի ընդհանուր քարտուղար Պան Քի Մուն կոչ ուղղեց Լիբանանի նորակազմ կառավարութեան գործադրելու Ապահովութեան խորհուրդի թիւ 1701 բանաձեւը, ինչպէս նաեւ Թաէֆի համաձայնագիրը:

Սուրիոյ նախագահ Պաշշար Ասատի քաղաքական հարցերու խորհրդատու Պուսայնա Շաապան ողջունեց Լիբանանի ազգային միասնականութեան կառավարութեան կազմութիւնը եւ ըսաւ, թէ Լիբանան քոյր երկիր է շեշտելով, որ անոր ապահովութիւնն ու կայունութիւնը Սուրիոյ ապահովութենէն եւ կայունութենէն է:

Քաթար իր կարգին ողջունեց լիբանանցիներուն միջեւ գոյացած համախոհութիւնը ազգային միասնականութեան կառավարութեան կազմութիւնը ընդունելու նպատակով:

Կառավարութեան կազմութիւնը ողջունեցին եւ անոր զօրակցութիւն յայտնեցին նաեւ Արաբական լիկայի ընդհանուր քարտուղար Ամր Մուսան եւ Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Ամհետ Ապուլ Ղէյթը:

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔՆԵՐ

Իսրայէլացի բարձրաստիճան զինուորականներ երէկ սպառնացին Լիբանանի կառավարութեան Լիբանանի դէմ զինուորական գործողութիւններ սանձազերծելու առումով Հզպալլայի կողմէ իսրայէլեան շահերուն դէմ որեւէ հարուած հասցնելու պարագային:

Իսրայէլացի պատասխանատուները յայտնեցին, որ Իսրայէլ կը պատրաստուի Լիբանանի նոր կառավարութեան կացութիւնը ընդունելու նկատի ունենալով, որ կառավարութեան կազմին մէջ կան Հզպալլայի ներկայացուցիչներ:

Նոյն աղբիւրները շեշտեցին, որ եթէ Հզպալլա Իսրայէլի դէմ հարուածներ հասցնէ, ապա լիբանանեան բոլոր հաստատութիւնները իսրայէլեան բանակին թիրախ պիտի դառնան:

Իսրայէլեան զինուրական աղբիւրներ ընդգծեցին, որ Հզպալլայի կառավարութեան մաս կազմելու իրականութիւնը կ'ամրապնդէ Հզպալլայի նկատմամբ լիբանանցիներուն ժողովրդականութիւնը, ինչպէս նաեւ օրինական բնոյթ կրնայ շնորհել ապագային Հզպալլայի կատարելիք հաւանական քայլերուն:

Միւս կողմէ, «Նահար» օրաթերթը իր տեղեկութիւնները քաղելով միջազգային կազմակերպութենէ մը, կը հաստատէ, թէ Իսրայէլ ընդարձակ եւ կեդրոնացեալ ծրագիր մը ունի Լիբանանի դէմ նոր բռնարարքներ սանձազերծելու:

Իր կարգին, Մոշէ Տայանի անուան միջինարեւելեան ուսումնասիրութեանց հաստատութեան նախագահը յայտնեց, որ Իսրայէլի յարաբերութիւնը Հզպալլայի եւ Համասի հետ, բաւական մշուշոտ է. ան աւելցուց, որ սահմանին վրայ ապահովական որեւէ միջադէպ պայթում պիտի պատճառէ:

Նշենք, որ իսրայէլեան բանակի սպայակոյտի պետ զօր. Կապի Աշքենազի յայտնեց, որ Լիբանան - Իսրայէլ սահմանամերձ շրջանին մէջ տիրող հանդարտութիւնը զգուշաւոր է եւ որեւէ ատեն կացութիւնը կրնայ բռնկիլ, որովհետեւ Հզպալլա կը շարունակէ զինուիլ:

Զօր. Աշքենազի շեշտեց, որ Հզպալլա տասնեակ հազարաւոր հրթիռներ ունի, որոնք աւելի քան 300 քիլոմեթր հասողութիւն ունին եւ գործածութեան պատրաստ են: Ան ըսաւ, թէ այդ հրթիռները մինչեւ Տեմոնա կրնան հասնիլ:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:00:

ՄԱՀԱԶԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

www.aztagarabic.com

Aztag Blog
News & Analysis from Armenia

ԱԶԴԱԿ - ՖԷՅՍՊՈՒՔ

«ԶՐՈՅՑ ՕՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ» ԾՐԱԳԻՐ՝ ԱԶԳ. ԱԲԳԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

«ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՊՐՈՑԻՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆԸ» ՆԻՒԹՈՎ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ-ԶՐՈՅՑ

Ծնողները իրենց զաւակներուն առանձնայատկութեան իրազեկ դարձնելու, ազգային վարժարանին, ազգային դաստիարակութեան, մայրենի լեզուի ուսուցման կարեւորութիւնը լուսարձակի տակ առնելու, ծնող-զաւակ շինիչ եւ արդիւնաւէտ յարաբերութեան մասին յաւելեալ ծանօթութիւններ փոխանցելու միտումով Ազգային Աբգարեան վարժարանը կազմակերպած է «Զրոյց ծնողներու հետ» դասախօսութիւն-զրոյցներու շարք մը, որուն առաջինը արդէն ներկայացուեցաւ երէկ 10 նոյեմբերի առաւօտեան ժամը 10:00-ին, վարժարանի հանդիսասրահին մէջ:

Նիւթը հետաքրքրական եւ հաղորդական կերպով ներկայացուց վարժարանի տնօրէնը Գեղանի էթիեմեզեան, որ հիմնականին մէջ անդրադարձաւ այն առաքելութեան եւ իրայատկութեան, որոնք կան հայկական ազգային վարժարանին մէջ: Ան դիտել տուաւ, թէ վաղուան մարդն ու հայը կը կերտուին ազգային վարժարանին մէջ, որ այսօր անսակարկ կերպով կու տայ աշակերտներուն, կը նուիրուի անոնց դաստիարակութեան ու կրթութեան, որպէսզի ապագային անոնք դառնան այնպիսի անձեր, որոնք նոյն նուիրումով եւ անսակարկ մօտեցումով պիտի լծուին իրենց ազգին ու հայրենիքին ծառայութեան:

Աբգարեան վարժարանի տնօրէնը ծնողներուն բացատրեց, թէ ինչպէս եւ ի նչ սկզբունքներով կը գործէ ազգային վարժարանը, ինչպիսի ծրագիր կը գործադրէ եւ ան ինչով կը տարբերի այլ վարժարաններէ: Գ. էթիեմեզեան շեշտեց, որ հայկական, ազգային, ընտանեկան մթնոլորտը ազգային վարժարանին հիմնական իւրայատկութիւնն է, ուր աշակերտը հանգիստ կը զգայ եւ այդ հանգստութիւնը, հարազատութիւնն ու ապահովութիւնը անոր առիթ կու տան աւելի արտադրելու, աւելի հանգիստ ապրելու իր դպրոցական կեանքը: Ան հաստատեց, թէ մարդ անհատը միայն իր տան մէջ հանգիստ կը զգայ, նոյնիսկ եթէ այդ տունը խրճիթ է, որովհետեւ օտարին դղեակին մէջ ան պիտի չկարենայ գլուխը բարձին դնել եւ հանգիստ քնանալ այնպէս, ինչպէս պիտի ընէ իր հարազատ տան մէջ: Ան այս օրինակէն մեկնելով յայտնեց, որ հայ դպրոցը հարազատ տունն է, ուր աշակերտին կը տրուի մայրական գուրգուրանք, անոր կը փոխանցուի ազգային շունչ, հոն հայկական ինքնութիւնը հպարտութիւն կը դառնայ եւ այդպիսով է, որ իսկական հայեր կարելի է կերտել:

Տնօրէնը ծնողներուն իրազեկ դարձուց այն իրականութեան. որ ազգային վարժարանին հաւատացողները ծեռք կ'երկարեն անոր. կը գօրակցին անոր բարգաւաճման ու գոյատեւման, որովհետեւ կը գիտակցին, թէ վարժարանը երաշխիքն է ապագային: Ան նաեւ հաստատեց, որ ազգային վարժարաններէ շրջանաւարտ աշակերտները դիւրութեամբ ուղի կը գտնեն դէպի համալսարան ու բարձրագոյն կրթութիւն, որովհետեւ անոնք պատրաստուած կ'ըլլան իբրեւ մարդ ու հայ:

Աւարտին տեղի ունեցաւ զրոյց, եւ տնօրէնը պատասխանեց ծնողներուն հարցումներուն:

Նշենք, որ այս ծրագիրը պիտի գործադրուի ամէն երեքշաբթի տարբեր նիւթերով, առաւօտեան ժամը 10:00-11:00, վարժարանի սրահին մէջ:

Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԻՒՆ

Ս. Աստուածածնայ տաճար ընծայման տօնին առիթով կիրակի, 29 նոյեմբեր 2009-ին պիտի նշուի եկեղեցւոյս անուանակոչութեան տօնը:

Այս առիթով պիտի կատարուի մատաղօրհնէք:

Բոլոր այն հաւատացեալները, որոնք ուխտի, ննջեցեալի յիշատակի կամ բարի նպատակի համար կը փափաքին մատաղցու ոչխար նուիրել կամ փոխան ոչխարի նուիրատուութիւն կատարել, թող բարեհաճին կապ պահել թաղականութեան քարտուղարութեան կամ եկեղեցւոյ քահանայ հայրերուն հետ, ամէն օր առաւօտեան ժամը 8:00-էն 12:00, հեռ. 01/269760:

ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Կազմակերպութեամբ՝
Համազգայինի Փալանճեան-Արսլանեան Ճեմարանի շրջանաւարտից միութեան

CHEESE AND WINE

Տեղի կ'ունենայ շաբաթ, 28 նոյեմբեր 2009-ին, երեկոյեան ժամը 8:30-ին, Նշան Փալանճեան Ճեմարանի «Վասպուրական» սրահին մէջ:

Սակ 25$

ԻՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹԵՐԸ

9 նոյեմբերը պատմական օր էր Լիբանանի համար, իսկ այդ օրուան արձագանգները եւս պատմական տարողութեամբ զգալի էին յաջորդ օրը՝ 10 նոյեմբերին լոյս տեսած լիբանանեան օրաթերթերուն մէջ: Արդարեւ, ամիսներու սպասումէ ետք արդէն Լիբանանի ազգային միասնականութեան կառավարութիւնը լոյս աշխարհ եկաւ՝ ծնելով 30 «որդիներ», նախարարներ:

Լիբանանեան օրաթերթերը իրենց գլխաւոր էջերով տեղ տուած են կառավարութեան կազմին, ինչպէս նաեւ իւրաքանչիւր քաղաքական ուժի բաժին ինկած նախարարութեան՝ անշուշտ չմոռնալով նշել, թէ տակաւին կան դժգոհներ, որոնք նոյնիսկ կառավարութեան կազմի յայտարարութենէն ետք տակաւին իրենց մատնանշումները կը կատարեն եւ պահանջներու մասին կը խօսին:

Այնուամենայնիւ, թերթերուն մէջ նկատելի է կառավարութեան կազմութեան առթած ուրախութիւնը՝ երկար խաւարէ ետք երեւցող լոյսի նշոյլին տարողութեամբ: Անոնք նաեւ գրած են յառաջիկայ հանգըրուանի մանրամասնութիւններուն մասին, որոնք կը վերաբերին կառավարութեան ծրագիրին, վարչապետին Դամասկոս այցելութեան, ինչպէս նաեւ կառավարութեան ապագայի գործունէութեան:

ԹԵՐԹԵՐՈՒՆ ՉՐՈՅՑԸ՝ ՆՈՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒԱԾ ՆԱԽԱՐԱՐ ԱԲՐԱՀԱՄ ՏԷՏԷԵԱՆԻ ՀԵՏ

Երէկ լոյս տեսած լիբանանեան օրաթերթերը զրուցած են նոր նշանակուած նախարարներուն, որոնց կարգին ճատարարուեստի նախարար Աբրահամ Տէտէեանի հետ:

«Մուսթաքպալ»ի հետ անոր ունեցած զրոյցին ընթացքին նոր կառավարութեան մէջ Դաշնակցութիւնը ներկայացնող նախարար Աբրահամ Տէտէեան ըսած է, թէ ինք լաւատես է եւ նոր կառավարութեան կազմը բաւական լաւ կը նկատէ նշելով, թէ ամէնէն կարեւորը այն է, որ Լիբանան վերջապէս կառավարութիւն ունեցաւ, որովհետեւ լիբանանցի ժողովուրդը կարիք ունի կառավարութեան մը, որ դէմ դնէ տագնապներուն եւ մարտահրաւէրներուն:

Տէտէեանի համաձայն, ներքին եւ արտաքին իմաստով մեծ ու բազմաթիւ մարտահրաւէրներ կը սպասեն կառավարութեան, ուստի «մենք նախարարներս, պէտք է պատասխանատուութեան ստանձնման ատակ ու պատրաստակամ ըլլանք, մանաւանդ որ կը թուի, թէ կառավարութեան կեանքը պիտի երկարի երեքուկէս տարուան»:

Ճարտարարուեստի նախարարութեան մասին խօսելով նախարար Տէտէեան դիտել տուած է, որ աւելի քան ամսուան մը կը կարօտի նախարարութեան կացութիւնը սերտելն ու անոր իրականութեան ծանօթանալը, որպէսզի այնուամենայնիւ կարելի ըլլայ բարեկարգչական ծրագիրներ մշակել:

Նախարարը բացառած է քաղաքական տարակարծութիւններուն փոխանցումը կառավարութեան մէջ, մանաւանդ որ լարուածութիւնը նուազ սուր էր վերջին հանգրուանին եւ այդ մէկր առիթ տուաւ երկխօսութեան, ինչպէս նաեւ կողմերուն միջեւ վստահութեան վերականգնման:

«Նահար»ի հետ ունեցած զրոյցին ընթացքին Տէտէեան դիտել տուած է, որ շնորհաւորելի է կառավարութեան կազմութիւնը այսքան երկար սպասումէ ետք: Ան նշած է, որ ներկայիս տակաւին յստակ ծրագիր մը չունի, որովհետեւ նախարար նշանակութիւը շատ արագ տեղի ունեցաւ, իսկ ծրագիրի մշակումը կը կարօտի լուրջ եւ հետեւողական աշխատանքի: Անոր համաձայն, նախ պէտք է նախարարութեան եւ պաշտօնէութեան ծանօթանայ, որպէսզի աւելի ուշ կարենայ համապատասխան ծրագիրներ մշակել, մանաւանդ որ ճարտարարուեստը հիմնական նախարարութիւն է:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԵԱՆՔ

«Սաֆիր» կը գրէ. «Որովհետեւ ծնաւ երեսփոխանական ընտրութիւններէն հինգ ամիս եւ օր մը ետք, 135 օր տեւած քաղաքական պայքարէ ետք, որուն մասնակից դարձան մարզիկներ ներքին ու արտաքին ճակատներուն վրայ, որովհետեւ կառավարութեան կազմութեան համար կարիք կար նախագահներու եւ թագաւորներու հետ բանակցութիւններու եւ վեհաժողովներու, կառավարութեան ծնունդէն առաջ անոնց կողմէ հրապարակուած ողջոյնի գիրերու, լիբանանցիները վերջապէս լաւատեսութեամբ կը մօտենան կառավարութեան, որուն մէջ կը տեսնեն դատարկութիւնը լեցնող կառոյցը երիտասարդ վարչապետի մը գլխաւորութեամբ, թէեւ կացութիւնը այնպիսի հանգրուանի մը հասաւ, որ ծերութիւնը պիտի իջներ լիբանանեան ազգային միասնականութեան ուսերուն անոր ծնունդէն առաջ իսկ»:

Անդրադառնալով կառավարութեան աշխատանքային ժամկէտին մասին շրջան ընող տեղեկութիւններուն թերթը կը գրէ, որ անիկա պայմանաւորուած է ներքին ու արտաքին ճակատներու վրայ տեղի ունեցող եւ ունենալիք զարգացումներով: Այսինքն արաբական մակարդակի վրայ հաստատուած հաշտութիւններուն, ինչպէս նաեւ ներքին ճակատի վրայ քաղաքական տարբեր ուղղութիւններուն կողմէ մէկզմէկու նկատմամբ դրսեւորուած կեցուածքներուն ու տրամադրութիւններուն, որովհետեւ այս բոլորը ինչպէս անցեալին, ներկայիս, նաեւ ապագային իրենց դերակատարութիւնը պիտի ունենան անպայման:

«Սաֆիր» կը յայտնէ, որ այս կառավարութեան առաջին քայլերէն մէկը պիտի ըլլայ աշխատանքային ծրագիրի մշակումն ու վաւերացումը, որմէ ետք վարչապետը Դամասկոս պիտի այցելէ եւ պիտի թօթուէ Սուրիոյ նախագահ Պաշշար Ասատի ծեռքը այդպիսով հաշտութեան մը հիմնաքարը դնելով: Թէեւ ուշացած է այս քայլը, կը գրէ օրաթերթը, սակայն անհրաժեշտ է այս քայլը, կը գրէ օրաթերթը, սակայն անհիկա կարեւոր է երկու երկիրներուն միջեւ յարաբերութիւնները բնականոնացնելու առումով:

«Նահար» կը նշէ, որ վերջապէս... վերջապէս կառավարութեան տագնապը աւարտեցաւ Մուսթաքպալ երեսփոխանական պլոքի նախագահ Սաատ Հարիրիի կողմէ առաջին անգամ կառավարութեան կազմութեան յանձնառութեան ստանձնման թուականէն 4 ամիս եւ 12 օր ետք: Այսպիսով, Սաատ Հարիրի մաս կազմեց վարչապետներու փաղանգին եւ Պասպտայի պալատէն իբրեւ վարչապետ իր առաջին յայտարարութիւնը կատարեց: Բայց եւ այնպէս, կը նշէ օրաթերթը, կառավարութեան ծնունդով բացառուած չէ, որ լիբանանեան քաղաքական տագնապը վերջ գտնէ, ինչպէս նաեւ բացառուած չէ, որ այս բոլորը իրենց անդրադարձը ունենան կառավարութեան աշխատանքին վրայ:

«Տիար»ի համաձայն, ցաւերով լեցուն 137 օր ետք ազգային բաժնեկցութեան կառավարութիւնը լոյս աշխարհ եկաւ Սաատ Հարիրիի գլխաւորութեամբ: Կառավարութիւնը կը հաշուէ 30 հոգի եւ կազմուած է 15+10+5 տարազով:

Թերթը դիտել կու տայ, որ ներկայ հանգրուանին կարեւորը իսկական բաժնեկցութեամբ գործելն է, որովհետեւ Լիբանան կարիք ունի այնպիսի կառավարութեան մը, որ տնտեսական, ապահովական, ապրուստի, բարեկարգումի եւ յառաջդիմութեան իմաստով փրկարար ըլլայ: Լիբանան կարիքը ունի այնպիսի կառավարութեան մը, որուն նկատմամբ ժողովուրդը վստահութիւն կը տածէ: Կարիքը կայ կառավարութեան մը, որ ծեռք-ծեռքի կը գործէ հեռու տարակարծութիւններէ, անձնական շահերու հետապնդումէ եւ երկփեղկումներէ:

«Սատա Պալատ» կը նշէ, թէ մինչ լիազօրուած վարչապետ Սաատ Հարիրի յայտարարեց կառավարութեան ծնունդը Պասպտայի մէջ հանրապետութեան նախագահին եւ խորհրդարանի նախագահին հետ ունեցած հանդիպումէն ետք, յստակ դարձաւ, որ Սաատ Հարիրիի բանակցութիւններն ու խորհրդակցական հանդիպումները իրենց պտուղը տուած էին եւ կարելի եղած էր կազմել այնպիսի կառավարութիւն մը, որ առաւելագոյն չափով գոհ կր պահէր բոլոր կողմերը: Քաղաքական վերլուծաբաններ դիտել տուած են, որ կարելի չէր ասկէ աւելի լաւ տարազով եւ կազմով կառավարութիւն մը կազմել Լիբանանի քաղաքական այսքան բարդ կացութեան լոյսին տակ:

«Ախպար»ի համաձայն, նոր կառավարութեան կազմութեամբ լիբանանեան ներքին հարցերու դուռ բացուեցաւ, որովհետեւ այսքան ատենէ ի վեր գոյութիւն ունեցող քաղաքական խաղերը չեն կրնար յանկարծ աւարտիլ: Այս հանգրուանին իւրաքանչիւրը իր խաղաքարտերը վերադասաւորելու եւ կառավարութեան մէջ ուժերը հաստատելու կացութեան մէջ կը գտնուի: Բայց եւ այնպէս, շատ հաւանական չէ, որ տարակարծութիւններն ու երկփեղկումը խոր եւ լայնածիր ըլլան, որովհետեւ Միացեալ Նահանգներ ներկայ հանգրուանին խոստացած են լիբանանեան քաղաքական կեանքին միջամուխ չըլլալ:

ՍՏԱՑԱՆՔ

«ՀՐԱԺԵՇՏԻ ՔԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐ»

(Անտիպ կամ տակաւին հատորի տեսքով չհրատարակուած քերթուածներ)

Հեղինակ՝ ՎԱՀԷ-ՎԱՀԵԱՆ

Հրատարակութեան պատրաստեց՝
ԱՐԱՄ ՍԵՓԵԹՃԵԱՆ

Մատենաշար «ՍԻՓԱՆ»
հրատարակչատան, թիւ 2
Պէյրութ, 2009

ՄԱՀԱԶԴ

Տիար Րաֆֆի Թորոսեան
Տէր եւ տիկին Ճէյմս եւ Թամար Թորոսեան - Ֆալոն
Տէր եւ տիկին Ռուբէն եւ Քարինա Թորոսեան-Յակոբեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Գէորգ Թորոսեան եւ ընտանիք
Տիար Յակոբ Թորոսեան եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Յովսէփ Այնթէպլեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Անդրանիկ եւ Սոնիկ Պարթամեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Հրանդ եւ Լենա Մշոյեան եւ զաւակունք
Թորոսեան եւ Յակոբեան ընտանիքներ
Ֆալոն ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց հօր, մեծ հօր, եղբօր, հօրեղբօր, մօրեղբօր եւ հարազատին՝

ԱԲՐԱՀԱՄ ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ

(Ծնեալ՝ Պէյրութ, 1932-ին)

մահը, որ պատահեցաւ շաբաթ, 31 հոկտեմբեր 2009-ին, լոս Անճելըսի մէջ:

Յուղարկաւորութեան եւ թաղման պաշտամունքը պիտի կատարուի այսօր՝ չորեքշաբթի, 11 նոյեմբերին, կէսօրէ ետք ժամը 3:00-ին, Պուրճ Համուտի Հայ աւետարանական գերեզմանատան մատրան մէջ:

● *Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահակդ:*

● *Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին յետ թաղման արարողութեան Մարաշի Հայ աւետարանական եկեղեցւոյ սրահին մէջ, մինչեւ երեկոյեան ժամը 7:00, իսկ հինգշաբթի, 12 նոյեմբերին հանգուցեալին բնակարանը՝ Պուրճ Համուտ, Մարաշ թաղ, «Թորոսեան» շէնք, Բ. յարկ:*

ՏԱՒՈՒԹՕՂԼՈՒՆ ԵՒ ՀԱՅ ԼՐԱԳՐՈՂԸ ՓԱՐԻԶՈՒՄ ՎԻՃԱԲԱՆԵԼ ԵՆ

ԵՐԿԻՐ ՄԵՏԻԱ.- Առանց Ղարաբաղի հակամարտութեան լուծման հայթուրքական արձանագրութիւնները չեն վաւերացուի, այս մասին Փարիզում լրագրողներին 6 նոյեմբերին յայտարարել է Թուրքիայի արտաքին գործերի նախարար Ահմեթ Տաւութօղլուն:

Նրա խօսքով, իրենք ռուս, ամերիկացի եւ եւրոպացի գործընկերներին յստակ շարադրել են սեփական դիրքորոշումը. այն է՝ մինչեւ առաջընթաց չլինի ղարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման գործում, արձանագրութիւնները չեն վաւերացուի: Դա Թուրքիայի խորհրդարանի պատգամաւորների կարծիքն է, իսկ մենք յարգում ենք այդ կարծիքը, ասել է Տաւութօղլուն:

Միաժամանակ նա յայտնել է, թէ իր ֆրանսացի գործընկերոջը խորհուրդ է տուել աշխուժացնել Մինսքի խմբի գործունէութիւնն՝ ասելով, որ բոլոր խնդիրները պէտք է լուծուեն համաձայն:

Ասուլիսը, սակայն, հանգիստ մթնոլորտում չի անցել: Վէճ է ծագել Տաւութօղլուի եւ Հայաստանի Հանրային հեռուստաընկերութեան լրագրող Արտակ Հերիքեանի միջեւ:

Վերջինիս այն դիտարկմանը, թէ մինչ Թուրքիան պահանջում է Իրանի նկատմամբ պատժամիջոցների վերացումը, իսկ իրենք 16 տարի շրջափակման մէջ են պահում Հայաստանը, նախարարը նեարդայնացած պատասխան է տուել՝ յիշեցնելով «ազրպէյճանական տարածքների 20 տոկոսի բռնագրաւումը եւ հարիւր հազարաւոր փախստականներին», նշելով, թէ իրենց միակ նպատակն է օգնել այդ մարդկանց վերադառնալ իրենց տները: Նա կոչով դիմել է նաեւ հայկական սփիւռքին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ ԱՌՆՉՈՒՈՂ ՀԱՐՑԵՐԻ ՈՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԻ ՍՂԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՏԱՐԲԵՐԱԿԸ

ՀԱՅԼՈՒՐ.- Պարոն արտաքին գործերի նախարար, Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովը ե՞րբ կը վերսկսի հայթուրքական արձանագրութիւնների քննարկումը, ե՞րբ կը վաւերացուեն այդ արձանագրութիւնները, որոնցով ձեր երկիրը կարող է վերջապէս վերջ տալ Հայաստանի շրջափակմանը:

ՏԱՒՈՒԹՕՂԼՈՒ.- Երբ մենք Հայաստանի հետ ստորագրեցինք արձանագրութիւնները, դրանք ստորագրեցինք շաբաթ օրը եւ յաջորդ շաբաթ անմիջապէս խորհրդարան ներկայացրինք այդ արձանագրութիւնները: Սահմանադրութեամբ, Թուրքիայում խորհրդարանական համակարգ է. կայ օրէնսդիր եւ գործադիր իշխանութիւնների տարանջատում: Մեր պարտքն է կայացնել որոշումներ, որոնք գործադիրի իրաւասութեան շրջանակում են, իրականացնել որոշումները եւ խորհրդարան ուղարկել համաձայնութիւնների կապուած որեւէ գործողութեան հետ: Չենք բաւարարուել այդ արձանագրութիւնները խորհրդարան ուղարկելով: Այն օրը, երբ դրանք ներկայացուեցին խորհրդարան, պահանջեցի խորհրդարանական յատուկ լսումներ, որպէսզի կարողանանք իրազեկել խորհրդարանը: Եւ ես յայտնեցի այդ տեղեկութիւնները Ազգային մեծ ժողովին, թուրքական խորհրդարանում: Այդ լսումների ժողովի ընթացքում եղել է ուժեղ ընդդիմութիւն խորհրդարանի ներսում: Կայ աշխատանքի **մեքանիզմ**, աշխատակարգ՝ թուրքական խորհրդարանում: Գործադիրը՝ կառավարութիւնը կարող է որոշումներ ընդունել եւ դրանք ներկայացնել խորհրդարան, բայց համաձայնութիւնները խորհրդարանում ձեւաւորւում է ըստ քաղաքական մթնոլորտի հոգեբանութեան: Մենք ցանկանում ենք, որ այդ համաձայնութիւնները վաւերացուեն խորհրդարանի կողմից այնպիսի ժամանակ, որը ոչ մի **ռիսք** չի պարունակի, որ՝ խորհրդարանը այն չի վաւերացնի: Մենք ցանկանում ենք դա անել յարմար պահին: Ցանկանում ենք, որ դրանք խորհրդարանում անցնեն յարմար պահին: Մենք բոլորս միասին պէտք է ստեղծենք նպաստաւոր միջավայր՝ մինչեւ այդ ժամկէտը:

ՀԱՅԼՈՒՐ.- Պարոն նախարար, այսօր դիւանագիտական ակադեմիայում դուք յայտարարեցիք, որ Անգարան դէմ է Իրանի դէմ տնտեսական պատժամիջոցներին: Մինչդեռ ձեր երկիրը 1993 թ.-ից ի վեր տնտեսական պատժամիջոցներ է կիրառում հարեւան Հայաստանի դէմ՝ փակ պահելով սահմանները:

ՏԱՒՈՒԹՕՂԼՈՒ.- Ինչ վերաբերում է պատժամիջոցների վերաբերեալ ձեր հարցին:

Հենց որպէսզի մենք կարողանանք ապրել առանց պատժամիջոցների տարածաշրջանում, սկսեցինք այդ արձանագրութիւնների գործընթացը: Դա է մեր տեսակէտը: Մինչդեռ ինչ վերաբերում է պատժամիջոցներին, միջազգային կանոնները պէտք է առաւելութիւն ստանան. ոչ մի երկիր առաւել եւս պէտք չէ գրաւի մէկ այլ պետութեան տարածքի քսան տոկոսը եւ պարտադրի, որ մէկ միլիոն մարդ դառնայ փախստական: Այս տեսակ պատժամիջոցներ առաւել եւս պէտք չէ իրականացնել: Մէկ միլիոն մարդու ստիպել փախստական դառնալ, սա նոյնպէս պատժամիջոցի ձեւ է, սա նոյնպէս տնտեսական պատժամիջոց է այդ մարդկանց հանդէպ: Ուրեմն սկսել ենք շտկել մի սիւնը, պէտք է շտկել նաեւ միւս սիւները:

ՀԱՅԼՈՒՐ.- Պարոն նախարար, բայց արձանագրութիւնների մէջ ղարաբաղեան խնդիրը չի յիշատակուում:

ՏԱՒՈՒԹՕՂԼՈՒ.- Արձանագրութիւնների **համաթեքսթում** չասացի, այլ՝ տնտեսական պատժամիջոցների մասին, որոնք կիրառուել են փաստացի: Եթէ գնանք ձեր տրամաբանութեամբ, Հայաստանը հիմա տնտեսական պատժամիջոցներ է կիրառում այն մարդկանց հանդէպ, ովքեր Քելբաջարը, Ֆիզուլին, Լաչինը, Ղարաբաղը, Աղտամը ստիպուած են եղել լքել եւ դառնալ փախստական: Քանի որ նրանք չեն կարող վերադառնալ իրենց հողերը եւ վերսկսել իրենց գործունէութիւնը: Սրան նոյնպէս պէտք է վերջ տրուի: Միւս կողմից՝ Հայաստանը իր տնտեսական պատժամիջոցներն է կիրառում նաեւ Նախիջեւանի դէմ, քանի որ խանգարում է մուտքը դէպի Նախիջեւան: Հենց սրա համար մենք ցանկանում ենք, որ ամբողջ տարածաշրջանը ազատուի ամէն տեսակ պատժամիջոցներից: Եւ դա կարող ենք իրականացնել միասին:

«Լ'Օրիան լը ժուր» օրաթերթ (Լիբանան).- Ի՞նչ պատգամ ունէք աշխարհասփիւռ հայերին, ովքեր բողոքում են այս արձանագրութիւնների դէմ:

ՏԱՒՈՒԹՕՂԼՈՒ.- Երբ մենք մշակեցինք այդ արձանագրութիւնները, դա արեցինք շատ լայն հեռանկարով: Մեր նպատակն էր նախեւառաջ կարգաւորել յարաբերութիւնները երկու հարեւան երկրների՝ Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ: Երկրորդ՝ մենք ցանկանում էինք հայկական եւ թուրքական համայնքների յարաբերութիւնների կարգաւորում, որոնք այս մոլորակի տարբեր անկիւններում դարեր ի վեր, երկար ժամանակ ապրում են միասին: Մեր երրորդ խնդիրն էր Կովկասի իրավիճակի կարգաւորումը: Համոզուած ենք, որ այս երեք հանգամանքները կը լինեն մեծ ներդրում՝ տարածաշրջանային խաղաղութեան ու կայունութեան հաստատման մէջ: Ցանկանում ենք լաւ յարաբերութիւններ հաստատել հայերի հետ, ովքեր ապրում են Հայաստանի Հանրապետութիւնում, որ մեր հարեւանն է, եւ՝ ամէնուր աշխարհում: Սա մեր ցանկութիւնն է: Մենք մեծ կարեւորութիւն ենք տալիս այն բանին, որ ամբողջ սփիւռքի հայերը լինեն Քալիֆորնիայում, Փարիզում, թէ Պէյրութում, կարողանային ունենալ նոյնպէս հաշտութեան նոր հեռանկար, խաղաղ ապագայի տեսլական: Այստեղ կարեւորը արդար յիշողութիւն ունենալն է: Եթէ պատմութիւնը ընդամէնը այն պատմութիւնն է, որ ամէն մէկն իրենը պատմի, ամէն մէկը իր սեփական տառապանքներից խօսի եւ չտեսնի միւսի տառապանքը, դա ճիշդ պատմութիւն չի լինի: Նա, ով մտածում է միակողմանի յիշողութեան մասին, չի կարող կառուցել խաղաղ ապագայ: Սա չի առնչւում միայն թուրք-հայկական յարաբերութիւններին, այլեւ ամբողջ աշխարհի ուրիշ ժողովուրդների յարաբերութիւններին: Որովհետեւ ես ինքս էլ եմ տառապանք զգացել իմ նախնիների պապերի միջոցով: Մենք միաժամանակ տեսել ենք շատ թուրքերի տառապանքներ, պոսնիացիների եւ այլ ազգային խմբերի, որոնք տեղահանուել են եղել իրենց հողից Պոսնիայում, Մերձաւոր Արեւելքում լքել են իրենց շրջանները, եկել, հաստատուել են Թուրքիայում: Իմ երեք պապերի տառապանքները գիտեմ, ովքեր մարտընչել են երեք տարբեր ճակատներում տարիներ շարունակ երբեք չկարողանալով տուն գալ: Նրանք պայքարել են յանուն խաղաղութեան: Մեր ասածն այսօր այն է, որ այդ ընդհանուր տառապանքները պէտք է ամբողջացնենք ընդհանուր յիշողութեամբ: Դրա համար էլ մեծ կարեւորութիւն ենք տալիս աշխատանքներին, որը պէտք է իրականացնի ընդհանուր պատմութեան վերաբերեալ յանձնաժողովը: Արդար պատմութեան շնորհիւ՝ մենք կարող ենք կառուցել շատ գեղեցիկ ապագայ: Դրա համար մենք մեր հայ բարեկամներին, լինեն Պէյրութում թէ ուրիշ տեղ աշխարհում, առաջարկում ենք նոր հորիզոնների հեռանկարներ, նոր ապագայ: Այժմ պէտք է ազատուել միակողմանի յիշողութեան ծանրութիւնից:

www.afhil.com

ԱՅԼ ՏԵՍԱԿԵՏ

ԻՆՉՈ՞Ւ ՊԷՏՔ Է ԿՏՐԱԿԱՆԱՊԷՍ ՄԵՐԺԵԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԹՈՒՐՔԻԱ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Հայաստան-Թուրքիա արձանագրութիւններուն հրապարակումէն, եւ նոյնիսկ անկէ առաջ, հայթրքական յարաբերութիւններու կարգաւորման այսպէս կոչուած «ճամբու քարտէս»ին մասին յայտարարութենէն ետք արձանագրուած իրադարձութիւններուն հետեւողը շատ յստակօրէն կրնայ նկատել, որ այս գործընթացը իր տեղէն չշարժեցաւ առանց մանաւանդ արեւմտեան որոշումի կեդրոններուն բանեցուցած ճնշումին:

Այս իրականութիւնը դուռը բաւական լայն կը բանայ մտածելու եւ մտորելու այս արձանագրութիւններուն եւ ներկայ ամբողջ գործընթացին նկատմամբ հայութեան որդեգրելիք կեցուածքին մասին:

Մեր կարծիքով, արդէն իսկ ստորագրուած արձանագրութիւններուն մէջ հարցը երբեք պէտք չէ փնտռել գոյութիւն ունեցող յստակ նախապայմաններուն մէջ: Անոնք պարզապէս աղ-պղպեղ են եւ յաւելեալ պատճառ՝ արձանագրութիւնները եղածին պէս մերժելու: Հարցը պէտք չէ փնտռել այն կէտին մէջ, որ երկու երկիրները կը ճանչնան իրենց միջեւ գոյութիւն ունեցող ներկայ սահմանները, ինչ որ իրողականօրէն կը նշանակէ Կարսի համաձայնագիրի ընդունումը: Հարցը պէտք չէ փնտռել այն կէտին մէջ, որ արձանագրութիւնները կը նախատեսեն պատմական հարթութեան ենթայանձնախումբ մը, որուն անդամ հայ, թուրք եւ միջազգային մասնագէտները պիտի ուսումնասիրեն պատմական արխիւները, ինչ որ կրնայ պատճառ հանդիսանալ Հայոց ցեղասպանութեան իրողութիւնը հարցականի տակ առնելու: Հարցը երբեք պէտք չէ փնտռել նաեւ Լեռնային Ղարաբաղին վերաբերող այն քողարկուած նախապայմանին մէջ, որուն մասին օր չ'անցնիր, որ թուրք բարձրաստիճան քաղաքական պաշտօնատարները չխօսին: Եթէ նոյնիսկ այս արձանագրութիւնները իրօք ըլլային առանց նախապայմանի, մեր անձնական կարծիքով, հայութիւնը պէտք էր կտրուկ մերժէր զանոնք: Հարցը աւելի խորքային է:

Արդի Հայաստանին պէտք չէ նայիլ իբրեւ Հարաւային Կովկասի մէկ անկիւնը ծուարած երկիրի: Աշխարհագրականօրէն այդպէս է, բայց իրականութեան մէջ՝ ոչ: Թէ՛ արդի Հայաստանը եւ թէ՛ Հայաստանի բռնագրաւեալ հողերը Թուրքիոյ կողմէ անմիջական եւ բազմաթիւ կապերով առնչուած են միջինարեւելեան միջավայրին հետ: Հայկական հարցը ի՛նք, ներկայիս մարմնաւորուած Հայ դատի հասկացողութեամբ, պատմականօրէն անքակտելի մէկ մասը եղած է Արեւելեան հարցին, որ տարբեր դրսեւորումներով կը շարունակէ անլոյծ մնալ: Ուստի հայութեան ու Հայաստանի ճակատագիրը կարելի չէ անջատել Միջին Արեւելքի շրջանի ճակատագիրէն եւ այդ շրջանին վերաբերեալ մեծ պետութիւններու կամ ինչ-ինչ յայտնի թէ գաղտնի միջազգային կազմակերպութիւններու մշակած ծրագիրներէն:

Ուղղակի անցնինք նիւթին: Խօսքը կը վերաբերի Նոր Միջին Արեւելքի ծրագիրին: Մեր կարծիքով, Հայաստան-Թուրքիա արձանագրութիւնները այնպէս, ինչպէս պարտադրուած են Միացեալ Նահանգներու եւ եւրոպական կարգ մը երկիրներու ճնշումներով, այդ ծրագիրի՝ Միջին Արեւելքի վերաձեւաւորման ծրագիրի ենթախորագիրներէն մէկուն մաս կը կազմեն:

Մեծ ծրագիրը կը բաղկանայ ենթածրագիրներէ: Անոնցմէ մէկը. (եւ ներկայիս՝ առաջնահերթը) շատ յաջող կերպով կ'իրագործուի Իրաքի մէջ: Ուրիշ մը իրագործելու փորձ կատարուեցաւ 2006 թուականի յուլիսին՝ Լիբանանի մէջ, բայց շնորհիւ լիբանանեան Ազգային դիմադրութեան, այդ փորձը չարաչար ձախողեցաւ: Հիմա, աւելի ընդարձակ շրջագիծի մէջ, փորձեր կը կիրարկուին նաեւ Աֆղանիստանի, Փաքիստանի, Իրանի, Սուտական Արաբիոյ եւ Եմէնի մէջ (նկատի ունինք վերջին դէպքերը՝ հուսիներու ըմբոստութեան հետ առնչուած):

2006-ի յուլիսեան պատերազմի գագաթնակէտին էր, երբ յանկարծ Թել Աւիւի մէջ յայտնուեցաւ Միացեալ Նահանգներու այն ժամանակուան արտաքին գործոց նախարար Քոնտոլիզա Ռայսը եւ առաջին անգամ ըլլալով յայտարարեց, թէ՝ «ներկայիս կը կերտուի Նոր Միջին Արեւելքը»: Այս յայտարարութենէն անմիջապէս ետք, նոյն թուականին, ամերիկեան բանակի «Արմտ ֆորս ժըռնըլ» թերթին մէջ, հանգստեան կոչուած բարձրաստիճան սպայ եւ նորպահպանողական քաղաքագէտ Ռալֆ Փիթըրզ հրապարակեց յօդուած մը, որուն մէջ կոչ կ'ուղղուէր վերագծելու Միջին Արեւելքի երկիրներուն սահմանները: Ռալֆ Փիթըրզ նախ եւ առաջ կոչ ուղղեց բաժնելու Իրաքը երեք մասերու՝ համայնքային եւ ազգային հիման վրայ: Այս տեսաբանը չխրտչեցաւ կատարել էապէս ցնցիչ յայտարարութիւն մը, որ սահմաններու վերագծումը յաճախ միայն տեղի կ'ունենայ պատերազմով եւ բռնութեամբ, ներառեալ՝ **ցեղային մաքրագործումներով:**

Ընդգծելով վերջին միտքը՝ վերադառնանք Հայաստան-Թուրքիա արձանագրութիւններուն: Կամ ալ՝ եկէք այսպէս բանաձեւենք հարցումը. ի՞նչ բան կը նախատեսէ Ռալֆ Փիթըրզի ծրագիրը՝ Հայաստանի եւ հայութեան համար: Կամայ թէ ակամայ նոյն ծրագիրին գործադրութեան միտող Արեւմուտքին պարտադրած այս արձանագրութիւնները բացէ ի բաց կը թելադրեն, որ Թուրքիա եւ Հայաստան վերջնականօրէն թող ճանչնան ներկայիս գոյութիւն ունեցող իրենց սահմանները:

Ասիկա արդէն ենթածրագիրին առաջին հանգըրւանն է: Հոս առաջին մեծ հատուածը կը հասցուի հայ ազգային պայքարին, որ հիմնուած է, իրաւականօրէն, Սեւրի դաշնագիրին վրայ: Բայց այս ենթածրագիրին յաջորդ հանգրուանները աւելի աղետալի են: Ըստ Փիթըրզի ծրագիրին, այդ հանգըրւանները կ'ենթադրեն ամբողջ շրջանի տարբաղադրում՝ այնպիսի ձեւով մը, որ չորս երկիրներու աւերակներուն վրայ ստեղծուի Քիւրտիստան մը, որ աւելի՛ն է, քան ինչ որ կրնային երազել ամէնէն ծայրայեղ քիւրտ ազգայնականներն անգամ: Այս Քիւրտիստանը ոտքի պիտի կանգնի Արեւմտահայաստանի հողերուն մեծամասնութեան վրայ. ինչպէս նաեւ ելք պիտի ունենայ Սեւ ծովուն վրայ:

Եւ որովհետեւ այս ծրագիրէն ամէնէն շահաւորը Իսրայէլը պիտի ըլլայ (անիկա պիտի կծկուի նախքան 1967 թուականը իր ունեցած սահմաններուն մէջ եւ բաժան-բաժան եղած շրջանին մէջ պիտի վայելէ ամէնէն ապահով կացութիւնը), ուստի նոր ստեղծուելիք Մեծն Քիւրտիստանն ալ պիտի կատարէ անոր պահակի դերը:

Այս միջոցին ծրագիրի վերակացուները կու գան եւ կ'ըսեն. «Հայե՛ր, դուք՝ իբրեւ ցեղասպանութեան ենթարկուած ժողովուրդ, մոռցէք այլեւս հատուցման հարցը: Զեզի պարզապէս պզտիկ բարոյական **ժեսթ** մը կրնանք ընել՝ գացէք եւ բաւարարուեցէք Արարատ լեռով ու անոր շրջակայքով»: Իսկ Ղարաբաղը: Անոր մասին խօսք անգամ չկայ Ռալֆ Փիթըրզի առաջարկած քարտէսին եւ ծրագիրին մէջ:

Իսկ եթէ իրօք այս ծրագիրը իրականացուի ցեղային մաքրագործումով եւ հայութեան չցանկացած ձեւով, այն ժամանակ պէտք է ակնկալենք, որ երկրորդ եղեռն մը մօտալուտ է: Եւ ասիկա աւելի վտանգաւոր է, քան՝ մէկ-երկու նախապայմաններու գոյութիւնը: Ասիկա երեւակայածին ծրագիր մը չէ: Գիշեր-ցերեկ մարդիկ կը մտածեն՝ ինչպէ՛ս գործադրել զայն:

Ահա թէ ինչո՛ւ կտրուկ կերպով պէտք է մերժենք այս արձանագրութիւնները: Դարձեալ կ'ըսենք՝ անոնց ետին կայ հայութիւնը երկրորդ անգամ ցեղասպանութեան ենթարկելու սպառնալիքը: Ամերիկացիին կամ եւրոպացիին հոգն ալ պիտի չըլլայ այդպիսի պարագայ մը: Պատմութեան մէջ հոգը չէ եղած արդէն: Այդ արեւմուտքցիին ըսէ միայն «Նապուլէօն» եւ քարիւղ: Մեր ըսածներուն վկաները Իրաքի քրիստոնեաներն են...

Ամէն գնով պէտք է ձախողեցնել այս դաւադրութիւնը, որ իր մէջ կը կրէ հայոց երկրորդ ցեղասպանութեան մը ծրագիրին սերմերը: Ասիկա ընելու համար անհրաժեշտ է ժողովրդային դիմադրութիւն եւ շարժում: Շարժում մը, որ չդադրի այս արձանագրութիւններուն վաւերացումով, դիմադրութիւն մը, որ ըլլայ յարատեւ:

ԺԱՔ Յ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ՏՕՆ ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԿԵՐԹՄԵՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Հոկտեմբեր ամսուան վերջին շաբաթը Հայ աւետարանական Կերթմենեան վարժարանին մէջ տեղի ունեցաւ Թարգմանչաց օրուան նուիրուած տօնակատարութիւն: Վարժարանի հայոց լեզուի ուսուցչուհի Մարալ Տէր Խաչատուրեան բացատրեց տօնին իմաստը: Ան շեշտեց, որ Թարգմանչաց տօնը գուտ հայկական տօն մըն է եւ միայն հայերը կը տօնեն: Ան յայտնեց, որ այս տօնը թարգմանիչներուն տօնն է, որոնք Աստուածաշունչը թարգմանեցին առաջին անգամ, երբ Մեսրոպ Մաշտոց գտաւ հայերէն այբուբենը: Մարալ Տէր Խաչատուրեան հաստատեց, որ եթէ հայերէն գիրերը չըլլային, մենք՝ որպէս հայ ժողովուրդ, պիտի ձուլուէինք ուրիշ ազգերու մէջ:

Այնուհետեւ Զ. դասարանէն Աւօ-Ժագ Արմաղանեան կարդաց Մեսրոպ Մաշտոցի ժամանակաշրջանին տեղի ունեցած դէպքերը՝ նախքան այբուբենի ստեղծումը, ապա անդրադառնալով գիրերու գիւտի ստեղծումին եւ Աստուածաշունչի թարգմանութեան՝ ան հաստատեց, որ այդ թարգմանիչներուն կատարած մեծ գործին շնորհիւ կրցանք պահել մեր ինքնութիւնը:

Ապա Ա. - Զ. դասարանի աշակերտները մեկնաբանեցին խմբային եւ անհատական երգեր եւ արտասանութիւններ:

Հանդիսութեան եզրափակիչ բաժինով ներկայացուեցաւ «Այցելութիւն մը» խորագրով թատրոնը՝ կատարողութեամբ Զ. դասարանի աշակերտներուն: Նիւթը կը խօսէր հայ ընտանիքի մը մասին, որուն կրտսեր տղան՝ 8 տարեկան, չէր սիրեր հայերէն խօսիլ. սակայն Ամերիկա հաստատուած բարեկամի մը այցելութիւնը պատճառ կը դառնայ, որ մանչուկը փոխէ իր մտածելակերպը եւ սիրէ հայոց լեզուն: Զ. դասարանի աշակերտները շատ լաւ ձեւով մեկնաբանեցին իրենց վստահուած դերերը:

Աւարտին վարժարանի տնօրէն Սահակ Տէտէեան շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր մասնակցողներուն, նաեւ՝ ուսուցչուհիներուն, որոնք պատրաստած էին յայտագիրը:

«ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՎԱՒԵՐԱՑՄԱՆ ՁԳՁԳՈՒՄԸ ԿԸ ՎԱՐԿԱԲԵԿԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ»

Կ'ԸՍԷ ՏԻԳՐԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

«Թիւ 8, 10 եւ 25 ընտրատարածքներուն մէջ տեղի ունենալիք Ազգային ժողովի լրացուցիչ ընտրութիւնները աւանդական խայտառակ խախտումներով պիտի ընթանան», երէկ լրագրողներուն ըսած է Ժողովրդական կուսակցութեան ղեկավար Տիգրան Կարապետեան: Այս **պատճառով** ան որոշած է անոնց չմասնակցիլ:

Շար.ը՝ էջ 8

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Որքան ալ ներկայ հայ իշխանաւորները փորձեն հայ-թրքական յարաբերութիւնները բնականոնացման, համագործակցութեան եւ հաշտեցման ընթացքի մէջ դնել, այնքան սուր եւ անյաղթահարելի խոչընդոտներ կը ցցուին պատմաքաղաքական խոր արմատներով իրարմէ օտարացած հայ եւ թուրք կողմերուն միջեւ:

Ամենէն ահաւորը դիւանագիտական այն տրամաբանութիւնն է, որ սկսած է ճշդել հայեւթուրք յարաբերութիւնները: Այդ տրամաբանութեան մէջ ներգրաւուած հայկական իշխանութիւնը ազգային շահերու իր սահմանումը պայմանաւորած է թրքական մտածողութեան կանոններով, եւ քաղաքական տիրող միտքը այս յարաբերութիւններուն մէջ թրքական արեւելումով կը յատկանշուի: Ասոր հիմնական պատճառը թուրք քաղաքական միտքն է, որ տարիներու ընթացքին յաջողած է ռուսական, պարսկական եւ ամբողջ արաբական աշխարհին մէջ իրեն դէմ ծառացած կարծրութիւնները մեղմացնել, կակուղցնել, եւ մանաւանդ՝ գործակից ու փնտռուած ուժ դառնալ շրջանին մէջ: Թուրքը շատոնց իր քաղաքական մտածողութեան դպրոցը հաստատած է եւ սկսած է անոր պտուղները քաղել, յատկապէս՝ շրջանային քաղաքական իր յարաբերութիւններուն մէջ:

Առաւելաբար արեւմտեան քաղաքական արուեստին մէջ զարգացած դիւանագիտութիւն հասկացողութիւնը միջոց է՝ հակադրուած կողմերը քով քովի բերելու եւ հաշտեցման լուծումներ գտնելու: Միջնորդութեան այս արուեստով իրարմէ օտարացած կողմերը քով-քովի կը բերուին եւ հաշտեցման հասարակաց եզրեր կը հաստատուին: Ճիշդ այս միջամտութեամբ, արեւմտեան իշխանութիւնները դժուարութիւն չունեցան ներգրաւելու եւ մէկտեղելու հայ իշխանաւորները՝ դարերու ընթացքին օտարացած թրքական կողմին հետ. այն կողմին հետ, որմէ հայը քաղաքակրթութեամբ, մշակոյթով, կենցաղով եւ մտածողութեամբ՝ թէ՛ տեսական եւ թէ՛ գործնական ցարդ անյաղթահարելի խոչընդոտներով օտարացած է, եւ այսօր, յանկարծ, դիւանագիտական գրիչի հարուածով մը կը մէկտեղուի անոր հետ: Հեգնականը այն է, որ նոյնիսկ չենք համարձակիր համամարդկային արժէքներով հասարակաց եզրերու մասին մտածել թուրքին հետ: Պատահաբար կարգ մը ձեւական եւ երբեմն քաղաքավար արտայայտութիւններ կը լսենք թուրք մտաւորականներէն միայն: Վերջին հաշուով, մեր մարդկայնութիւնը զոհ գացած է աննկարագրելի վայրագութիւններու, պատմութեան մէջ մեզի վիճակուած ցեղասպանութեան, որուն մասին երեւակայելն իսկ դժուար է: Իսկ ներկայիս նորագոյն զոհն ենք դիւանագիտութեան:

Երանի կարենայինք զանազանել դիւանագիտութիւնը՝ քաղաքականութենէն: Փրոթոգոլներու ստորագրութիւնը զուտ դիւանագիտական քայլ մըն է եւ ատոր համար անհրաժեշտ է պատմաքաղաքականօրէն անխորք, մակերեսային եւ ժամանակաւոր նկատել երեւոյթը: Ատոր համար նաեւ, եւ ճի՛շդ հոս ու ասկէ ետք, կը սկսի մեր քաղաքականութիւնը: Եթէ ընդունինք, որ դիւանագիտութիւնը ժողովուրդի հաշուոյն տարուած քաղքենի մարդու գործ է, շուկայի հաշուով ծրագրուած միջոցառում, ապա կ՛անդրադառնանք, որ քաղաքականութիւնը ժողովուրդին գործն է՝ ինքն իր կեանքի ընթացքը ճշդելու եւ զարգացման ուղղութիւն տալու համար:

Հայ-թրքական յարաբերութիւններու այս անկիւնադարձը քաղաքական նոր մարտահրաւէրներու դուռ կը բանայ մեր առջեւ: Այս մարտահրաւէրներէն խուսափիլը ազգային դաւաճանութեան համազօր քայլ է այն աստիճան, որքան դաւաճանութիւն է փրոթոգոլներու ստորագրումը ինքնին: Հիմնական անդրադարձը, թէ՛ անմիջական եւ թէ՛ հեռաւոր ապագային համար, մեր քաղաքական մտածողութեան մէջ դիւանագիտութիւն եւ քաղաքականութիւն յղացքներու տարբերութիւնը տեսնելն է: Քաղաքական մտքի բանականացման ընթացքով, դիւանագիտութեան պէտք է նայիլ իբրեւ միջամտութեան արուեստ եւ ժողովուրդներու բնական զարգացումը արգելակող շահարկման միջոց: Հետեւաբար դիւանագիտութիւնը չէ՛, որ հայ ժողովուրդին քաղաքական զարգացման ընթացքը կրնայ ճշդել: Դժբախտաբար, սակայն, եւ յատկապէս անկախութեան տարիներուն, թէ՛ սփիւռքի եւ թէ՛ հայրենիքի մէջ մենք աւելի դիւանագիտութեամբ զբաղած ենք, քան՝ քաղաքականութեամբ:

Տարբեր իմաստ ունին քաղաքականութիւն եւ քաղաքականացում մտքերը: Անոնք կը պատկանին ժողովուրդին, կ՛իրականանան ժողովուրդով եւ կը ճշդեն անոր կեանքին ուղղութիւնը: Չենք կրնար եւ ճիշդ չ՛ըլլար մեր քաղաքականութիւնը վստահիլ իշխանաւոր դասակարգին եւ անոր դիւանագիտութեան: Որովհետեւ մենք՝ հայերս, ինչպէս այլ ժողովուրդներ, չենք կրնար քաղաքականանալ իշխանաւոր դասակարգի դիւանագիտութեամբ:

Հոս է հայ քաղաքական մտքին առջեւ պարզուող մարտահրաւէրը: Անդրադառնալ այն իրականութեան, որ փրոթոգոլներու ստորագրութիւնը կը պատկանի քաղաքականօրէն պարտուած վերնախաւին, շահագործող քաղքենիին, որուն համար ամէն ինչ ծախու է՝ պատմութիւն, մշակոյթ, խորքային արժէքներ եւ նոյնիսկ՝ անկախութիւն, որովհետեւ շուկա՛ն է տիրող տրամաբանութիւնը: Դրամատիրական շուկային մէջ առեւտուրը եւ շահի ըմբռնումը կ՛իշխեն, եւ ատոր համար նոյնիսկ ազգային արժէքներն ու պատմութիւնը առեւտուրի նիւթ կը դառնան: Այս իսկ պատճառով ազգերու պատմութեան մէջ ականատես կ՛ըլլանք ժողովուրդներու ըմբոստութեան եւ ազգային արժէքներու պահպանման: Այս իսկ պատճառով հոս վերջ կը գտնէ հայ իշխանաւորին դիւանագիտութիւնը: Ասկէ անդին կը սկսի քաղաքականութիւնը: Իսկ այդ քաղաքականութեան տէրը ժողովուրդն է միայն:

ՌԱՉՄԻԿ ՇԻՐԻՆԵԱՆ

ՄԱՅՐԻ՛Կ, ՄԵՆՔ ՀԱ՞Յ ԵՆՔ

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ ՊՈԼՍԻ ԿԵՏԻԿՓԱՇԱ ԹԱՂԱՄԱՍԻ ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՀՈՎԻՒ, ՎԵՐԱՊԱՏՈՒԵԼԻ ԳՐԻԳՈՐ ԱՂԱԲԱԼՕՂԼՈՒԻ ՀԵՏ

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Վերապատուելի, խնդրում եմ պատմէք ձեր մասին, ե՞րբ եւ որտե՞ղ էք ծնուել...

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Ծնած եմ 1957թ. Արաբկիր քաղաքը :

Հ.- Փաստօրէն, Եղեռնից չորս տասնամեակ անց Արաբկիրում դեռ հայե՞ր կային: Ինչպէ՞ս է փրկուել ձեր ընտանիքը:

Պ.- Միայն Արաբկիրին մէջ չէ, որ փրկուած հայեր կային: Այն ատենները կառավարութիւնը օրէնք հաներ է, թէ այն հայ ընտանիքները, ուր եզակի մասնագիտութեան վարպետներ կային, այդ ընտանիքները դուրս չհանեն: Դուռերու առջեւները նշաններ դրին, ըսին, որ այս մարդիկը պէտք չէ հանել: Մեր ընտանիքը այդպէս փրկուած է. մեր մէկ կողմը անասուններու բժիշկ է եղեր, միւս կողմը՝ շատ լաւ շինարար...

Մէկ մասն ալ կայ, որ ժողովուրդը սիրելով պահեր է: Ամէն քաղաքի մէջ այսպէս չեղաւ, սակայն քանի մը տեղեր պահուեցան:

Հինները կ՛ըսէին, որ Արաբկիրի 90 առ հարիւրը հայ են եղեր, բայց ջարդէն վերջ քիչ են մնացեր: Ես 1974թ. դուրս եկայ, 5-6 հայ ընտանիք կար, հիմա՝ մէկ ընտանիք:

Արաբկիր լիսէ չկար, ես Մալաթիա գացի՝ լիսէ սորվելու: Ես լաւ աշակերտ էի, բայց օր մը ուսուցիչը եկաւ եւ ըսաւ, թէ ինչպէս կ՛ըլլայ, որ կեաւուրը մուսուլմանէն աւելի նիշ առնէ, սկսաւ զարնել, ես ալ իրեն զարկի:

Մալաթիայի լիսէն աւարտեցի, վերջը Պոլիս եկայ, Պոլսոյ համալսարանը մտայ, ուսանեցայ լիսէի «Թուրքիայի պատմութեան ուսուցիչ» դասընթացը:

Կառավարութենէն գործ ուզեցի: Ինծի հետ աւարտողները աշխատանք գտան, սակայն ինծի ըսին, թէ տեղ չկայ, երեւի հայ էի, անոր համար տեղ չկար: Թերեւս կը մտածէին. ինչպէ՞ս հայը Թուրքիոյ պատմութիւն պիտի սորվեցնէ: Ստիպուած՝ ոսկերչութիւն սորվեցայ: 10 տարի ոսկերչութիւն ըրի, 1987թ.-ին սկսայ Աստծոյ գործին մէջ մտնել, մեծ փորձութենէն ետք որոշեցի Աստծուն ծառայել:

Հ.- Ի՞նչ փորձութիւն, կը պատմէ՞ք...

Պ.- Մենք ընտանիքով թունաւորուեցանք, 2 երեխաներս՝ 6 եւ 3 տարեկան, կորսնցուցի, ես ու կինս փրկուեցանք: Տունին մէջ ածուխ կը վառէինք, ածուխին կազը ներս տուեր է, միւս օրը, կէսօրէն վերջը, ամէնուս գտան մեր տունին մէջ, երեխաներս մեռած էին, գիս ու կինս հիւանդանոց տարին:

Հիմա երկու երեխայ ունիմ՝ 19 տարեկան աղջիկ եւ 16 տարեկան տղայ:

Այս կեանքը ինծի նուէր է, պէտք է Աստծուն ծառայեմ:

Արաբկիրի մէջ եկեղեցի չկար, հայկական դպրոց չկար. մէկը չկար, որ մեզի սորվեցնէր. գիտցեր Յիսուսի մասին: Երբ թուրքերէն կարդացի Աւետարանը, Քրիստոսի զօրութիւնը տեսայ, Քրիստոսի միջոցով յաւիտենական կեանքը գիտցայ: Շատ հայեր կան, որ Քրիստոսի արիւնին զօրութիւնը չեն գիտեր:

Շատ նեղութիւններ քաշեր էի Անատոլիայի մէջ, մեզի կեաւուր կ՛ըսէին: Հիմա, ըսի, զօրաւոր զէնք կայ:

Ես հայերէն չէի գիտեր, 5 տարի եղաւ, որ այս-

ԹՈՒՐՔԻԱՆ ԷԼ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻ ՆՈՐ ՀԻՒԼԷԱԿԱՆ ԿԱՅԱՆԻ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆԸ

Հայաստանի Հանրապետութեան ուժանիւթի եւ բնական պաշարների նախարար Արմէն Մովսիսեանի հաւաստմամբ, հիւլէական նոր հնոցի կառուցման ժամանակ մեր երկիրը ֆինանսական խնդիրներ չի ունենայ: Այս մասին նախարարը ասել է հոկտեմբեր 27-ին խորհրդարանում տեղի ունեցած «Նոր հիւլէական հնոցի կառուցման մասին» օրինագծի քննարկման ժամանակ: Նախագծի արժէքը կը կազմի 4-5 միլիառ տոլար:

Ա. Մովսիսեանը նշել է նաեւ, որ մի շարք երկրներ, այդ թւում՝ նաեւ Թուրքիան, պատրաստակամութիւն են յայտնել համապատասխան ֆինանսական միջոցներ ներդրել՝ հնոցի կառուցմանը մասնակցելու համար: Իսկ հաւանական գնորդներ կը հանդիսանան տարածաշրջանի բոլոր հարեւան պետութիւնները՝ Իրանը, Թուրքիան, Վրաստանը եւ Ազրպէյճանը, որոնք ելեկտրականութեան պակաս ունեն:

Նոր հնոցը կը կառուցուի Մեծամօրի հիւլէական կայանի նոյն հարթակում եւ շահագործման կը յանձնուի 2017-ին: Այն պէտք է ունենայ մինչեւ 1200 մեկաւաթ հզօրութիւն եւ 60 տարուայ գործունէութեան ժամկէտ: Գործող հիւլէական կայանը ունի ընդամէնը 400 մեկաւաթ հզօրութիւն:

«Նոր հիւլէական հնոցի կառուցման մասին» օրինագիծը երէկ խորհրդարանում ընդունուել է երրորդ ընթերցմամբ:

Յիշեցնենք, որ մի քանի ամիս առաջ ««Արարատ» ռազմավարագիտական կենտրոնի անցկացրած հարցման համաձայն, 200 հարցուածների 92 առ հարիւրը դէմ է արտայայտուել թուրքական ընկերութիւններին Հայաստանի Հանրապետութեան նոր հիւլէական կայանի բաժնետոմսերի վաճառքի գաղափարին: Կողմ է արտայայտուել միայն 1,5 առ հարիւրը:

«ԱՌԱՒՕՏ»

10-28-2009

«ԲԱՐԵԱՑԱԿԱՄՈՒԹԵԱՆ ԿԱՄՈՒՐՋ» ՀԱՅ ԵՒ ԹՈՒՐՔ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐԻ ՄԻՋՈՑՈՎ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՈՒ ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ՄԻՋԵՒ

Հոկտեմբեր 28-ին այսօր տեղի ունեցաւ Հայաստանի եւ Թուրքիայի երիտասարդութեան միջեւ հանդուրժողականութեան եւ համագործակցութեան խթանման ծրագրի շրջանակներում հրատարակուած «Բարեացակամութեան կամուրջ» գրքոյկի շնորհահանդէսը: Այն հրատարակուել է ԵԱՀԿ երեւանեան գրասենեակի աջակցութեամբ:

Եռալեզու գիրքը՝ հայերէն, թուրքերէն եւ անգլերէն, պատրաստուել է ԵԱՀԿ աջակցութեամբ Հայաստանի «Ապագան քոնն է» եւ Թուրքիայի «Հայկական կամաւորներ» հասարակական կազմակերպութիւնների կողմից իրականացուած ծրնգրի շրջանակներուն:

Ինչպէս լրագրողների հետ զրոյցում ասաց «Ապագան քոնն է» ՀԿ-ի նախագահի տեղակալ Գագիկ Սարգսեանը, գրքոյկում ամփոփուած են երկու երկրների երիտասարդների գրած «Ինչպէս կառուցել հանդուրժողականութիւն. հանդուրժողականութեան կամուրջ» թեմայով շարադրութիւնները: Լաւագոյն շարադրութիւններ հեղինակներն էլ ընդգրկուել են ծրագրում:

Ծրագիրը մեկնարկել է այս տարուան ապրիլին: «Քանի որ մենք Թուրքիայի հետ դիւանագիտական կապեր չունենք, շատ դժուար է նրանց հետ համատեղ ծրագրեր իրականացնել: Ծրագիրը մի քանի փուլից է բաղկացած: Նախ մասնակիցներին, երիտասարդներին, հարկաւոր էր նախապատրաստել: Կարեւոր էր հանդուրժողականութեան դասընթացները», ասաց Գ. Սարգսեանը: Ծրագրի շրջանակներում հայ եւ թուրք երիտասարդները փոխայցելութիւններ են կատարել:

Գ. Սարգսեանը նշեց, որ Հայաստան կատարած այցելութեան հէնց առաջին օրը, առաջին ճաշի ժամանակ թուրք երիտասարդները խնդրել են այցելութիւն կազմակերպել Հայոց ցեղասպանութեան հիմնարկ-թանգարան: Այսպիսի այցելութիւնները, ծրագրերը, նրա հաւաստմամբ, թոյլ կը տան երկու ժողովուրդներին հանդուրժող լինել ու իրականութեանն «այլ աչքերով» նայել:

Միջոցառմանը ներկայ ԵԱՀԿ երեւանեան գրասենեակի ղեկավար, դեսպան Սերգէյ Կապինոսը նշեց, որ անվտանգութիւնն ու համագործակցութիւնը ԵԱՀԿ-ի առանցքային բառերն են, իսկ այս ծրագիրը նպատակ ունի ԵԱՀԿ մասնակից պետութիւնների միջեւ անվտանգ, կայուն միջավայր ու համագործակցութիւն խթանել: «Յուսով եմ, որ այս ծրագիրն ու գրքոյկը եւս մէկ քայլ կը հանդիսանան երկու հարեւան երկրների միջեւ «բարեացակամութեան կամուրջ» կառուցելու ուղղութեամբ», ասաց Ս. Կապինոսը:

Նշենք, որ գրքի շնորհահանդէսի ընթացքում ներկայացուեցին նաեւ ծրագրին առնչուող իրեր՝ հայ-թուրքական յուշանուէրներ, ծրագրի մասին պատմող ժապաւէն, իսկ ծրագրի մասնակից երիտասարդները ներկայացրին իրենց գաղափարները երիտասարդութեան մասնակցութեամբ տարածաշրջանային համագործակցութեան հեռանկարների վերաբերեալ:

Աղբիւր՝ Panorama am

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:00:

չափ սորվեցայ: Արաբկիր մէկ բառ հայերէն կը խօսէինք, 2 բառ՝ թուրքերէն:

Ես Աւետարանը նոր կարդացած էի, մէկ անգամ Մեսրոպ սրբազանին ըսի, որ այս թիւին մէջ այսպէս գրուած է, ըսաւ. «Աւետարանականները այդպէս կը մտածեն, մենք՝ առաքելականներս, տարբեր կը մտածենք»: Գիտցայ, որ աւետարանականներ կան, գացի աւետարանականները գտայ Կետիկփաշա, տեսայ մարդիկ Սուրբ գիրք կը կարդան. ըսին՝ եկուր, նստէ, մենք ալ սերտողութիւն կ՛ընենք: Այդ օրէն սկսեցայ երթալ Կետիկփաշայի Հայ աւետարանական եկեղեցի:

Հ.- Ե՞րբ ձեռնադրուեցիք:

Պ.- Ես պատուելի ձեռնադրուեցայ 2002 թ.-ին:

Հ.- Վերապատուելի, քանի՞ հոգի է յաճախում ձեր եկեղեցին:

Պ.- Երբ ես գացի, 25 հոգի էր, հիմա, փառք Տիրոջը, ամառները 100 հոգի, ձմեռները 150 հոգի կը հաւաքուի: Ամէն ազգերէն կու գան: Մեր եկեղեցիին մէջ 4 լեզուով պաշտամունք կըլլայ, կիրակի օրերը՝ թուրքերէն, ռուսերէն, հայերէն, պարսկերէն: Ռուսերէն կ՛ընենք, որովհետեւ տարբեր ռուսախօս երկիրներէն եկածներ կան: Մոլտաւիայէն եկածներու մէջ շատ են կակաուզները: Կակաուզները ծագումով թուրք են, բայց քրիստոնեայ են, Պոլիս են եկեր աշխատանք ճարելու համար:

Կէսօրէն վերջ ժամը երկուքին հայաստանցի հայերու համար պաշտամունք կ՛ընենք, մօտ 30 հոգի են:

Ժամը հինգին կու գան պարսիկները, որ իսլամ են, եւ կ՛ուզեն քրիստոնեայ դառնալ, կը մկրտենք, քրիստոնեայ կը դառնան, ուրիշ երկիրներ կ՛երթան: Սերտողութիւն կ՛ընեն: Պարսկաստան անոնք կը վախնան եկեղեցի երթալ:

Հ.- Իսկ Պոլսում կամ Թուրքիայի այլ քաղաքներում ուրիշ աւետարանական եկեղեցիներ կա՞ն:

Պ.- Պոլսոյ մէջ՝ 20, Անգարա՝ 5, Զմիւռնիա՝ 5, Ատանա՝ 2, Տիգրանակերտ, Մերսին, Սամսոն՝ մէկական թուրքական աւետարանական եկեղեցիներ կան: Մէջերնին շատ հրաշքներ կ՛ըլլան, հիւանդներ կը բուժուին, երազներ կը տեսնեն: Մէկ հոգի թուրք ռատիօ բացեր է, թուրքերէն քարոզ կ՛ըլլայ, լսողներուն մեծամասնութիւնը իսլամ է:

Հ.- Իսկ Թուրքիայի խորքերից իսլամ հայեր գա՞լի են ձեզ մօտ քրիստոնէութիւն ընդունելու:

Պ.- Գաւառներէն իսլամացած հայեր կու գան Պոլիս. մէկ մասը քրիստոնէութիւն կ՛ընդունի՝ ըսելով, որ մեր հայրերը վախէն իսլամ դարձեր են, հիմա ազատ ենք. քրիստոնեայ պիտի դառնանք, ուրիշներ կ՛ըսեն. որ վախէն չէ, որ իսլամ դարձած են, որովհետեւ իսլամը, ճիշդ ընդուներ են: Մէկ մասն ալ Անատոլիա կ՛ապրի, իսլամացած են, կ՛ըսեն՝ մեր գիւղը հայ է, միւս գիւղն ալ հայ է, մենք իրարու աղջիկ կու տանք, որ դուրսէն մարդ չմտնէ մեր մէջ, եթէ կռիւ ըլլայ, կ՛ըսեն՝ «կեաւուրի չոճուխ»: Մէկ մասը գիտէ, որ իրենք հայ են եղեր, բայց կը վախնան բարձրաձայն ըսել է, մանաւանդ եթէ պետական ծառայութեան մէջ են, կը վախնան, որ աշխատանքէն կը հանեն:

Հ.- Վերապատուելի, խնդրում եմ իսլամ հայերի հետ հանդիպումների մի քանի դէպք պատմէք:

Պ.- Արդուինի գիւղերէն մայրը եւ մօտ քսան տարեկան տղան եկեղեցի եկան, մայրը ըսաւ, որ տղայիս վրայ թուղթ գրեր են, կ՛ուզեմ, որ աղօթես: Այսպէս կ՛ըլլայ, թուրքերը երբեմն հայկական եկեղեցի կու գան թուղթ ու գիրի, իրենց հիւանդներու վրան աղօթելու համար: Այդ ժամանակ հայաստանցի մի քոյր ներս մտաւ, կարճ խօսեցանք, գնաց, այդ տղան ըսաւ.

- Խո՛ճա, դուն մեր լեզուն ուրկէ՞ գիտես:
- Այս լեզուն քու լեզո՞ւդ է,- հարցուցի ես:
- Այո՛, մեր գիւղի լեզուն է:
- Ուրեմն դո՞ւն ալ հայ ես,- ըսի ես:
- Ո՛չ,- ըսաւ,- հայ չեմ, այս մեր ծերերու լեզուն է:
- Չաւակս,- ըսի,- բոլոր գիւղերու մէջ թուրքերը թուրքերէն կը խօսին, ինչպէ՞ս է, որ ձեր գիւղի մէջ յատուկ լեզու կայ, ան ալ հայերէն:

Այդ ժամանակ տղան մայիհկին դարձաւ, հարցուց.

- Մայրի՛կ, մենք հա՞յ ենք:

Մայրը ըսաւ.

- Տղա՛ս, չիտեմ, բայց ադ մեր լեզուն է:

Պատկերասփիւռի վրայ հաղորդումներ կ՛ըլլան կրօնական նիւթերու շուրջ, երբեմն կը մասնակցիմ: Մէկը եկաւ, ըսաւ, որ քեզ տեսայ **թիվիի** վրայ, արիւնս քաշեց, իմ նախնիները հայ են եղեր, քրիստոնեայ: Ըսի՝ պէտք է քրիստոնեայ դառնաս, ըսաւ՝ ինչպէ՞ս դառնամ, պետական աշխատող եմ: Պատմեց, որ Խարբերդին մօտիկ երկու հայկական գիւղ կայ, բոլորը հայ են, հայերէն չիտեն, աղքատ են, Կ. Պոլիս չեն կրնար գալ եւ քրիստոնէութիւն ընդունիլ, իսկ հոն կը վախնան կրօնափոխուիլ:

Թուրքիան ինչո՞ւ այդպէս կը վախնայ եւ հայերու դէմ կռիւ կ՛ընէ, որովհետեւ գիտէ, որ կորսուած հայեր կան, կը վախնայ, որ այս մարդիկ կ՛արթննան:

Օր մը Ամերիկայէն եկած պատուելի Պերճ Ճամպազեանին Պոլիս, օդակայան պիտի ճամբայ դնէի, թաքսիի մէջ կը խօսէինք, շարժավարը հարցուց.

- Դուք հա՞յ էք:

Ես ալ ըսի.

- Դուն որտեղէ՞ն գիտցար, որ մեր լեզուն հայերէն է:

Ըսաւ.

- Ես ալ հայերէն կը խօսիմ:

Ըսի.

- Ուրեմն դո՞ւն ալ հայ ես:

Ըսաւ.

- Ո՛չ, ես հայ չեմ, ես համշէնցի եմ:

Ասանկ դէպքեր շատ եղած են, իմ ծանօթներս ալ շատ հանդիպած են իսլամ հայերու, մանաւանդ՝ համշէնցի հայերու: Պոլսոյ մէջ համշէնցի շատ կայ, մէկ մասը կ՛ուզէ իր պատմութիւնը գիտնալ, բայց չիտեն ուրկէ կարդալ:

Զրուցեց՝
ՍԵՐԳԷՅ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

www.noravank.am

ԳԱԲՐԻԷԼ ՉԵՄՊԵՐՃԵԱՆ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԵՑԱՒ ԵՐԵՒԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԻ ՈՍԿԵԱՅ ՄԵԴԱԼՈՎ

Երեւանի քաղաքապետ Գագիկ Բեկլարեան Երեւանի ոսկեայ մետալով պարգեւատրած է բարեգործ Գաբրիէլ Չեմպերճեանը՝ Երեւանի մէջ անոր իրականացուցած բարեգործական ծրագիրներուն համար:

Գաբրիէլ Չեմպերճեան Երեւանի հանրային կրթական դպրոցներուն նուիրած է տարրալուծարաններու 200 ամբողջական սարքեր՝ բնագիտութեան, կենսաբանութեան, քիմիագիտութեան, ուսողութեան, աշխարհագրութեան եւ աստղագիտութեան դասարաններուն համար:

Միեւնոյն ատեն Գ. Չեմպերճեան 147 շարժուն խաղավայր եւ հսկայական խաղալիքներ նուիրած է Երեւանի քաղաքապետարանին՝ մայրաքաղաքի ազատ տարածքներուն եւ հանրային պարտէզներուն մէջ տեղադրելու նպատակով: Ան նաեւ ֆութպոլի փոքր խաղադաշտ մը նուիրած է Արաբկիրի վարչական շրջանին:

Քաղաքապետ Գագիկ Բեկլարեան բարձր գնահատած է բարեգործին հոգատարութիւնը համայն հայութեան մայրաքաղաքին նկատմամբ: Ան վստահեցուցած է, որ Երեւանի բնակիչները միշտ ալ երախտապարտ պիտի ըլլան Գ. Չեմպերճեանի՝ իր հայրենանուէր գործունէութեան եւ մայրաքաղաքը բարգաւաճեցնելու ծրագիրներուն համար:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻՆ ՄԷՋ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ Է ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ 9-ՐԴ ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

Հայաստանի Գիտութիւններու ազգային ակադեմիային մէջ տեղի ունեցած է Հանրապետական իններորդ գիտական երկօրեայ խորհրդաժողովը՝ նուիրուած Արուեստի ակադեմիայի հիմնադրման 50-ամեակին:

Ըստ հիմնարկի տնօրէն Արարատ Աղասեանի, խորհրդաժողովին նպատակն է՝ խթանել արուեստաբանական միտքը եւ երեւան հանել արուեստագիտութեան առջեւ ծառացած հարցերը: Նշենք, որ այս երկօրեայ նստաշրջանին ներկայացուած շուրջ 40 զեկուցումները յառաջիկային պիտի հրատարակուին առանձին ժողովածուով:

Հայաստանի Գիտութիւններու ազգային ակադեմիայի հայագիտութեան եւ հասարակական գիտութիւններու բաժանմունքի ակադեմիկոս-քարտուղար Վլադիմիր Բարխուդարեան ողջունած է խորհրդաժողովի մասնակիցները եւ նշած է, որ այս օրերուն պիտի ամփոփուի Արուեստի հիմնարկին 50-ամեայ գործունէութիւնը եւ պիտի ներկայացուին ապագայ ծրագիրները:

Նշենք, որ արուեստագիտութեան ասպարէզին մէջ իրենց բեղուն գործունէութեան համար Արուեստի հիմնարկի վաստակաշատ գիտնականներ Մուրատ Հասրաթեան եւ Գէորգ Գէոլդակեան պարգեւատրուած են Հայաստանի մշակոյթի նախարարութեան ոսկեայ մետալով:

Յայտնենք նաեւ, որ Արուեստի հիմնարկը ստեղծուած է 1958-ին, Երեւանի մէջ: Անիկա գիտական միակ հաստատութիւնն է, ուր կ'ուսումնասիրուին հայ արուեստի գրեթէ բոլոր ճիւղերը: Հիմնարկին մէջ ներկայիս կը գործեն՝ արուեստաբանական գրադարանը, Ռուբէն Զարեանի անուան գրադարանը, ժողովրդական բաժնի գրադարանը, Արամ Քոչարեանի անուան ձայնադարանը եւ արուեստի հիմնարկի արխիւը: Հիմնարկին մէջ կը տարուին աշխատանքներ՝ ազգային երաժշտութեան եւ թատրոնի, ճարտարապետութեան եւ կերպարուեստի դասականներու ստեղծագործական, յուշագրային, նամակագրական, բանահիւսական նմուշներու հաւաքման, դասակարգման, վերծանման, համակարգչային մշակման ուղղութեամբ:

ՀԱՅ ԳԵՂԱՆԿԱՐԻՉՆԵՐԸ ԻՐԵՆՑ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՆՈՒԻՐԱԾ ԵՆ ԻՐԵՆՑ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻՆ՝ ԵՐԵՒԱՆԻՆ

Երեւանի պատմութեան թանգարանին մէջ տեղի ունեցած է «Ծնունդդ շնորհաւոր, Երեւան» խորագիրով ցուցահանդէսը, որ ընդգրկած է ժամանակակից գեղանկարիչներու 64 աշխատանքներ, որոնք նուիրուած են Երեւանին:

Սոյն ցուցահանդէսին մասնակցած են՝ Նկարիչներու միութեան նախագահ Կարէն Աղամեան, ժամանակակից նկարիչներէն՝ Արա Հայթայեան, Արման Գրիգորեան, Թենի Վարդանեան, Արթուր Սարգսեան եւ ուրիշներ:

Ցուցահանդէսին բացման արարողութեան խօսք առած են Երեւանի քաղաքապետ Գագիկ Բեգլարեանն ու Նկարիչներու միութեան նախագահ Կարէն Աղամեանը: Վերջինս շեշտած է, որ առաջին անգամ այսպիսի ցուցահանդէս տեղի ունեցած է Լաչինի մէջ եւ յոյս յայտնած է, որ յառաջիկային ներկայացուած աշխատանքները ցուցադրուին նաեւ առանձնաբար՝ պատկերասրահի մէջ:

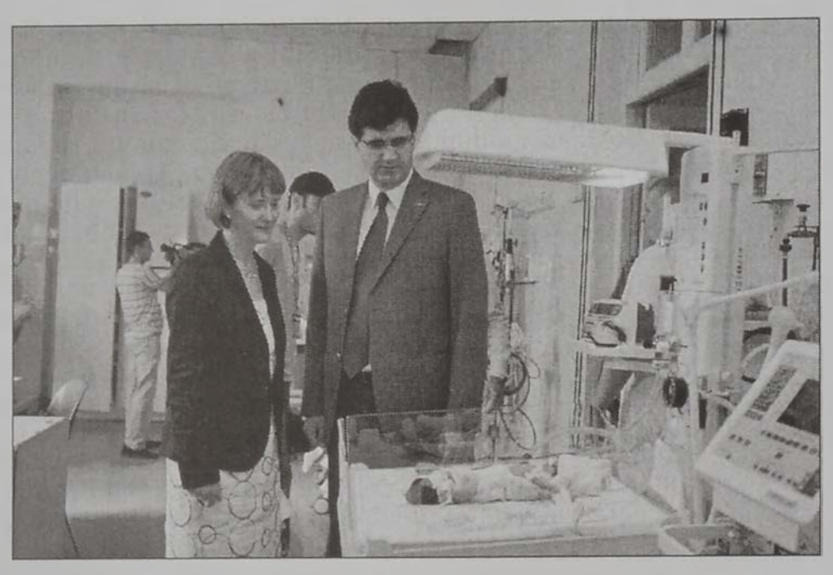
«ՎԻՎԱՍԵԼ-ԷՄ.ԹԻ.ԷՍ.»Ը ԱՐՁԱԿԱԾ Է ՆՈՐԱԾԻՆՆԵՐՈՒ ՄԱՀԱՑՈՒԹԵԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԸ ՆՈՒԱԶԵՑՆՈՂ ԾՐԱԳԻՐԸ

Երեւանի պետական բժշկական համալսարանին մէջ «Վիվասել-Էմ.Թի.Էս.»ի գլխաւոր տնօրէն Ռալֆ Երիկեան, «Պըրթլինք» հասարակական կազմակերպութեան տնօրէն Քեթ Մելորի եւ Հայաստանի գլխաւոր **նէոնատոլոգ** Հրանդ Քալենթերեան մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին յայտնած են, թէ Հայաստանի բժիշկներուն ներկայացուած է նորածիններու մահացութեան մակարդակը նուազեցնող եւ յետծննդեան անոնց խնամքը բարելաւող մասնագիտական ծրագիրը:

Ամէն տարի աշխարհի տարածքին աւելի քան 4 միլիոն մանուկ կը մահանայ, իսկ Առողջապահութեան համաշխարհային կազմակերպութեան վիճակագրական տուեալներուն համաձայն, Հայաստանի մէջ մանուկներու մահացութեան մակարդակը գերազանցած է աւելի քան չորս անգամ՝ աշխարհի յառաջացած երկիրներու տուեալներէն:

«Գիտակցելով նորածիններուն ծնունդի խոցելիութեան եւ պահանջուող խնամքին բարդութեան՝ «Վիվասել-Էմ.Թի.Էս.»ը չի կրնար անտարբեր մնալ այս հարցին հանդէպ», յայտնած է «Վիվասել-Էմ.Թի.Էս.»ի գլխաւոր տնօրէն Ռալֆ Երիկեան:

Նկատի ունենալով, որ Հայաստանի մէջ մանուկներուն 40 առ հարիւրը կը ծնի Երեւանի մէջ, ուստի այս նախագիծը պիտի իրականացուի Երեւանի տասը ծննդատուներու մէջ, ինչպէս նաեւ՝ նորածիններու բաժանմունք ունեցող մանկական հիւանդանոցին մէջ: Այս հաստատութիւններուն մասնաւորապէս տրամադրուած է թիւով 101 սարքաւորում՝ շնչառութեան ապահովման համակարգեր, պաստառներ, եւ այլն:

Նշենք. որ յառաջիկային կը նախատեսուի վերասարքաւորուած հիւանդանոցներուն համար կազմակերպել դասընթացքներ. ինչպէս նաեւ համապատասխան մասնագէտներու այցելութիւններ՝ խորհրդատուութեան նպատակով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՅՐԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԵՐԳԱՀԱՆԴԷՍԸ՝ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

Վերջերս Հայաստանի Կոյրերու միութեան երգչախումբը երգահանդէս մը տուած է Սեւեկային երաժշտութեան տան մէջ: Երգահանդէսը իրականացուած է «Վիվասել-Էմ.Թի.Էս.»ի վարչական ծառայութիւններու բաժանմունքի աջակցութեամբ: Անոնք հանգանակած են 1 միլիոն 207 հազար դրամ՝ երգչախումբին աջակցելու համար:

Վարչական ծառայութիւններու աշխատակիցները նախաձեռնած են գեղեցիկ ծրագիր մը, որ կը նպատակադրէր ստեղծել նիւթական կայուն հիմք հասարակութեան որեւէ խոցելի խումբի համար՝ ապահովելով անոնց հետագայ ինքնաբաւ գործունէութիւնը: Քննարկումներու եւ վերլուծումներու իբրեւ արդիւնք՝ վարչական ծառայութիւններու պատասխանատուները ընտրած են Հայաստանի Կոյրերու միութեան երգչախումբը: Ընտրութեան նպաստած է նաեւ այն հանգամանքը, որ «Վիվասել-Էմ.Թի.Էս.»ը նախապէս արդէն իսկ աջակցած էր երգչախումբին, հետեւաբար անոնք ցանկացած են ապահովել այդ նախաձեռնութեան շարունակականութիւնը:

«Վիվասել-Էմ.Թի.Էս.»ի ընտանիքի անդամները լիովին ինքնակամ սկսած են այս նախաձեռնութեան՝ առանց ղեկավարութեան միջամտութեան: Մենք այսօր հրաւիրած ենք լրատուամիջոցները, որպէսզի բոլորին ուշադրութիւնը բեւեռենք կարեւոր փաստի մը վրայ: Այս մարդիկը ունին օժանդակութեան, երազելու եւ հասարակութեան լիարժէք մաս կազմելու կարիք», նշած է «Վիվասել-Էմ.Թի.Էս.»ի գլխաւոր տնօրէն Ռալֆ Երիկեան:

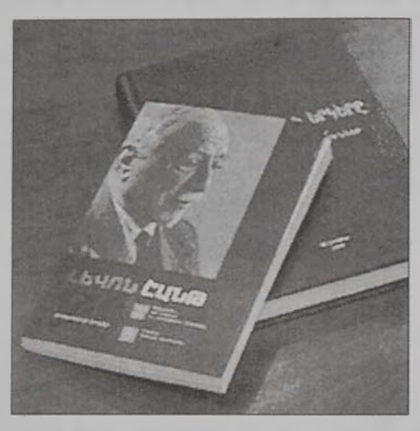
Յայտնենք, որ Հայաստանի Կոյրերու միութեան ցուցաբերուած աջակցութիւնը կը հետապնդէ կարեւոր նպատակ՝ յոյս լեցնել անոնց սրտերը եւ հասարակութեան ահազանգել, որ կոյրերը հասարակութեան լիիրաւ անդամ են եւ կ'օժտուին աշխատելու եւ ստեղծագործելու ունակութեամբ:

«ԲԻԲԼԻՈԲՈՒՍ» ԾՐԱԳԻՐ ԾՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՆ ԾԻՐԻՆ ՄԷՋ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ Է 2693 ԳԻՐՔ

Հայաստանի մշակոյթի նախարարութեան եւ Հայաստանի Ազգային գրադարանին նախաձեռնութեամբ, «Բիբլիոբուս» ծրագրի ծիրին մէջ Լեռնային Ղարաբաղի գրադարաններուն նուիրուած է 2693 գիրք, որոնք տարբեր սեռերու կը պատկանին, ինչպէս՝ գրական, պատմական, գեղարուեստական, եւ այլն:

Հայաստանի մշակոյթի նախարարութեան Մշակութային ժառանգութեան վարչութեան գլխաւոր մասնագէտ Լուիզա Պէրպէրեան յայտնած է, որ յառաջիկային կը նախատեսուի կատարել նաեւ գիրքերու ցուցահանդէս եւ մասնագիտական դասընթացքներ՝ յատուկ Լեռնային Ղարաբաղի գրադարանավարներուն:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ 81-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԻԹՈՎ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԾ Է ԼԵՒՈՆ ՇԱՆԹԻ ԳՈՐԾԵՐԸ ԱՄՓՈՓՈՂ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

Համազգայինի հայ կրթական եւ մշակութային միութեան 81-րդ, իսկ Հայաստանի մէջ 18-րդ տարեդարձներուն առիթով, միութեան նախաձեռնութեամբ հրատարակուած է Լեւոն Շանթի ծննդեան 140-ամեակին նուիրուած գիտաժողովին նիւթերը ամփոփող ժողովածուն, որ կ'ընդգրկէ գրականագիտական ուսումնասիրութիւններու մէջ նորովի վերլուծումներով գնահատուած Լեւոն Շանթի գրական, գիտական ժառանգութիւնն ու հասարակական-քաղաքական եւ մանկավարժական գործունէութիւնը:

Գրականագէտ Արքմենիկ Նիկողոսեան յայտնած է, որ՝ «եթէ նկատի ունենանք ա՛յն փաստը, թէ արդէն երրորդ գիրքն է, որ լոյս կը տեսնէ Համազգայինի Նիկոլ Աղբալեանի եւ Լեւոն Շանթի հրատարակութիւնով՝ կարելի է ըսել, որ այս դարձած է գեղեցիկ աւանդութիւն մը»:

Լիլիթ Գալստեան, Համազգայինի մշակութային միութեան նախագահ, Ազգային ժողովի երեսփոխան, յայտնած է, որ՝ «Լեւոն Շանթին նուիրուած գիտաժողովը մեր գիտաժողովներուն շարքին թիւով երրորդն է, իսկ այսօր հանրութեան ներկայացուած է անոր արգասիքը՝ Լեւոն Շանթի ծննդեան 140-ամեակին նուիրուած գիտաժողովներու զեկուցումներուն ժողովածուն»:

Նշենք նաեւ, որ Համազգայինի մշակութային միութիւնը 10 տարի առաջ սահմանած էր «Յակոբ Կարապենց» կրթաթոշակը եւ այսօր արդէն իսկ 9-րդ սերունդն է, որ կը պարգեւատրուի այդ կրթաթոշակով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ԸՆԴՈՒՆԱԾ Է ՔՈՆՍՈՒԷԼՕ ՎԻՏԱԼԸ

Հայաստանի մշակոյթի նախարար Յասմիկ Պօղոսեան ընդունած է ՄԱԿ-ի հայաստանեան գրասենեակի տնօրէն Քոնսուէլօ Վիտալը՝ Հայաստանի մէջ անոր դիւանագիտական առաքելութիւնը աւարտելուն առիթով: Այս մասին տեղեկացուց Հայաստանի մշակոյթի նախարարութեան տեղեկատուութեան եւ հասարակայնութեան հետ կապերու վարչութիւնը:

Նախարարը հանդիպման ընթացքին անդրադարձած է երկուստեք իրականացուած յաջող համագործակցութեան, եւ նշած է մասնաւորաբար ԵՈՒՆԵՍՔՕ-ի հետ իրականացած ծրագիրները ինչպէս՝ մարզումներ, դասընթացքներ, գիտաժողովներ եւ այլն:

Նախարար Յասմիկ Պօղոսեան անդրադարձած է նաեւ հայկական տպագրութեան 500-ամեակի նշման կարեւորութեան՝ յայտնելով, որ այդ ծիրին մէջ Հայաստան կը պատրաստուի դիմելու ԵՈՒՆԵՍՔՕ-ին, որպէսզի 2012-ին Երեւանը հռչակուի իբրեւ գիրքի միջազգային մայրաքաղաք: Նշենք, որ նախարարը յատուկ շնորհակալութիւն յայտնած է ՄԱԿ-ի հայաստանեան գրասենեակին՝ Գիւմրիի մէջ վերականգնողական կեդրոնի ստեղծման աջակցելուն համար:

ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ՝ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ

Հայաստանի կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութիւնը նոյեմբեր 20-21 պիտի կազմակերպէ խորհրդաժողով մը՝ կրթութեան ոլորտին մէջ գործող միջազգային եւ հասարակական կազմակերպութիւններուն համար:

Խորհրդաժողովին նպատակն է՝ համադրել տարբեր կազմակերպութիւններու կողմէ կրթութեան բնագաւառին մէջ նախաձեռնուող եւ իրականացուող ծրագիրները, ինչպէս նաեւ անոնց արդիւնաւէտութիւնը բարձրացնելու ակնկալիքով՝ ընդլայնել քաղաքացիական հասարակութեան ընդգրկուածութիւնը կրթութեան զարգացման քաղաքականութեան մշակման եւ իրականացման գործընթացին մէջ:

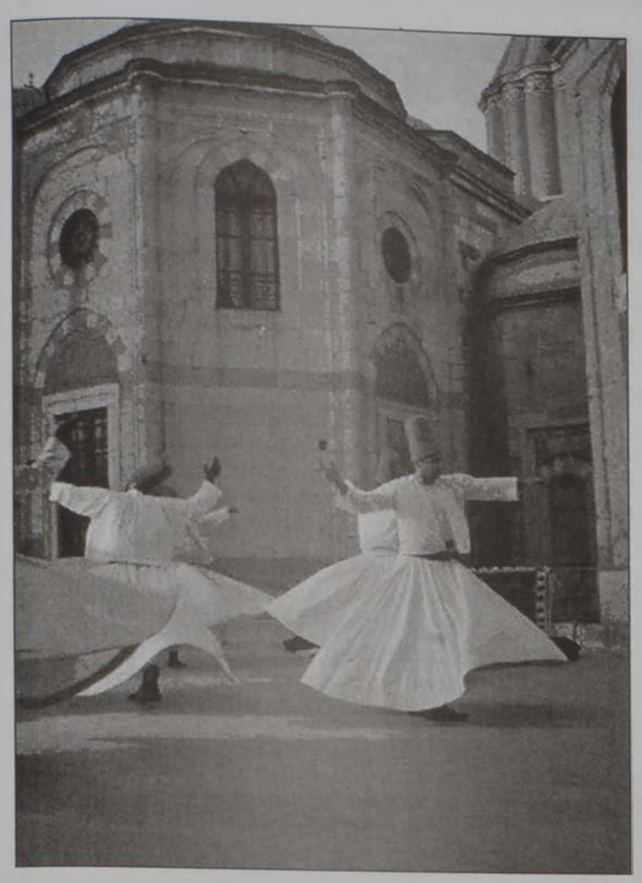
Խորհրդաժողովին մասնակցելու համար հասարակական կազմակերպութիւնները պարտին մինչեւ 7 նոյեմբեր ներկայացնել իրենց մասնակցութեան առաջարկները՝ կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութիւն:

Նշենք, որ ներկայացուած տեղեկատուութեան հիման վրայ պիտի կատարուի ընտրութիւն՝ խորհրդաժողովին մասնակցելու համար, որուն մասին պիտի տեղեկացուի յառաջիկային:

Պատրաստեց ՄԱՐԻՆԱ ՀԱՄԱՄՃԵԱՆ

VIVA cell MTS

ՄԵԾԱՆՈՒՆ ԵՐԱԺԻՇՏՆԵՐ ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ ԵՒ ԳԱԲՐԻԷԼ ԵՐԱՆԵԱՆ

Հայ երաժշտութեան անուանի դէմքերէն են Արիստակէս Յովհաննէսեան եւ Գաբրիէլ Երանեան: Յովհաննէսեան հայկական նոր ձայնագրութեան հիմնադիր Պապա Համբարձում Լիմոնճեանի աշակերտը եւ գործը շարունակողը եղաւ, եւ կանոնաւորեց ու մաքրազտեց հայ երգարուեստը: Աշակերտը՝ Գաբրիէլ Երանեան, ուսուցիչին հետ հրատարակեց «Քնար արեւելեան» երաժշտական հանդէսը, եւ հետագային, իր աշակերտներուն հետ՝ «Քնար հայկական» հանդէսը եւ նոյնանուն երաժշտական ընկերութիւնը: Ան նաեւ սիմֆոնիք նուագախումբ կազմեց եւ հեղինակեց ժողովրդական ու հայրենասիրական շարք մը երգեր:

ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Պապա Համբարձում Լիմոնճեանի աւագ աշակերտն ու գործը շարունակողը եղաւ Արիստակէս Յովհաննէսեան: Ան ծնած էր 1812-ին, Պոլիս: Ի ծնէ հայ երգի, երաժշտութեան եւ շարականներու սիրահար, աշակերտեց Պապա Համբարձումին եւ անոր գլխաւոր աջակիցը եւ սիրելին եղաւ:

Ուսուցիչին մահէն ետք, 1839-ին, տիրացու Արիստակէսի առաջին գործը եղաւ ամբողջացնել վարպետին սկսած նոր հայկական ձայնագրութեան տեւողութեան նշանները, սահմանել անոնց անունները. ինչպէս նաեւ արագութեան չափերը՝ ծանր. չափաւոր եւ յորդոր: Այնուհետեւ ան ձայնանիշներուն միավանկ նոր անուններ տուաւ՝ տի. նի, զի. պի, ֆի. լի, որոնք սակայն հետագային չկիրարկուեցան:

Արիստակէս Յովհաննէսեան իր աշակերտ Գաբրիէլ Երանեանի հետ 1857-ին ձեռնարկեց եւրոպական նօթագրութեամբ հայկական առաջին երաժշտական հանդէսի՝ «Քնար արեւելեան»ի հրատարակութեան, որ սակայն լոյս տեսաւ միայն մէկ տարի եւ յետոյ փակուեցաւ նիւթական դժուարութիւններու պատճառով:

Յովհաննէսեան այնուհետեւ սկսաւ հոգեւոր թեմաներով երգեր գրել. յիշատակութեան արժանի է յատկապէս «Լեւոն առաջին իշխան Կիլիկիոյ եւ որդի նորին կոյր Ռուբէն» երգախառն թատերգութեան երաժշտութիւնը:

Արիստակէս Յովհաննէսեան երկար տարիներ Գումգափուի աթոռանիստ Մայր եկեղեցւոյ դպրապետի պաշտօնը վարեց, արժանանալով տիրացու կոչումին, իսկ իր ուսուցիչին՝ Պապա Համբարձումի մահէն ետք Մայր վարժարանին մէջ երաժշտութեան դասախօսի պաշտօն ստանձնեց:

Լանկա Պոսթանի մէջ գտնուող իր տան մէջ գիշերը ցերեկին խառնելով, անխոնջ աշխատանքով տիրացու Արիստակէս շարականներու գրառումներ կատարեց եւ արձակ խօսքերը չափածոյի վերածեց: Այս գծով իր ձեռնասուններէն Արիստակէս քահանայ Հիսարլեան «Պատմութիւն հայ ձայնագրութեան» աշխատութեան մէջ կը գրէ. «Մեծանուն վարպետը վերջին ծայր նախանձախնդիր էր եկեղեցական երգեցողութեանց մէջ որեւէ օտար եղանակ չներմուծելու, եւ միշտ կը զգուշացնէր զմեզ՝ որ քաղաքային ելեւէջներու մէջ չմոլորինք դպրութիւն ըրած ատենիս: Բոլոր իր հեղինակութեանց մէջ կրնար պարծենալ Արիստակէս՝ թէ երբեք քաղաքային եղանակ մը չէ մտցուցած, եւ միշտ ջանադիր գտնուած է չհեռանալ գուտ եկեղեցական ասմունքներէ, մանաւանդ շարականներու նկատմամբ զորս մասնաւոր նիւթ ըրած էր իր աշխատասիրութեանց: Իւր Լանկա-Պօսթանի տան խցիկը առանձնացած, շատ գիշերներ քունը զոհելով՝ թամպուր ի ձեռին կ՚աշխատէր կանոնաւոր չափերու վերածել Շարականաց եղանակները. որոնց մեծագոյն մասին համար կը պնդէր թէ ոտանաւոր են. այդ գաղափարին վրայ ա՛յնչափ հաստատ համոզում գոյացուցած էր՝ որ կէտադրութիւններով սահմանաւորած էր Շարականներու գրեթէ երեք չորրորդ մասը. երբեմն յապաւելով եւ մերթ երկարելով. որպէսզի կարենայ միօրինակութեամբ ոտանաւոր չափերու վերածել ամբողջ պատկերի մը բոլոր տուները, թէեւ անոնցմէ ոմանք բաւական տարբեր էին իրարմէ»:

Սակայն պոլսահայ միւս երաժիշտները ընդդիմացան Արիստակէս Յովհաննէսեանի տեսութիւններուն: Հակառակութիւնները եւ փոխադարձ քննադատութիւնները հասան տեղ մը, ուր ազգային իշխանութիւնը հարկադրուած որոշում առաւ երաժշտական յանձնախումբ մը կազմել. քննելու համար Արիստակէսի ոտանաւոր չափերու վերածած շարականները. Յանձնախումբը կազմուեցաւ 1873-ին. անոր մաս կը կազմէին քանի մը երաժշտագէտ քահանաներ. Արիստակէս Յովհաննէսեան, Եղիա Տնտեսեան, Կարապետ Պաղտատլեան, Կարապետ Յակոբեան. Մկրտիչ Զարպհանելեան, տիրացու Յակոբ Սամաթիացի, Յովհաննէս Տէրոյենց, Յովսէփ Մալէզեան, Նիկողոս Թաշճեան եւ Ռեթէոս Փափազեան: Յանձնախումբին նախագահ նշանակուեցաւ Մկրտիչ եպիսկոպոս Խրիմեան:

Յանձնախումբը իր առաջին նիստը գումարեց Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ, ուր Արիստակէս Յովհաննէսեան բուռն պայքար մղեց պաշտպանելու համար իր տեսակէտները, փաստարկելով, որ շարականներուն մեծագոյն մասին գրեթէ բոլոր տուները պէտք է հաւասար թիւով չափերու վերածել: Արիստակէսի փաստարկումներուն ամէնէն մեծ ընդդիմացողը եղաւ Եղիա Տնտեսեան, որ առաջարկեց հրաժարիլ Յովհաննէսեանի գաղափարէն եւ թելադրեց եղանակները իրենց գտնուած վիճակին մէջ պահել եւ միայն աղաւաղեալ մասերը բարեկարգել:

Երկարատեւ քննարկումներէ ետք յանձնախումբը չկրցաւ եզրակացութեան մը յանգիլ: Ի վերջոյ նախագահ Մկրտիչ եպիսկոպոսէն խնդրուեցաւ իբրեւ խորհրդակցութեանց հիմ ընդունիլ տիրացու Կարապետ Պաղտատլեանի երգած եղանակներու հիման վրայ Համբարձում Չէրչեանի ձայնագրած Շարակնոցը:

Այնուհետեւ յանձնախումբի տրամադրութեան տակ դրուեցաւ Չէրչեանի ձայնագրած Շարակնոցը: Սակայն վիճաբանութիւնները կրկին բորբոքեցան եւ երկու կողմերն ալ յամառեցան իրենց տեսակէտներուն վրայ: Ի վերջոյ, ապարդիւն նիստերէ ետք, ժողովը ցրուեցաւ:

Երբ այլեւս կարելի չեղաւ համախոհութեան մը յանգիլ, հարցը փոխանցուեցաւ Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածին, Գէորգ Դ. ամենայն հայոց կաթողիկոսին: Գէորգ Դ. բնիկ կոստանդնուպոլսեցի էր. Պրուսայի առաջնորդը եւ 1858-էն 1860 ալ Պոլսոյ պատրիարքը եղած էր եւ լաւապէս ծանօթ էր պոլսահայ մտայնութեան եւ բարքերուն: 1866-ին ան ընտրուեցաւ ամենայն հայոց կաթողիկոս եւ առաջին օրէն ձեռնամուխ եղաւ դպրոցական գործի կարգաւորման, իսկ 1874-ին հիմնեց Էջմիածնի Գէորգեան ճեմարանը, որ դպրութեան ու մշակութային ճառագայթումի կեդրոն դարձաւ: Հմուտ երաժշտագէտ եւ շարականագէտ. վեհափառ հայրապետին հիմնական մտահոգութիւններէն մէկն էր հայ եկեղեցական երաժշտութեան բարեկարգութեան խնդիրը. միակերպութիւն եւ կանոնաւորութիւն մտցնելու համար հոգեւոր երաժշտութեան մէջ

Գէորգ Գ. առաջին հերթին Արիստակէս Յովհաննէսեանը Էջմիածին հրաւիրեց, բայց ան, իր հասուն տարիքը, հեռաւորութիւնը եւ ճամբորդութեան դժուարութիւնները նկատի ունենալով, եւ չուզելով բաժնուիլ իր համեստ խշտեակէն, չգնաց: Ի վերջոյ կաթողիկոսը Պալաթի եկեղեցւոյ դպրապետ տիրացու Կարապետ Պաղտատլեանը եւ Նիկողոս Թաշճեանը հրաւիրեց, որպէսզի մէկը երգէ եւ միւսը ձայնագրէ: Պաղտատլեանի եւ Թաշճեանի օգնութեամբ կաթողիկոսը հայկական ձայնագրութեան նոր՝ Համբարձում Լիմոնճեանի ստեղծած համակարգին ուսուցումն ու տարածումը կազմակերպեց, ինչպէս նաեւ Շարակնոցի, Պատարագի եւ Ժամագիրքի պաշտօնական վաւերացումն ու հրատարակութիւնը իրագործեց: Այսպէսով ան իր աւարտին հասցուց Մովսէս Տաթեւացի կաթողիկոսին (1629-1632) սկսած եւ Սիմէոն Երեւանցի կաթողիկոսին (1763-1780) շարունակած հայ հոգեւոր երգարուեստի կարգաւորման գործը:

Ս. Էջմիածնի մէջ բաւական աշխատելէն ետք տիրացու Կարապետ երբ տեսաւ, որ Նիկողոս Թաշճեան իր երգածին յար եւ նման չի կողոս Թաշճեան իր երգածին յար եւ նման չի ձայնագրեր եւ նախամեծար կը նկատէ կաթողիկոսին տուն տուած եղանակը. իր սկզբունքը շահասիրութեան համար չզոհելու մտքով հեռացաւ Էջմիածինէն եւ Պոլիս վերադարձաւ:

Մինչ Կարապետ Պաղտատլեան եւ Նիկողոս Թաշճեան Ս. Էջմիածնի մէջ, Գէորգ Դ. կաթողիկոսին հովանաւորութեամբ Համբարձում Լիմոնճեանի ստեղծած համակարգին ուսուցումն ու տարածումը կը կազմակերպէին, անդին Պոլսոյ մէջ, Արիստակէս Յովհաննէսեան կը շարունակէր հայ երգարուեստի կանոնաւորման եւ մաքրազտման իր երախտարժան առաքելութիւնը. վարելով ինքնամփոփ, շրջապատէն մեկուսացած. աղքատիկ ու ինքնամոռաց կեանք մը: Հոգեպէս ընկճուած եւ դառնացած էր ան. երաժշտական խորհուրդի կատարման պահուն, երբ տակաւին վաթսունվեց տարեկան էր:

ԳԱԲՐԻԷԼ ԵՐԱՆԵԱՆ

Գաբրիէլ Երանեան ծնած է 1827-ին, Պոլիս: Կրթութիւնը ստացաւ Մայր վարժարանին մէջ, որմէ ետք, երաժշտութեան նկատմամբ սէր ու հետաքրքրութիւն ունենալով, աշակերտեց ձայնագրագէտ եւ երաժշտագէտ Արիստակէս Յովհաննէսեանին, որուն շունչին տակ ծանօթացաւ հայ հոգեւոր ու աշխարհիկ երաժշտութեան եւ երգարուեստի ծալքերուն ու ձայնագրութեան:

Բաւարար գիտելիքներ ամբարելէն ետք Խասգիւղի վարժարանին մէջ պաշտօնի հրաւիրուեցաւ իբրեւ երաժշտութեան ուսուցիչ. ժամանակ մը ետք միաժամանակ պաշտօնի հրաւիրուեցաւ նաեւ Ազգային որբանոցի դպրոցին մէջ:

Ուսուցչական պարտականութիւններու կողքին շարունակեց երաժշտական իր գիտելիքները, տիրապետեց հայկական նոր ձայնագրութեան եւ միաժամանակ ուսումնասիրեց եւրոպական երաժշտութեան տեսութիւնը:

Երբ այլեւս անուն շահած երաժիշտ էր, իր ուսուցիչ Արիստակէս Յովհաննէսեանի հետ 1857-ին հրատարակեց «Քնար արեւելեան» երաժշտական հանդէսը, որ լոյս տեսաւ միայն մէկ տարի: Յոն Երանեան իր ուսուցիչին հետ տպագրեց արեւելեան երաժշտութեան իրենց ձայնագրած նմուշները:

«Քնար արեւելեան»ի փակումէն քանի մը տարի ետք, Գաբրիէլ Երանեան, իր աշակերտներ Նիկողոս Թաշճեանի եւ Տիգրան Չուխաճեանի հետ 1861-ին Պոլսոյ մէջ հիմնեց «Քնար հայկական» երաժշտական կիսամսեայ հանդէսը:

«Քնար հայկական»ը սկիզբը կիսամսեայ էր. բայց հետագային դարձաւ վեցամսեայ. Իւրաքանչիւր համարի մէջ կը ներկայացուէին եւրոպական նոթագրութեան եւ նոր հայկական ձայնագրութեան դասընթացքներ: Եւրոպական նոթագրութիւնը կը ներկայացներ Գաբրիէլ Երանեան, իսկ նոր հայկական ձայնագրութիւնը կամ Լիմոնճեանի համակարգը՝ Համբարձում Չէրչեան: Յոն կը տպագրուէին նաեւ ազգային, ժողովրդական եւ հայրենասիրական երգեր: Պարբերաբար կը տպագրուէին նաեւ Տիգրան Չուխաճեանի «Երգ թատերական. օն մեր նախնի» ընդհանուր խորագիրով յօդուածաշարքը, ուր կը պատկերուէր հայկական ազգային թատրոնի կազմակերպման անհրաժեշտութիւնը եւ անոր ունենալիք ուսուցանելի հսկայական դերը հայ մտքի ու մշակոյթի զարգացման համար: Յոն տպագրուեցաւ նաեւ Մկրտիչ Պէշիկթաշլեանի «Եղբայր եմք մեք» բանաստեղծութիւնը:

«Քնար հայկական» հրատարակուեցաւ չորս տարի եւ 1864-ին փակուեցաւ:

«Քնար հայկական»ի հրատարակութեան գուգահեռ, Գաբրիէլ Երանեան 1862 մարտին կազմակերպեց նոյնանուն «Քնար հայկական» երաժշտական ընկերութիւնը: Անիկա երաժշտական առաջին ընկերութիւնն էր ոչ միայն Պոլսոյ. այլ նաեւ ամբողջ հայութեան եւ Մերձաւոր Արեւելքի մշակութային կեանքին մէջ: Երանեանի կողքին. ընկերութեան անդամ անուանի երաժիշտներ էին Տիգրան Չուխաճեան, Նիկողոս Թաշճեան, Համբարձում Չէրչեան, Եղիա Տնտեսեան, Գրիգոր Սինանեան, ինչպէս նաեւ գրագէտներ, գրականագէտներ, թատերական ու քաղաքական գործիչներ, որոնք հետաքրքրուած էին երաժշտութեամբ. անոնցմէ յիշենք Մկրտիչ Պէշիկթաշլեանը, Գրիգոր Օտեանը, Նահապետ Ռուսինեանը, Գրիգոր Աղաթոնը, Մատթէոս Մամուրեանը (Զմիւռնիայէն) եւ այլք:

«Քնար հայկական» ընկերութեան հիմնական նպատակն էր երաժշտական ոգին արթնցնել ազգին մէջ, որուն համար ալ ընկերութեան շուրջ համախմբուած գործիչները երաժշտութեան ուսուցման աշխատանք տարին ընկերութեան օրկան «Քնար հայկական» հանդէսին միջոցով: Միաժամանակ բաժանորդներուն համար անվճար դասախօսութիւններ կազմակերպուեցան Պոլսոյ գրեթէ բոլոր թաղամասերուն մէջ, ուսուցանելով եւրոպական նոթագրութիւն եւ նոր հայկական ձայնագրութիւն:

Գաբրիէլ Երանեանի եւ «Քնար հայկական»ի ժրաջան անդամներուն ջանքերով կազմուեցաւ երեսունհինգ հոգիէ բաղկացած սիմֆոնիք նուագախումբ՝ Գրիգոր Սինանեանի խմբավարութեամբ: Նուագախումբը պարբերաբար համերգներ սկսաւ կազմակերպել գլխաւորաբար եւրոպական դասական երգահաններու ստեղծագործութիւններէն, աշխատելով զարգացնել ժողովուրդին երաժշտական ճաշակը, եւ ամէնուրեք աննախընթաց խանդավառութիւն ստեղծեց:

«Քնար հայկական»ի անդամները ստեղծեցին ու տարածեցին ազգային հայրենասիրական նոր երգեր, պարերգներ ու թատերական երաժշտութիւն, հայկականի կողքին յաճախ օգտագործելով նաեւ եւրոպական եղանակներ, անոնց յարմարեցնելով ժամանակի պահանջները արտացոլող հայերէն արտայայտութիւններ ու խօսքեր, եւ զանոնք տարածելով իբրեւ հայկական երգեր:

Իր կարգին Գաբրիէլ Երանեան հեղինակեց «Կիլիկիա»ն (խօսք՝ Նահապետ Ռուսինեանի), «Առ Հայաստան»ը կամ «Հայաստան երկիր դրախտավայր»ը (խօսք՝ Միրզա-Վանանդեցիի), «Արիք հայկազունք»ը (խօսք՝ Յարութիւն Սվաճեանի) եւ ազգային, ժողովրդական ու հայրենասիրական այլ երգեր:

Գաբրիէլ Երանեան, որ տակաւին կը գտնուէր իր ստեղծագործութեան ամէնէն եռուն շրջանին մէջ, լի՝ երիտասարդական անսպառ խանդով ու կորովով, անակնկալօրէն մահացաւ 13 հոկտեմբեր 1862-ին, Պոլսոյ մէջ, երեսունհինգ տարեկան հասակին:

Մահէն ետք տկարացաւ իր ստեղծած «Քնար հայկական» ընկերութիւնը, որ իր գոյութեան քանի մը ամսուան ընթացքին, իր ղեկավարին ու նուիրեալ անդամներուն շնորհիւ այնքան բարձրացուցած էր երաժշտութեան հասարակական եւ քաղաքական նշանակութիւնը. զայն դարձուցած էր ժողովուրդի գեղագիտական դաստիարակութեան խթան եւ նպաստած ազգային ինքնագիտակցութեան զարթնումին: Ընկերութիւնը լուծուեցաւ 1863-ին:

ԱՍՊԵՏ ՄԱՆՃԻԿԵԱՆ

«ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՎԱՒԵՐԱՑՄԱՆ...»

Շարունակուած 4րդ էջէն

Հանրապետական կուսակցութեան ներկայացուցիչ Լեռնիկ Ալեքսանեան տեղեկացուցած է, որ Հայաստանի հանրապետական կուսակցութիւնը տակաւին չէ որոշած, թէ ո՛ր թեկնածուն պիտի պաշտպանէ յառաջիկայ ընտրութիւններուն:

Երկու բանախօսները անդրադարձած են նաեւ հայ-թրքական արձանագրութիւններու վաւերացման խնդիրին: Ըստ Ժողովրդավարական կուսակցութեան նախագահին՝ վաւերացման ձգձգումը կը վարկաբեկէ Հայաստանը, իսկ ըստ Ալեքսանեանի, անոր մէջ բացասական ոչինչ կայ:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Նժդեհ Գէորգեանի մահուան առիթով եւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները կատարուած են Ազգ. «Յառաջ Գ. Կիլպենկեան» երկրորդական վարժարանին.

Աշոտ քհնյ. Գարագաշեան եւ ընտանիք 20,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Րաֆֆի Քէօշէեան 50,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Արա Քենտիրճեան 20,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Կարօ Սթամպուլեան եւ ընտանիք 20,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Աւօ Մեթլեան 20,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Կարօ Սարգիսեան 500 ս. ո., տէր եւ տիկին Տիգրան Շաննագեան 500 ս. ո., տէր եւ տիկին Ճորճ Շաննագեան 500 ս. ո., տէր եւ տիկին Զոհրապ Շաննագեան 500 ս. ո., տէր եւ տիկին Վիգէն Շաննագեան 500 ս. ո., տէր եւ տիկին Յակոբ Տէր Վարդանեան 500 ս. ո., տէր եւ տիկին Զոհրապ Թասլաքեան 15,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Մովսէս Հ. Գէորգեան 50,000 լ. ո., Դուկասեան ընտանիք 20,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Յոլակ Հ. Գէորգեան 50,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Գրիգոր Քէշիշեան 30,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Սուրէն Անտեքեան 20,000 լ. ո., տիկին Սալբի Հանտեան 10,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Փանոս Թիւթիւնճեան 50,000 լ. ո., տիկին Մատլեն Շխրտըմեան 20,000 լ. ո., տիար Խաչիկ Հաւաթեան 10,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Աւետիս Չեքիճեան 30,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Վարդան Հալաճեան 20,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Անդրանիկ Ճըղըլեան 20,000 լ. ո., տէր եւ տիկին տոքթ. Մաթոս Մաթոսեան 20,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Սարգիս Շաննագեան 20$, տէր եւ տիկին Ճոնի Քենտիրճեան 20,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Արմէն Թաշճեան 20,000 լ. ո.:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ԱՐԱԳ ԼՐԱՏՒԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ
http://www.aztagdaily.com/
Անգլերէն.-
http://www.aztagdaily.com/EnglishSupplement/AztagEnglishMain.htm

Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)

Պիտի գտնէք այն շարժումը կամ առիթը, զոր կը փընտռէիք երկար ատենէ ի վեր: Այս յաջողութիւնը նոր թափ պիտի տայ ձեր յառաջդիմութեան:

ՑՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)

Ամուսնական կամ ընկերային միասնական կեանքը նոր էջ մը կրնայ բանալ ձեր դիմաց, որ հաճելի կեանք մը պիտի շնորհէ ձեզի:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)

Ճնողք եւ զաւակներ պիտի ունենաք հաւասար տրամադրութեամբ աշխատելու ջանասիրութիւն: Այս իրողութիւնը շատ արդիւնաւէտ ճամբայ պիտի բանայ ձեր դիմաց:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)

Ձեր ընտանիքը մեծ օգտակարութիւն պիտի ունենայ ձեզի: Ան միշտ նեցուկ կը կանգնի ձեր ծրագիրներուն իրականացման:

ԱՌԻՒԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)

Պիտի իրագործէք ձեր բոլոր ծրագիրները ամենայն յաջողութեամբ: Ձեր կեցուածքը օրինակելի պիտի ըլլայ ձեր շրջապատին մէջ եւ պռաւօ-ի պիտի արժանանաք:

ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)

Այսօր ուրախութիւնը պիտի ունենաք լսելի դառնալու ամէնուն կողմէ: Ձեր երկչոտութիւնը կամ ձեր վերապահութիւնը անցեալին պիտի մնայ:

ԿՇԻՌ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)

Եթէ արգելքի մը կամ խոչընդոտի մը հանդիպիք, դուք գիտէք զայն շրջանցելու ճեւը: Լաւ գիտցէք, որ կեանքին միօրինակութիւնը կը ծանձրացնէ:

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)

Դուք միշտ պատրաստ եղած էք օգնելու ձեր բարեկամներուն, երբ անոնք կարիք ունենան: Անոնք նոյնը պիտի ընեն ձեզի:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)

Հասկացողութեան տրամադրութիւն պիտի ցուցաբերէք ձեր շուրջիններուն նկատմամբ, որպէսզի ձեր ասպարէզը յառաջդիմէ, եւ դուք յաջողութիւն ունենաք:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)

Պատասխանեցէք ձեր բարեկամներուն նամակներուն, ոչինչ անտեսեցէք կամ մոռացութեան տալու չմղուիք: Ձեր յարաբերական կապը կարեւոր է:

ԾՈՎԱՆՈՑՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)

Դրամական հարց մը ունիք, ներդրելու խնդիր մը, զոր չէք կրնար որոշել: Այս պարագային դիմեցէք դրամատուն կամ նման խնդիրներու մասնագէտ անձի մը:

ՁՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)

Ձեր անհատականութիւնը հաճելի պիտի թուի ամէնուն: Արդեօք ա յս է ձեր փնտռածը: Այսուհանդերձ, հաճեստ մնալն ալ կենսական է:

ՍԱԿԱՐԱՆ

Սուրիական թղթոսկի	32,75	33,00
Քուէյթեան տինար	5235	5255
Յորդանանեան տինար	2105	2125
Պահրէյնեան տինար	3955	3975
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	407	409
Քաթարեան ռիալ	410	412
Սէուտական ռիալ	398	400
Օմանեան ռիալ	3865	3885
Եգիպտական կինէ	275	285
Անգլիական սթերլին	2500	2510
Զուիցերիական ֆրանք	1480	1490
Թրքական լիրա	1010	1020
Ճափոնական եէն	16,50	16,75
Ամերիկեան տոլար	1501	1514
Քանատական տոլար	1420	1430
Աւստրալիական տոլար	1390	1400
Եւրօ	2240	2250

●ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	394000	404000
Իրանեան մէկ ոսկի	382000	392000
Օսմանեան մէկ ոսկի	353000	363000
Մեքսիքական փեսոս	2,000,000	2,020,000
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	52,970,000	53,170,000
Մէկ օնս ոսկի ($)	1104	1105
Մէկ օնս արծաթ ($)	17,40	17,50

●Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.

Եւրօ	1,4965	1,4970
Քանատական տոլար	1,0515	1,0520
Զուիցերիական ֆրանք	1,0085	1,0090
Ճափոնական Եէն	89,75	89,80
Մէկ սթերլին	1,6720	1,6730

●Մէկ տոլար 387 դրամ

ԼՈՒՄԱՅԱՓՈԽ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ: ՀԵՌ. 01/252852

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ԱՌԻԹՈՎ ԲԱՑԱՌԻԿ ՇՐՋԱՊՏՈՅՏ
ԵՐԵՒԱՆ՝ 27 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԷՆ 3 ՅՈՒՆՈՒԱՐ
ԹՈՒՉԸ՝ ՀԱԼԷՊԷՆ
«Արմինիըն Ռոյըլ Փալաս» 4 աստղանի շքեղ պանդոկ, լման պտոյտով եւ հաճելի անակնկալներով, լիբանանցիներու համար գինը վիզայով եւ օդակայանի տուրքերով, փոխան 1250 տոլարի միայն 777 տոլար, իսկ սուրիաբնակներուն համար՝ միայն 765 տոլար:
Արձանագրութիւն՝ Պէյրութ, Աշճեան Թուրզ:
Հեռ. 01-261177, 01-240651, 03-233978
Հալէպ՝ 2115016-955-847851

www.aztagdaily.com

50 ՏԱՐԻ ՄԱՍԻՆ

1959 -2009 11 Նոյեմբեր

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

ԼԻՈՆԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԱԿՈՒՄԲԻ ՁԵՌՆԱՐԿԸ

Լիոնի «Տեռնիէր Էօր» թերթի 26 հոկտեմբերի թիւէն.-

Երեք տարի առաջ էր ահա, որ լեռնաբնակ քանի մը հայեր, իրենց հայրենի մշակոյթը, սիրողները որոշեցին հիմնել շրջանակ մը՝ ծանօթացնելու համար հայ գրականութիւնը, երաժշտութիւնն ու երգը: «Որպէսզի մեր լեզուն չկորսուի», ըսաւ նախագահը՝ Պ. Պաղտասարեան, տարին մէկէ աւելի անգամներ կը կազմակերպենք կալայի երեկոյթներ, որոնք կը փակուին մեծ յաջողութեամբ:

Դեռ երէկ, Սալ Մոլիէրի մէջ ներկայ եղող հանդիսատեսները յուսախաբ չեղան հանդէսին հազուագիւտ որակէն: Երկիւղած լռութեան մը մէջ որ նախ լսեցինք դաշնակահար Ալեքս Սիրանոսեանը, որ երաժշտանոցի Առաջին կարգի մրցանակով էր պարգեւատրուած վերջերս: Կոմիտաս վարդապետի գործերուն մէկ քանին ներկայացնելէ ետք, վերջինս նուագեց օրօր մը՝ Խաչատուրեանի Գայիանէ պալէէն, ուր արեւմտեան ազդեցութիւնը խիստ լաւ կերպով կը խառնուի հայկական ֆոնի մը: Ալեքս Սիրանոսեան, իր բովանդակ տաղանդն ու վիրթիւոզիթէն արտաբերեց երիտասարդ երաժշտագէտ Արնօ Պապաջանեանի մէկ գործին մէջ, (Գափրին):

Հանդէսին երկրորդ մասը յատկացուած էր երգերու, ուր ելոյթներ ունեցաւ ձայնաստիւռի երգիչներէն Ժորժ Մաս, ընկերակցութեամբ դաշնակի, զոր կը նուագէր տիկին Մամասեան: Հայ ֆոլքլորական երգերու մէջ կրցանք ըմբոշխնել երգիչին գեղեցիկ ձայնը՝ Կոմիտասի եւ Ալեմշահի եղանակներով: Ծափահարութիւնները ապացոյցն էին այն ժողովրդականութեան եւ այն գերագոյն հաճոյքին, զոր հանդիսականները զգացեր էին Ժորժ Մասի մասնակցութենէն:

Այս երեկոյթը վերջ գտաւ արտասանութիւններով: Սարգիս Պօղոսեան մեզ ընկերացուց իր պտոյտին՝ զոր կատարեց հայ գրականութեան անդաստանին մէջ: Այլազան գործեր, որոնք կը փառաբանեն կորսուած սէրը եւ անցնող ժամանակը, ոգեկոչելով ընտանեկան կամ բացօթեայ տեսարաններ, ինչպէս «Արեւելեան բաղնիքը» բանաստեղծուհի Սիլվա Կապուտիկեանի: Մասնաւորաբար «Լա Մարսէյէզ տան գէօն վիլաժ տ'Արմենի»ն գնահատուեցաւ մեծապէս: Լեցուն եւ յարատեւ յուզականութեամբ տաքցած իր ձայնով, ճիշդ այլ չափաւոր շարժուձեւերով Սարգիս Պօղոսեան մեզի ներկայացուց իր մեծ տաղանդին տարողութիւնը:

Նախագահ Պաղտասարեանի շուրջ հաւաքուած էին հայ մշակոյթի շրջանակին բոլոր վարչականները. տոքթ. Քիսեան (փոխնախագահ), Պ. Աբրահամեան (ատենադպիր) եւ Պ. Ալթունեան (գանձապահ):

ՀԱՅ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՆԿԱՐՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ ՄԵԼՊԸՌՆԻ ՄԷՋ

Մելպըռնէն (Աւստրալիա) կը գրեն.-

Քաղաքիս Հայուհեաց միութիւնը գեղեցիկ գաղափարը յղացած էր մասնակցելու Մելպըռնի համալսարանի շէնքին մէջ բացուած «Ասեղնագործութեանց միջազգային ցուցահանդէս»ին:

Օգոստոս 17-էն 23, ստուար թիւով այցելուներ հետաքրքրութեամբ դիտեցին հայուհիներու կողմէ պատրաստուած նուրբ ձեռագործներն ու ժանեակները:

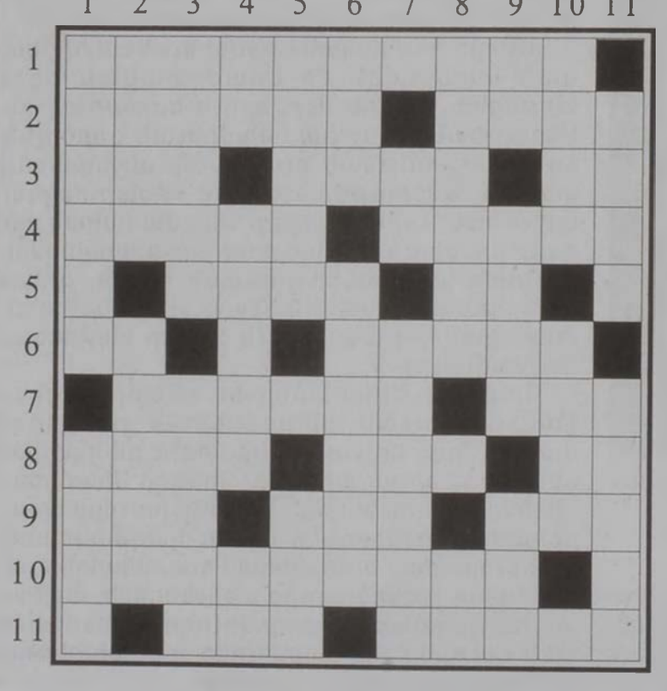
Օգոստոս 30-ի օրը, ժամը 2:30-ին Մելպըռնի սուրիացի օրթոտոքսներու սրահին մէջ տեղի ունեցաւ հայ պատմական նկարներու ցուցահանդէսը, կազմակերպուած՝ Հայուհեաց միութեան կողմէ. Նկարները կարգաւորած էին «Ձայն»ի խմբագիրն ու տէր եւ տիկին Գ. Տէր Աւետիսեան:

Ներկայացուած էին աւելի քան 130 միագոյն եւ գունաւոր լուսանկարներ, պատմական եկեղեցիներու, վանքերու, վարժարաններու, ազգային հաստատութեանց, հայ եկեղեցականներու, հայ նշանաւոր դէմքերու, բանաստեղծներու, երաժիշտներու, լրագրողներու, բարերարներու, բժիշկներու, ճարտարապետներու, գործերու, մանրանկարչութեան, դրամներու, կնիքներու, դրոշմաթուղթերու, հայ այբուբենի, եկեղեցական առարկաներու, հայկական ճաշացուցակներու եւ հայկազեան տարազներու - իւրաքանչիւրին մանրամասնեալ բացատրութիւններով միասին, հայերէն եւ անգլերէն:

Գաղութիս մէջ առաջին անգամն էր, որ կը ձեռնարկուէր նման ցուցահանդէսի մը:

ԺԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7320

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

			4		3		7	
		8						6
	1		5					
7		5						1
				3				
9						4		8
					7		5	
4						1		
	6		8		9			

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Պատարագի երգեցողութիւններէն:
2. Գոյնզգոյն - Կարկեհան:
3. Ռուսական հալածիչ - Հարեւանցի կար - Յուցական ածական:
4. Ջրուռի - Ափրիկեան երկիր:
5. Մորմորիկ - Ժամանակի միաւոր:
6. Իրերայաջորդ գիրեր - Կողով:
7. Երիկամունք - Շրջուած՝ կաթսայ:
8. Հոմանի - Արիւնոտ շարաւ - Որովհետեւ:
9. Յերեկ օր - Թմրեցուցիչ հիւթով բոյս - Մթնոլորտային գոլորշի:
10. Ղապարապատ գիւղի արդի անուանումը:
11. Ջրիմուռ - Բռնաբարել:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Խոնաւ - Բերան փոթոթող համ:
2. Իգական օտար անուն - Ասկերանի գիւղերէն:
3. Մադիամի թագաւորներէն - Ջուրով մաքրել:
4. Շաղկապ - Նուաստ - Այբուբենէն:
5. Պատուար - Ոլոռ:
6. Ի՞նչպէս - Աբրահամի եւ Սառայի որդին:
7. Ժխտական մասնիկ - Հանդարտեցնել:
8. Ձիտակ, վիկի վարդեղէն - Նաեւ:
9. Անձնական դերանուն - Պէս - Պատշաճ:
10. Հինտու կրակի աստուածը - Կոիւ:
11. Ֆրանսական քաղաք - Զապել Ասատուրի գրչանունը:

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գծացանցը բաղկացած է իւրաքանչիւրը 9 քառակուսի հաշուող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառումի սկզբունքին կիրառումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը զետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսիներուն իւրաքանչիւր բաժին ունենայ 1էն 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան միայն *մէկ անգամ* գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ *ոչ մէկ պարագայի* արտօնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ: Սկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ ցետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՂԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7319

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

1	4	6	9	5	3	7	8	2
8	7	5	4	2	6	1	3	9
9	3	2	7	8	1	5	6	4
2	5	9	3	7	8	6	4	1
6	8	3	5	1	4	2	9	7
4	1	7	2	6	9	3	5	8
5	6	4	1	9	2	8	7	3
7	9	1	8	3	5	4	2	6
3	2	8	6	4	7	9	1	5

ՕԴԵՐԵՒՈՅԹ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 11 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2009 - *ՊԷՅՐՈՒԹ*

կ.ա. 6:00	կ.ա. 9:00	կ.ե. 12:00	կ.ե. 3:00	կ.ե. 6:00	կ.ե. 9:00
17°C	20°C	24°C	26°C	23°C	21°C

ԱՐԵՒՈՏ

ՋԵՐՄԱՍՏԻՃԱՆ

ՑԵՐԵԿ՝ 27°C

ԽՈՆԱՒՈՒԹԻՒՆ՝ 50%

ԳԻՇԵՐ՝ 18°C

63%

ՈՒՐԲԱԹ, 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՊԱՍՔԵԹՊՈԼԻ ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԸ

Լիբանանի պասքեթպոլի ֆետերասիոնը պաշտօնական հաղորդագրութեամբ մը յայտարարեց, որ ուրբաթ, 13 նոյեմբերին յետմիջօրէի ժամը 16:00-ին, Սանթրալ ակումբին մէջ (Ժունիէ) պիտի կայացնէ ֆետերասիոնին Ընդհանուր ժողովը:

Օրակարգի գլխաւոր նիւթերը պիտի ըլլան վարչական եւ նիւթական տեղեկագիրներու ընթերցում եւ վաւերացում:

Ֆետերասիոնը բոլոր ակումբները հրաւիրեց այս Ընդհանուր ժողովին, որպէսզի անոնք իրենց կարծիքներն ու առաջարկները ներկայացնեն՝ նկատի ունենալով, որ այդ ժողովին կրնան լուծուիլ:

ՃԱՏՐԱԿ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ 24 ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

Հինգշաբթի, 12 նոյեմբերին Թուրքիոյ Քեմեր քաղաքին մէջ պիտի սկսին ճատրակի աշխարհի ախոյեանութեան մրցումները: Տեղի պիտի ունենան 10, 12, 14, 16 եւ 18 տարեկան դասակարգի տղոց եւ աղջկանց մրցումները:

Աշխարհի այս ախոյեանութեան մրցումներուն Հայաստան պիտի ունենայ 24 ներկայացուցիչ:

ՍԱՄՊՈ. ԱՇԽԱՐՀԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՐԿՈՒ ՄԵՏԱԼՈՎ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԷՆ

Շաբաթասկիզբին, Սալոնիքայի մէջ (Յունաստան) աւարտեցաւ Սամպոյի 2009-ի աշխարհի ախոյեանութիւնը, որուն իր մասնակցութիւնը բերաւ նաեւ Հայաստանի հաւաքականը:

Այս ախոյեանութեան, Հայաստան յաջողեցաւ շահիլ երկու մետալ, արծաթ մետալին տիրացաւ Վաչիկ Վարդանեան (68 քկ), իսկ պրոնզ մետալին Աշոտ Դանիէլեան (74 քկ):

Հայաստանի **Սամպոյի** ֆետերասիոնը յայտարարեց, որ այս տարի ախոյեանութիւնը բաւական հետաքրքրական ձեւով ընթացաւ նկատի ունենալով, որ 46 երկիրներ իրենց մասնակցութիւնը բերին այդ մրցաշարքին:

ՃԱՏՐԱԿ

ԳԱԲՐԻԷԼ ՍԱՐԳՍԵԱՆ՝ ՍՊԱՆԻՈՅ ԱԽՈՅԵԱՆ

Հայրենի վարպետ Գաբրիէլ Սարգսեան, որ Լինեքս Մեծիք խումբին հետ իր մասնակցութիւնը բերաւ Լինարեսի մէջ (Սպանիա) տեղի ունեցած Սպանիոյ խմբային ախոյեանութեան, իր խմբակիցներուն հետ հանդիսացաւ Սպանիոյ ախոյեան: Անոր խմբակիցներն էին Շիրով, Էտըմզ, Շեփարինով, Քարուանա եւ Փերես Քանտելարիօ:

Իր կատարած վերջին մրցումին, Լինեքս յաղթեց Մարքոթէի, որուն մաս կը կազմէ Հաշիմով:

●ՌՈՒՍԻՈՅ մէջ տեղի ունեցող ճատրակի Թալ Մեմորիալի մրցաշարքին 5-րդ հանգրուանի մրցումներու ծիրին մէջ, երէկ հայրենի վարպետ Լեւոն Արոնեան 31-րդ շարժումին հաւասարութիւն մը արձանագրեց ռուս Ալեքսանտր Մորոզեւիչի հետ:

Հնդիկ Վիշվանաթան Անանտ, որ 5-րդ հանգրուանին միակ յաղթանակ արձանագրողը հանդիսացաւ, այժմ Վլատիմիր Քրամնիքի նման (Ռուսիա) 3,5 կէտ ունի: Արոնեան ունի 3 կէտ:

Նշենք, որ Արոնեան ցարդ անպարտելի է. ան արձանագրած է յաղթանակ մը եւ չորս հաւասարութիւն:

ՀՄԸՄ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

ՀՄԸՄ Անթիլիասի մասնաճիւղի անդամական Ընդհանուր ժողովը տեղի պիտի ունենայ չորեքշաբթի, 11 նոյեմբեր 2009-ին, երեկոյեան ժամը 8:30-ին, «Աղբալեան-ՀՄԸՄ» մարզամշակութային համալիրին մէջ:

ՕԱՆՕԹ.- Ներկաներուն թիւը մեծամասնութիւն պիտի նկատուի երեկոյեան ժամը 9:00-ին:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆԻ ԺՈՂՈՎ

Լիբանանի ֆութպոլի ֆետերասիոնը շաբաթասկիզբին իր գումարած հերթական ժողովին ընթացքին վաւերացուց նախորդ շաբաթավերջին տեղի ունեցած Ա. եւ Բ. դասակարգի ախոյեանութեան մրցումներուն արդիւնքները:

Արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները.

●Ա. ԴԱՍԱԿԱՐԳ (5-ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ)
Իսլահ Պըրժ Շիմալի - Սաժես 2 - 1, Նըժմէ - Մապարրա 4 - 0, Ահտ - Ահլի Սայտա 2 - 0, Ռասինկ - Թատամոն Սուր 1 - 0, Անսար - Շապապ Դագիէ 3 - 0 եւ Սաֆա - Շապապ Սապել 2 - 0

●Բ. ԴԱՍԱԿԱՐԳ (4-ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ)
Ա. ԽՄԲԱԿ.- Սալամ Սուր - ՀՄԸՄ 4 - 1, Ահլի Նապաթիէ - Մահապպէ Թրիփոլի 2 - 1 եւ Խըյուլ - Սալամ 2 - 0
Բ. ԽՄԲԱԿ.- Նահտա Պար էլիաս - Նասեր Պար էլիաս 2 - 1, Թրիփոլի - Մաուատտէ Թրիփոլի 5 - 2 եւ Իժթիմահի - ՀՄՄ 1 - 0:

ՀՄԸՄ-ի ֆութպոլի ներկայացուցչական խումբին մարզիկներէն Համբարձում Մկրտիչեան, որ Սալամ Սուրի դէմ խաղցուած մրցումին իր երկրորդ դեղին քարտը ստացած ըլլալով, կարմիր քարտ մը ստացաւ, ֆետերասիոնին կողմէ, մէկ մրցումի համար կախակայուեցաւ:

Ֆետերասիոնը հրապարակեց նաեւ այս շաբաթավերջին տեղի ունենալիք Բ. դասակարգի ախոյեանութեան 5-րդ հանգրուանի, ինչպէս նաեւ Լիբանանի ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքին զտումի Բ. հանգրուանի մրցումներուն յայտագիրը:

Ստորեւ կու տանք մրցումներուն յայտագիրը.

-- Բ. ԴԱՍԱԿԱՐԳ. 5-ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ
●ՈՒՐԲԱԹ, 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

	ԺԱՄ	ԴԱՇՏ
Իժթիմահի - Մաուատտէ Թրիփոլի	2:15	Թրիփոլի
●ՇԱԲԱԹ, 14 ՆՈՅԵՄԲԵՐ		
Իրշատ - Ահլի Նապաթիէ	2:15	Սաֆա
Մահապպէ Թրիփոլի - Ժըյուլ	2:15	Թրիփոլի
ՀՄՄ - Ախա Ահլի Ալէյ	2:15	Պուրճ Համուտ
●ԿԻՐԱԿԻ, 15 ՆՈՅԵՄԲԵՐ		
Սալամ - ՀՄԸՄ	2:15	Թրիփոլի
Նահտա Պար էլիաս - Թրիփոլի	2:15	Խիարա
-- ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ		
●ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ		
Իժթիմահի - Նասեր Պար էլիաս	1:45	Պուրճ Համուտ
●ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ		
ՀՄԸՄ - Մաուատտէ Թրիփոլի	1:45	Ժունիէ
Նահտա Պար էլիաս - Ախա Ահլի Ալէյ	1:45	Սաֆա
●ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ		
Թրիփոլի - ՀՄԸՄ	1:45	Ժունիէ

ԱՐԱՐԱՏ Ա. ԴԱՍԱԿԱՐԳ ՊԻՏԻ ՓՈԽԱԴՐՈՒԻ՞

Թէեւ Հայաստանի ֆութպոլի բարձրագոյն դասակարգի ախոյեանութեան 2009 տարեշրջանը աւարտեցաւ, սակայն ցարդ անորոշ կը մնայ, թէ ընդհանուր դասաւորման վերջին դիրքը գրաւող Արարատ Ա. դասակարգ պիտի փոխադրուի՞, թէ՞ ոչ:

Ախոյեանութիւնը կը սկսի եւ կ'աւարտի նոյն խումբերով, առանց կազմի մը փոփոխութեան:

Սակայն այս տարեշրջանի աւարտին այժմ սկսած է խօսուիլ վերջին դիրքը գրաւող Արարատի մասին:

Հայաստանի ֆութպոլի հաւաքականի խմբապետ Սարգիս Յովսէփեան առանց բառերը ծամծմելու կ'ըսէ, որ ինչ ալ ըլլան պայմանները, վերջին դիրքը գրաւող խումբը պէտք է փոխադրուի Ա. դասակարգ:

«Ախոյեանութիւնը կը դառնայ առանց հետաքրքրութեան, երբ վերջին դիրքը գրաւող խումբը շարունակէ մնալ բարձրագոյն դասակարգին մէջ: Անիկա պէտք է փոխադրուի Ա. դասակարգ, որպէսզի ակումբները զօրաւոր խումբ մը կազմելով սթափին. իրենց ուժերը հաւաքեն եւ լրջօրէն պատրաստուին ախոյեանութեան: Երբ տեղեակ կ'ըլլան, որ Ա. դասակարգ պիտի չփոխադրուին, առանց լրջութեան կը մօտենան:

Փիւնիկի մարզիչ Վարդան Միհասեան ըսաւ, թէ իր կարծիքով, Արարատ բաւական լաւ կազմ մըն է՝ նկատի ունենալով, որ անիկա այս տարեշրջանին յաջողեցաւ հինգ կէտ ապահովել:

Իսկ Փիւնիկի նախագահ Կարէն Յարութիւնեան, որ միեւնոյն ժամանակ Հայաստանի ֆութպոլի ֆետերասիոնի գործադիր կոմիտէի անդամ է, ոչինչ ըսաւ այն մասին, թէ արդեօք ի՛նչ պէտք է ըլլայ Արարատի ճակատագիրը:

ՌՈՄԱՆ ՊԵՐԵԶՈՎՍՔԻ ՇԱՏ ՀԱՒԱՆԱԲԱՐ ՄԱՍ ԿԱԶՄԷ ՓԻՒՆԻԿԻ

Հայաստանի ֆութպոլի ազգային հաւաքականին մաս կազմող միջազգային բերդապահ Ռոման Պերեզովսքի շատ հաւանաբար իր ակումբը Խիմքին լքելով մաս կազմէ Փիւնիկի: Այս յայտարարութիւնը կատարեց Փիւնիկի նախագահ Կարէն Յարութիւնեան իր տուած մամլոյ ասուլիսին ընթացքին:

Յարութիւնեան ըսաւ, թէ աշխատանք կը տարուի զօրացնելու խումբին պաշտպանողականը եւ յարձակողականը, այսինքն կազմին միացնելու բերդապահ մը, միջնապահ մը եւ յառաջապահ մը:

Ան աւելցուց, որ յառաջիկայ ապրիլին, իրանէն Փիւնիկ կը վերադառնայ նաեւ Լեւոն Փաչաճեան, որ այժմ մաս կը կազմէ Սանաթ Նաւթ ակումբին, անշուշտ եթէ ան եւրոպական ակումբներէ առաջարկներ չստանայ:

Նշենք, որ Խիմքի Ռուսիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան մրցումներուն ձախող արդիւնքներ արձանագրելէ ետք փոխադրուեցաւ Բ. դասակարգ, ուր բնականաբար պիտի չփափաքի ելոյթ ունենալ Պերեզովսքի:

ZAVARIAN 1904 - 2009
A.R.F. ZAVARIAN STUDENT ASSOCIATION
www.zavarian.org

ԵՈՒ. Է. ԷՖ. Ա.-2011-Ի ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ԶՏՈՒՄԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ՍԵՐԻՅԼԵՒ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐՈՒ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆԻՆ ԿԱԶՄԸ

Ֆլեմինկ Սերիցլեւ

10 - 17 նոյեմբերին, Հայաստանի երիտասարդներու հաւաքականը ուսումնա-մարզական հաւաք պիտի կատարէ Փիւնիկի մարզադպրոցին մէջ պատրաստուելու համար 14 եւ 17 նոյեմբերին տեղի ունենալիք Եու. Է. Էֆ. Ա.-ի 2011-ի Եւրոպայի ախոյեանութեան զտումի մրցումներուն: Հայրենի կազմին երկու մրցակիցները յաջորդաբար պիտի ըլլան Էսթոնիա եւ Այիր:

Հայաստանի հաւաքականի մարզիչ Ֆլեմինկ Սիրիցլեւ վերոնշեալ երկու մրցումներուն համար նկատի առաւ հետեւեալ մարզիկները.

ԲԵՐԴԱՊԱՀՆԵՐ.- Էտուարտ Յովհաննիսեան (Փիւնիկ) եւ Արմէն Ֆիշեան (Միքա):

ՅԵՏՍԱՊԱՀՆԵՐ.- Արտաշէս Առաքելեան (Կիլիկիա), Արտակ Անտրիկեան, Արտակ Ետիկարեան (Փիւնիկ), Գագիկ Տաղպաշեան, Յովհաննէս Համբարձումեան (Բանանց) եւ Լեւոն Հայրապետեան (Համպուրկ):

ՄԻՋՆԱՊԱՀՆԵՐ.- Արամ Բարեղամեան, Արտակ Տաշեան, Գրիշա Խաչատրեան (Բանանց), Դաւիթ Մանոյեան, Արթուր Եուզպաշեան, Էտկար Մալաքեան, Արտակ Ալեքսանեան, Կարլեն Մկրտչեան (Փիւնիկ) եւ Մասիս Ոսկանեան (Ֆ. Ք. Պրիժ, Պելճիքա):

ՅԱՌԱՋԱՊԱՀՆԵՐ.- Գէորգ Դազարեան, Ալպերթ Թադէոսեան (Փիւնիկ), Հրաչ Եաքան (Սթանտար Լիեժ, Պելճիքա), Հենրիխ Մխիթարեան (Մեթալուրկ, Ուքրանիա), Յովհաննէս Գոհարեան (ՊԱՄԷ, Պիելոռուսիա) եւ Գէորգ Պատալեան (Պանիք Մոսք, Չեխիա):

ԹԵՆԻՍ. «ՏԷՅվիս ՔԱՓ»

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄՐՑԱԿԻՑՆԵՐԸ ՅՍՏԱԿԱՑԱՆ

Թենիսի «Տէյվիս Քափ»ի 2010-ի Եւրոպայի մրցաշարքի զտումի մրցումներուն, Հայաստանի հաւաքականը, որ մաս կազմեց Գ. խմբակին, իրեն մրցակից պիտի ունենայ Յունաստանը, Ալպանիան, Անտորրան, Վրաստանը, Իսլանտան, Լիւքսամպուրկը, Մոլտաւիան, Մոնթենեկրոն եւ Սան Մարինոն:

Հայրենի կազմը իր առաջին մրցումը պիտի կատարէ 24 մայիս 2010-ին, Աթէնքի մէջ:

Խումբերը պիտի բաժնուին երկու խմբակի: Առաջին դիրքը գրաւող խումբերը կ'անցնին յաջորդ հանգրուան:

«ՌՈՒՍԻԱ ԿԸ ԿՈՐՍՆՑՆԷ . . .»

Շարունակուած Ա. էջէն

նոյնիսկ Հայաստանի մէջ, որ մնայուն կերպով նկատուած է անոր ռազմավարական դաշնակիցը կովկասեան շրջանին մէջ:

Իվաշով նշեց, որ վերջերս երեւան այցելած է ՕԹԱՆ-ի Ընդհանուր քարտուղարի հարաւային կովկասի մէջ յատուկ ներկայացուցիչ Ռոպըրթ Սիմընզ, ըստ որուն, Հայաստան հայ-վրացական սահմանի պաշտպանութեան աջակցելու խնդրանքով դիմած է Հիւսիսատլանտեան դաշինքին:

«Ինչպէս յայտնի է հայ-թրքական եւ հայ-իրանական սահմաններուն պաշտպանութիւնը կ'իրականացուի հայ եւ ռուս սահմանապահներու միացեալ ջանքերով: Ռուսիոյ համար, որ Հայաստանի մէջ ունի իր ռազմակայանը եւ մտահոգուած է ՕԹԱՆ-ի կողմէ Սահակաշվիլիի վարչակարգին ռազմականացման ածով, նպատակայարմար պիտի ըլլար վերահսկել Վրաստանի հետ սահմանին», յայտնած է Իվաշով:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Կարպիս Գրիգորլեանի մահուան առիթով Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ կատարուած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տիկին Սոնա Մելիտոնեան 20$, տիար Իրի Ռումի եւ ընտանիք 50,000 լ. ո., տիար Տաուտ Սալիպա եւ ընտանիք 100,000 լ. ո., տիկին Վազգանուշ եւ Նելլի Սահակեան 50,000 լ. ո., Քրիսթին եւ Միշել Ապու Ժաուտէ 50,000 լ. ո., օրդ. Սիլվա Ֆերեշեան 50,000 լ. ո., «Պրի» հաստատութիւն (Ժունիէ) 50,000 լ. ո., տիկին Մարօ Արմէն Դանիէլեան 50,000 լ. ո., տոքթ. Պօղոս Աւետեան 50,000 լ. ո., տիար Մարտիրոս Աւետեան 50,000 լ. ո., տիար Վրէժ Գուլտաքճեան 50,000 լ. ո., Վիգէն եւ Անթուան Ժըպրայէլ 20$, տիար Մարք Պօղոսեան 50$, տէր եւ տիկին Խաչիկ Տեմիրճեան 50,000 լ. ո., տիար Զաւէն Բադգալեան 1000 ս. ո., Սապին Սապա 20,000 լ. ո., տիար Անթուան Ռաշըտ 50,000 լ. ո., տեարք Օննիկ եւ Էտուար Խաչերեան 20,000 լ. ո., տիար Սալամ Սմահա եւ ընտանիք 20,000 լ. ո., տիկին Մարի Քեմիլ Զարիֆէ 30,000 լ. ո., տիար Քլոտ Զարիֆէ Համ 20,000 լ. ո., տիար Հատի Սաատէ 50,000 լ. ո., տիկին Անի Մընչեր-եան եւ զաւակունք 50,000 լ. ո., տիար Ժոզեֆ Ռատի 50,000 լ. ո., տիար Ռոժէ Եաղի եւ ընտանիք 100,000 լ. ո., տիար Շարպել Եաղի, եւ ընտանիք 100,000 լ. ո., տիար Քալիա Այուպ 50,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Ժան Սալխանեան 50,000 լ. ո., տիկին Էլիզ Թերզեան 50,000 լ. ո., տիար Վաչէ Ադամեան 50,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Գրիգոր Ճենանեան 10,000 լ. ո., տիար Շահէ Տոնիկեան 30,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Ժոզեֆ Թերզեան 50$, տիկին Վերժին Ետալեան 100,000 լ. ո., տիկին Սեմի Զաղրուր 50,000 լ. ո., Ֆարժալա Թրետի 50,000 լ. ո., Միշել Հուտա Սալըմ 20,000 լ. ո., տոքթ. Լեւոն Նալկչեան 30,000 լ. ո., Ղազի Լենա Վարդիվառեան 20$, տէր եւ տիկին Թոնի եւ Սիլվա Արապեան 20$, Պարտագճեան ընտանիք 50,000 լ. ո., տիար Ատել Սոնա Մաժտալանի 30,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Րաֆֆի Եսայեան 20,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Շանթ Ճենասեան 40,000 լ. ո., տիար Սամեր Պարագաթ 50,000 լ. ո., տիար Հրայր Անլեան (Պանք Աուտէ) 50$, տիար Պօղոս Դանիէլեան 50$, տէր եւ տիկին Նազարէթ Պարսումեան 200$, տէր եւ տիկին Յարութ Արմէն Դանիէլեան 50,000 լ. ո., տիար Շարպել Հլու եւ ընտանիք 20$, տիար Ժոզեֆ Մոալլեմ եւ ընտանիք 150,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Անդրանիկ Քեպապեան 50,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Րաֆֆի Ետալեան 50,000 լ. ո., տիար Վարդան Գուշարեան 20,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Սեդրակ Դանիէլեան 100,000 լ. ո.

ՄԻԱՍԻՆ ԱԻԵԼԻ ԶՕՐԱՒՈՐ ԵՆՔ TOGETHER WE ARE STRONGER
AFHIL ԱՖՀԻԼ
Home Medical Equipment Services
AFIL HEALTH CLUB
AFIL CAR - LIFE - TRAVEL - X-PAT
UNIVERSITY FUND
AFHIL Mednet Network Clinics

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԷՋ ԹՐՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԱԿԱՆ ՍՓԻՒՌՔՆԵՐՈՒ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ Կ'ԸՆԴԴԻՄԱՆԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԹՈՒՐՔԻԱ ՍԱՀՄԱՆԻ ԲԱՑՄԱՆ

Ազրպէյճանական **«Թուտէյ.ազ»** կայքէջը կը հաղորդէ, որ Ազրպէյճանի սփիւռքի հարցերով պետական յանձնախումբը յայտնած է, որ Եւրոպայի մէջ թրքական եւ ազրպէյճանական կազմակերպութիւնները միացեալ ժողով մը պիտի գումարեն Հայաստան-Թուրքիա սահմանին բացման դէմ դնելու համար:

Յանձնախումբը յայտարարութեան մը մէջ կը նշէ, որ «նկատի ունենալով Եւրոպայի մէջ ազրպէյճանական եւ թրքական համայնքներուն բազմաթիւ դիմումները սփիւռքի հարցով Ազրպէյճանի պետական յանձնախումբը նախածեռնած է հանդիպումին»:

Հանդիպումը, որ տեղի պիտի ունենայ Ֆրանքֆորթի մէջ 21-22 նոյեմբերին, կազմակերպուած է Եւրոպայի մէջ ազրպէյճանցիներու քոնկրեսի եւ Ազրպէյճան-Թուրքիա սփիւռքեան կազմակերպութիւններու համակարգումի խորհուրդին կողմէ:

Հանդիպումը պիտի կեդրոնանայ երեք նիւթերու վրայ. «Ազրպէյճան-Թուրքիա հասարակաց պատմութիւն մը, հասարակաց շահեր եւ հասարակաց մարտահրաւէրներ», «Համաշխարհայնացած աշխարհին մէջ Ազրպէյճանի եւ Թուրքիոյ համակարգումը իրականութիւններ, հարցեր եւ հեռանկարներ», «Ազրպէյճանի եւ Թուրքիոյ սփիւռքեան կազմակերպութիւններուն միջեւ համագործակցութիւն զարգացման ներկայ մակարդակն ու հեռանկարները»:

Յանձնախումբը կը յայտնէ, որ «սփիւռքեան կազմակերպութիւնները աներկբայելի կերպով կ'ընդդիմանան Թուրքիա-Հայաստան սահմանի բացման նախքան Ղարաբաղի հարցին լուծումը»:

Կայքէջը կը յայտնէ, որ հանդիպումին ընթացքին Եւրոպա-Ազրպէյճան տեղեկատուական կեդրոնը պիտի ներկայացուի եւ Եւրոպա-Ազրպէյճան կիներու կազմակերպութեան նախածեռնութեան խմբակ մը պիտի կազմուի:

Ազրպէյճանական կառավարական գործակալութիւններէն եւ խորհրդարանէն անդամներ ներկայ պիտի գտնուին երկօրեայ հանդիպումին:

ՔԼԻՆԹՐԸՆ. «ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՆ ՈՒ ՌՈՒՍԻԱՆ ՀԱՅ-ԹՐՔԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ՈԼՈՐՏԻՆ ՄԷՋ ՄԻԱՍՆԱԲԱՐ ԿԸ ԳՈՐԾԵՆ»

Ռուսական **«ԻԹԱՐ-ԹԱՍՍ»** լրատու գործակալութիւնը կը հաղորդէ, որ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Հիլըրի Քլինթըն գոհ է ռուս-ամերիկեան յարաբերութիւններու զարգացման ընթացքէն:

Քլինթըն

Ամերիկեան **«էն.Պի.Սի.»** պատկերասփիւռի կայանին հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին մեկնաբանելով Մոսկուայի եւ Ուաշինկթընի յարաբերութիւնները, Քլինթըն ընդգծած է, թէ շատ գոհ է վերջերս նկատուող արդիւնքներէն: Ան յայտարարած է, որ տպաւորուած է Ռուսիոյ նախագահ Տմիթրի Մետվետեւի աշխատանքով եւ աւելցուցած, որ գինք ժամանակակից մարդ կը նկատէ:

Քլինթըն յայտնած է, որ «մենք կը փափաքինք ռուսերուն հետ աշխատիլ բոլոր մարզերուն մէջ, ուր կարելի է փոքրացնել տարակարծութեանց շրջանակը...: Մենք միասին կ'աշխատինք բոլոր հարցերու շուրջ՝ սկսելով Հիւսիսային Քորէայէն, հասնելով մինչեւ Հայաստան ու Թուրքիա»:

Ըստ Քլինթընի, ասիկա չի նշանակեր, թէ Միացեալ Նահանգներու կառավարութիւնը ձեռնպահ պիտի մնայ Մոսկուայի այս կամ այն «չափը անցնող գործողութիւններուն» դէմ առարկելէ, եւ ռուսական կողմը, «ինչպէս ինծի կը թուի, ամբողջութեամբ կը հասկնայ, որ մենք միշտ չէ, որ պիտի համաձայնինք»:

«Սակայն Օպամայի վարչակազմը, նախագահն ու ես ռուսերուն հետ կը վերաբերինք յարգանքով, որուն անոնք արժանի են, եւ կը փնտռենք համագործակցութեան ուղիներ», ըսած է Քլինթըն:

ՀԻՒՍԻՍԱՐԵՄՏԵԱՆ ՓԱՔԻՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ԱԿԱՆԱՀԱՐՈՒՄ ՄԸ 20 ՁՈՀ ԵՒ 55 ՎԻՐԱՒՈՐ ԿԸ ՊԱՏՃԱՌԷ

Երէկ ականատես ինքնաշարժ մը պայթեցաւ հիւսիսարեւմտեան Փաքիստանի խճողուած մէկ շուկային առջեւ սպաննելով քսան հոգի:

Ականահարումը, որուն նպատակը առաւելագոյն քաղաքային զոհեր պատճառելն էր, հիւսիսարեւմտեան սահմանային նահանգի մայրաքաղաք Փեշաուարի մէջ կամ մօտ վերջին երեք օրերուն ընթացքին արձանագրուած երրորդ պայթումն էր:

Ականահարումը տեղի ունեցաւ Փեշաուարէն 40 քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ գտնուող Չարսատտայի մէջ եւ ճամբուն երկու կողմերուն վրայ բազմաթիւ խանութներ աւերեց: Ոստիկանական պաշտօնատար Ռոխան Զըպ Խան յայտնեց, որ պաշտօնատարներ կը կարծեն, թէ ականը զետեղուած էր շուկայէն դուրս կանգ առած ինքնաշարժի մը մէջ:

Պաշտօնատարներ նշեցին, որ քսան հոգի սպանուած է եւ 55 ուրիշներ վիրաւորուած են: Ոչ ոք ստանձնեց ականահարման պատասխանատուութիւնը, սակայն փաքիստանեան իշխանութիւնները վերջին շաբաթներուն տեղի ունեցած նմանօրինակ յարձակումներուն յանցանքով ամբաստանած են թալեպանները:

Ըստ երեւոյթին, թալեպանները կը յուսան, որ ականահարումները բեկանեն վճռակամութիւնը փաքիստանեան բանակին, որ հոկտեմբերի կիսուն թալեպաններու եւ Քայիտայի գլխաւոր թաքստոցը եղող Հարաւային Ուազիրիստանի մէջ յարձակում մը շղթայազերծած է:

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ, ԹԷ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ԵՒ ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԽԱԽՏՈՒԱԾ Է

Վրաստանի Իլիա Բ. կաթողիկոս-պատրիարքը Կովկասի մահմետականներու հոգեւոր վարչութեան առաջնորդ Ալլահշիւքիւր Փաշազատէի ծննդեան 60-ամեակին առիթով Պաքուի մէջ շարք մը քաղաքական յայտարարութիւններ կատարած է:

Վրաստանի կաթողիկոս-պատրիարքը ափսոսանք յայտնած է, որ «անկախութեան մասին երազանքը անիրականալի կը մնայ. խախտուած է Ազրպէյճանի եւ Վրաստանի տարածքային ամբողջականութիւնը»:

«Սակայն մենք երբեք պիտի չհամակերպինք այն մտքին, որ տարածքային ամբողջականութեան խախտումը յաւերժ է, եւ կարելի ամէն բան պիտի ընենք անոր վերականգնման համար», յայտարարած է Իլիա Բ:

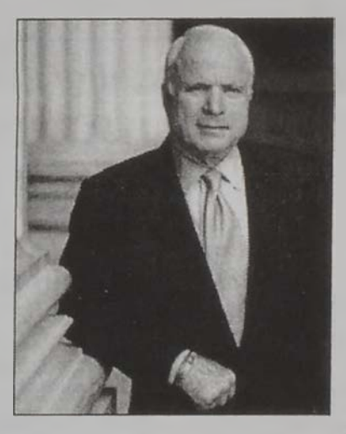
Ալլահշիւքիւր Փաշազատէի ծննդեան 60-ամեակի տօնախմբութեան ներկայ էր նաեւ համայն Ռուսիոյ պատրիարք Քիրիլը:

«ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊՆԴՈՒՄՆԵՐԸ ՀԻՄՆԱՒՈՐՈՒԱԾ ԵՆ ՓԱՍՏԵՐՈՎ»

Կ'ԸՍԷ ՃՈՆ ՄՔՔԷՅՆ

Թրքական «էն.Թի.Վի.» պատկերասփիւռի կայանը վկայակոչելով «Ամերիկայի ձայն» ձայնասփիւռի կայանը, կը յայտնէ, որ Միացեալ Նահանգներու նախորդ նախագահական ընտրութիւններու հանրապետական թեկնածու ճոն Մքքէյն յայտարարած է, որ կը հաւատայ Հայոց ցեղասպանութեան իրողութեան:

«Ամերիկայի ձայն»ին հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին Մքքէյն յայտնած է, որ Հայոց ցեղասպանութեան պնդումները հիմնաւորուած են փաստերով: «Ես կը հաւատամ, թէ հայերու դէմ ցեղասպանութիւն կատարուած է եւ կը կարծեմ, որ ատոր հետ կապուած բաւական շատ փաստեր կան: Նախապէս տեղի ունեցած իրադարձութիւն-

ները հայ եւ թուրք ժողովուրդներն ու անոնց պետութիւնները չեն կրնար մոռնալ, եւ այդ պատճառով ալ կը մտածեն յարաբերութիւնները բազմակողմանի կերպով զարգացնելու մասին: Առաջին անգամ կողմերը յառաջընթացի քայլեր կը կատարեն, ինչ որ ողջունելի է», ըսած է հանրապետական ծերակուտականը:

ՃԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթեռնլի գիրով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

«ՔԱԳԻՆ» ԳՐԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Գործակցութեամբ՝
Համազգայինի Լիբանանի Շրջանային վարչութեան գրական-գեղարուեստական յանձնախումբին
Կը կազմակերպէ
ԸՆԹԵՐՑՄԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ
Նուիրուած՝
ԿԱՐՕ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆԻ «ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԱՀԱՅ ԳՐՈՂՆԵՐ» ԳՈՐՇԻՆ Ա. ՀԱՏՈՐԻՆ

Տեղի կ'ունենայ չորեքշաբթի, 11 նոյեմբեր 2009-ին, երեկոյեան ժամը 6:00-ին, Համազգայինի «Լ. Շանթ» մշակութային կեդրոնի «Գ. եւ Շ. Արմենեան» սրահին մէջ:

ԾԱՆՕԹ.- Չեռնարկին ներկայ պիտի ըլլայ հեղինակը եւ յաւելեալ մանրամասնութիւններ փոխանցէ իր կատարած պրպտումներուն ու հետագայ ծրագիրներուն մասին: Նոյն հատորէն պիտի կատարուին ընթերցումներ՝ ներկաներուն ճաշակ մը փոխանցելու համար պոլսահայ ժամանակակից գրողներու գործերուն:

ՀՐԱՒԷՐ

ԹՐՔԱԿԱՆ ԿԱՐԾ ԼՈՒՐԵՐ

●«ՄԻԼԼԻՅԷԹ» օրաթերթը կը հաղորդէ, որ թրքական եւ իրանեան իշխանութիւնները քննարկած են Հիւլէական ուժանիւթի միջազգային գործակալութեան ընդհանուր տնօրէն Մոհամմէտ Պարատէիի վերջերս կատարած այն առաջարկը, թէ Իրան իր **իւրանիումը** հարստացնելու համար պէտք է զայն Թուրքիա ուղարկէ: Աղբիւրներ օրաթերթին յայտնած են, որ Իրան կրնայ առաջարկը ընդունիլ:

●«ՅԻՒՐԻՅԷԹ» օրաթերթը կը հաղորդէ, որ Իսլամական երկիրներու կազմակերպութեան տնտեսական եւ առեւտրական համագործակցութեան մնայուն յանձնախումբը Պոլսոյ մէջ համախմբած է իսլամական 57 երկիրներու ղեկավարներ: Իրանի նախագահ Մահմուտ Ահմատինեժատ վեհաժողովին ընթացքին խօսք առնելով յայտնած է, որ դրամատիրութիւնը վերջ գտած է եւ աշխարհը լուրջ փոփոխութիւններու պիտի ենթարկուի:

●«ԹԻՒՐՔԻՅԷ» օրաթերթը կը հաղորդէ, որ Պոլսոյ մէջ Իսլամական երկիրներու կազմակերպութեան տնտեսական եւ առեւտրական համագործակցութեան մնայուն յանձնախումբի նիստը երփներանգ զարգացումներու թատերաբեմ մըն էր: Վեհաժողովի ընթացքին իսլամական աշխարհը համաձայնած է տնտեսական գետնի վրայ գործակցելու, բան մը, որ տարիներէ ի վեր կը սպասուէր: Անդամ երկիրներու ղեկավարները համաշխարհային զարգացումներուն շուրջ միացեալ քայլերու պիտի դիմեն:

●«ՍԱՊԱՀ» օրաթերթը կը հաղորդէ, որ Թուրքիոյ նախագահ Ապտիւլլա Կիւլ, Իսլամական երկիրներու կազմակերպութեան տնտեսական եւ առեւտրական համագործակցութեան մնայուն յանձնախումբի նիստի բացումին ընթացքին իր ճառին մէջ ըսած է, թէ «պէտք է իսլամութեան խաղաղասիրական պատգամը աշխարհին տարածենք»: Իրանի նախագահ Մահմուտ Ահմատինեժատ յայտնած է, որ դրամատիրութիւնը քանդուած է, եւ Իսլամական երկիրներու կազմակերպութեան անդամներուն կոչ ուղղած է իրենց տնտեսութիւնները աւելի հզօր դարձնելու համար միանալու: Սուրիոյ նախագահ Պաշշար Ասատ իր կարգին յայտնած է, որ կազմակերպութեան անդամ երկիրներ մուտքի արտօնութեանց հարցը լուծելու համար գործարարներուն հասարակաց արտօնագիր մը պէտք է տրուի:

●«ԹԻՒՐՔԻՅԷ» օրաթերթը կը հաղորդէ, որ կիրակի օր չորս յաւելեալ զոհերու արձանագրութենէն ետք, Թուրքիոյ մէջ խոզի կրիփի զոհերուն թիւը բարձրացած է 27-ի: Թուրքիոյ առողջապահութեան նախարարութիւնը յայտնած է, որ երեք այր մարդիկ եւ երկու տարեկան աղջնակ մը Թուրքիոյ մէջ խոզի կրիփի նորագոյն զոհերն են:

●«ՍԱՊԱՀ» օրաթերթը կը հաղորդէ, որ հազարաւոր ալեւիներ կիրակի օր Պոլսոյ Քատըքէօյ հրապարակին վրայ «Հաւասար քաղաքացիութեան իրաւունքին համար եւ ընդդէմ խտրականութեան» հաւաք մը կատարեցին: Ալեւիները արձակեցին լոզունգներ եւ բարձրացուցին պաստառներ, որոնք կը պահանջէին Թուրքիոյ մէջ նախակրթարաններէն եւ երկրորդական վարժարաններէն կրօնի պարտադիր դասապահերը վերցնել եւ ալեւիներու օգտագործած «ճեմ տուներ»ը իբրեւ պաշտամունքի վայրեր ճանչնալ:

●«ՍԱՊԱՀ» օրաթերթը կը հաղորդէ, որ Տելէթ Պահչելի կիրակի օր վերընտրուած է Ազգայնական շարժում կուսակցութեան ղեկավար: Պահչելի Ազգայնական շարժում կուսակցութեան 9-րդ հերթական ընդհանուր ժողովին ընթացքին 1171 քուէ ստացած է եւ իրերայաջորդ հինգերորդ անգամ ըլլալով ընտրուած է կուսակցութեան ղեկավար:

●«ՎԱԹԱՆ» օրաթերթը կը հաղորդէ, որ Իրանի նախագահ Մահմուտ Ահմատինեժատ կիրակի օր Պոլիս ժամանած է մասնակցելու համար Իսլամական երկիրներու կազմակերպութեան ժողովին: Թուրքիոյ մէջ ուսանող իրանցիները գինք բանաստեղծութիւններու ընթերցումով դիմաւորած են:

●Թուրքիոյ վարչապետ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան Ահմատինեժատի հետ ունեցած է հանդիպում մը, որ տեւած է աւելի քան մէկ ժամ: Հանդիպումէն ետք Էրտողան ըսած է. «Քննարկեցինք երկկողմանի յարաբերութիւններն ու հիւլէական ծրագիրը»:

«ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»
ՊԷՅՐՈՒԹ, ԼԵՌՆԱԼԻԲԱՆԱՆ ԵՒ ՊԷՔԱԱ՝ 94.7 FM ԱԼԻՔԻ ՎՐԱՅ, ՀԻՒՍԻՍ՝ 95 FM ԱԼԻՔԻ ՎՐԱՅ
www.voiceofvan.net

HIFOOD
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
Սմբուկով եւ տերեւով լիցք՝ միսով + աղցան + անուշեղէն
Սակ՝ 10,000 լ.ո.

BOGHOS OPTIC
Autoroute Jdeideh
Tel.: 01-870016 03-194688

ՈՒՍՈՒՑԻՉ Կ'ՈՒԶՈՒԻ
5 տարեկան աշակերտի մը համար՝ հայերէն, արաբերէն եւ ֆրանսերէն սորվեցնելու: Դիմել՝ հեռ. 01-248280, յետմիջօրէի ժամը 4:00-էն ետք:

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐ
Դաշնամուրի անձնական դասեր՝ զանազան տարիքի աշակերտներու համար: Դիմել՝ հեռ. 03-034389:

www.aztagdaily.com www.aztagmedia.com ԱԶԴԱԿ - ԵՈՒԹԻՈՒՊ

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. 258526 - 260115 -241274 ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՄՈՒՏ
AZTAG TEL. 258526 - 260115 -241274 E. MAIL : aztag@inco.com.lb FAX : 258529 P.O.BOX : 80860 BOURJ HAMMOUD
أزتاك : هاتف : ٢٥٨٥٢٦ ـ ٢٦٠١١٥ ٢٤١٢٧٤ فاكس: ٢٥٨٥٢٩ ص.ب: ٨٠٨٦٠ برج حمّود